

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

vendredi

vrijdag

12-12-2003

12-12-2003

Matin

Voormiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders en Spirit</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>
<i>PLEN</i>	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>	<i>PLEN</i>	<i>Plenum (witte kaft)</i>
<i>COM</i>	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>	<i>COM</i>	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Excusés	1
PROJETS ET PROPOSITIONS	1
Projet de loi-programme (473/1-37)	1
- Proposition de loi modifiant la loi du 22 juillet 1993 instaurant une cotisation sur l'énergie en vue de sauvegarder la compétitivité et l'emploi, introduisant un taux réduit de cotisation sur l'énergie pour le gasoil de chauffage extra (284/1)	1
- Proposition de loi modifiant l'article 835 du Code judiciaire relatif à la récusation des magistrats (456/1)	1
- Projet de loi portant des dispositions diverses (474/1-7)	1
- Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne les magistrats de complément, l'article 216bis du Code judiciaire (441/1)	1
- Proposition de loi modifiant le Code judiciaire afin de permettre aux juges consulaires et sociaux de siéger au-delà de l'âge de soixante-sept ans (497/1)	1
<i>Reprise de la discussion générale</i>	2
ANNEXE	55
COMMUNICATIONS	55
<i>Orateurs: Danielle Van Lombeek-Jacobs, rapporteur, Greet van Gool, rapporteur, Annelies Storms, rapporteur, Greta D'hondt</i>	
COUR D'ARBITRAGE	55
<i>Orateurs: Frank Vandenbroucke, ministre de l'Emploi et des Pensions, Greta D'hondt, Hans Bonte, Jean-Jacques Viseur, Annemie Turtelboom, Jean-Marc Delizée, Pieter De Crem, président du groupe CD&V, Denis Ducarme, Sabien Lahaye-Battheu, Luc Goutry, Muriel Gerken, Yolande Avontroodt, Dominique Tilmans, Isabelle Simonis, Rudy Demotte, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique</i>	
RECOURS EN ANNULATION	55
COUR DES COMPTES	55
RAPPORTS	55

INHOUD

Berichten van verhindering	1
ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	1
Ontwerp van programmawet (473/1-37)	1
- Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 22 juli 1993 tot instelling van een bijdrage op de energie ter vrijwaring van het concurrentievermogen en de werkgelegenheid, tot invoering van een verlaagd tarief inzake bijdrage op de energie voor gasolie voor verwarming extra (284/1)	2
- Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 835 van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de wraking van magistraten (456/1)	2
- Ontwerp van wet houdende diverse bepalingen (474/1-7)	2
- Wetsvoorstel houdende wijziging van artikel 216bis van het Gerechtelijk Wetboek, wat de toegevoegde magistraten betreft (441/1)	2
- Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde de rechters in sociale zaken en in handelszaken de mogelijkheid te bieden zitting te hebben tot na de leeftijd van zevenenzestig jaar (497/1)	2
<i>Hervatting van de algemene bespreking</i>	2
BIJLAGE	55
MEDEDELINGEN	55
<i>Sprekers: Danielle Van Lombeek-Jacobs, rapporteur, Greet van Gool, rapporteur, Annelies Storms, rapporteur, Greta D'hondt</i>	
ARBITRAGEHOF	55
<i>Sprekers: Frank Vandenbroucke, minister van Werk en Pensioenen, Greta D'hondt, Hans Bonte, Jean-Jacques Viseur, Annemie Turtelboom, Jean-Marc Delizée, Pieter De Crem, voorzitter van de CD&V-fractie, Denis Ducarme, Sabien Lahaye-Battheu, Luc Goutry, Muriel Gerken, Yolande Avontroodt, Dominique Tilmans, Isabelle Simonis, Rudy Demotte, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid</i>	
BEROEPEN TOT Vernietiging	55
REKENHOF	55
VERSLAGEN	55

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

VENDREDI 12 DECEMBRE 2003

Matin

PLENUMVERGADERING

van

VRIJDAG 12 DECEMBER 2003

Voormiddag

La séance est ouverte à 10.06 heures par M. Herman De Croo, président.
De vergadering wordt geopend om 10.06 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Rudy Demotte, Frank Vandenbroucke.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.
Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.

Excusés**Berichten van verhindering**

Rik Daems, Anissa Tamsamani, pour raisons de santé / wegens ziekte;
Koen Bultinck, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht;
Willy Cortois, Patrick Moriau, Martine Payfa, en mission à l'étranger / met zending buitenlands.

Je vous rappelle ce qui avait été convenu au sujet de l'organisation de nos travaux. Ce matin, nous allons aborder les secteurs "Affaires sociales" et "Santé publique", ainsi que le travail des commissions réunies.

Ik herinner de Kamer aan de afspraak die wij gisteren in de late namiddag hebben gemaakt, om onze werkzaamheden vandaag voort te zetten tot omstreeks 13.00 uur en daarna, na een schorsing tot ongeveer 14.00 uur de vrij lange stemmingsprocedure aan te vatten.

Ontwerpen en voorstellen**Projets et propositions****01** **Projet de loi-programme (473/1-37)**

- Proposition de loi modifiant la loi du 22 juillet 1993 instaurant une cotisation sur l'énergie en vue de sauvegarder la compétitivité et l'emploi, introduisant un taux réduit de cotisation sur l'énergie pour le gasoil de chauffage extra (284/1)
- Proposition de loi modifiant l'article 835 du Code judiciaire relatif à la récusation des magistrats (456/1)
- Projet de loi portant des dispositions diverses (474/1-7)
- Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne les magistrats de complément, l'article 216bis du Code judiciaire (441/1)
- Proposition de loi modifiant le Code judiciaire afin de permettre aux juges consulaires et sociaux de siéger au-delà de l'âge de soixante-sept ans (497/1)

01 **Ontwerp van programmawet (473/1-37)**

- Wetsvoorstel tot wiiziaina van de wet van 22 iuli 1993 tot instelling van een biidraae op de eneraie

ter vrijwaring van het concurrentievermogen en de werkgelegenheid, tot invoering van een verlaagd tarief inzake bijdrage op de energie voor gasolie voor verwarming extra (284/1)

- Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 835 van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de wraking van magistraten (456/1)

- Ontwerp van wet houdende diverse bepalingen (474/1-7)

- Wetsvoorstel houdende wijziging van artikel 216bis van het Gerechtelijk Wetboek, wat de toegevoegde magistraten betreft (441/1)

- Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde de rechters in sociale zaken en in handelszaken de mogelijkheid te bieden zitting te hebben tot na de leeftijd van zevenenzestig jaar (497/1)

Reprise de la discussion générale

Hervatting van de algemene bespreking

La discussion générale est reprise.

De algemene bespreking is hervat.

Nous entamons la discussion du secteur "Affaires sociales"

Wij vatten de bespreking aan van de sector "Sociale Zaken"

01.01 Danielle Van Lombeek-Jacobs, rapporteur: Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, les commissions réunies des Affaires sociales et de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la société ont examiné les articles 78 à 109, 236 et 237 du projet de loi-programme au cours de leur réunion du 3 décembre 2003. En ce qui concerne l'exposé introductif du ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, je me référerai, si vous le voulez bien, au rapport écrit.

Plusieurs membres des commissions réunies sont intervenus sur le chapitre premier portant sur les modifications à la loi relative à l'assurance obligatoire "soins de santé et indemnités", coordonnée le 14 juillet 1994. L'article 82 de la section première relative aux médicaments a fait l'objet d'un long débat et de nombreuses demandes d'explications supplémentaires ont été formulées. Cet article concerne une série de modifications visant à rendre les procédures d'admission de spécialités pharmaceutiques plus efficaces.

Entre autres, il est question d'une procédure simplifiée, une simple procédure administrative, dans certains cas des demandes de remboursement de spécialités pharmaceutiques, c'est-à-dire sans intervention de la commission de remboursement. Des règles pourront désormais être fixées selon lesquelles l'autorisation préalable du médecin-conseil ne sera plus requise. Il s'agit ici du remboursement de médicaments subordonné à une autorisation préalable. Enfin, en cas de maladie chronique, la commission de remboursement des médicaments pourra proposer que le remboursement de certaines spécialités pharmaceutiques dépende d'un traitement de départ ou d'essai avec un petit conditionnement.

M. Goutry a alors notamment soulevé que l'indépendance de la commission de remboursement des médicaments n'échappe pas à la critique dans la mesure où les experts appelés à participer au processus décisionnel sont soutenus financièrement par l'industrie

En ce qui concerne l'habilitation donnée au Roi de fixer des règles selon lesquelles l'autorisation préalable du médecin-conseil ne sera plus requise, l'orateur s'est déclaré particulièrement favorable à la mesure. Enfin, l'intervenant a considéré peu adéquate la disposition selon laquelle le remboursement de certaines spécialités peut dépendre d'un traitement de départ ou d'essai sur base d'un petit

01.01 Danielle Van Lombeek-Jacobs, rapporteur: Tijdens hun vergadering van 3 december laatstleden hebben de verenigde commissies voor de Sociale Zaken en de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing de artikelen 78 tot 109, 236 en 237 van het ontwerp van programmawet besproken.

Verschillende leden hebben het woord genomen tijdens de bespreking van de wijzigingen die werden aangebracht aan de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Artikel 82 van de sectie geneesmiddelen werd uitgebreid besproken. Dit artikel gaat over een aantal wijzigingen die werden doorgevoerd teneinde de procedures voor aanneming van farmaceutische specialiteiten meer efficiënt te laten verlopen. Er is onder meer sprake van een vereenvoudigde procedure voor bepaalde terugbetalingsaanvragen van farmaceutische specialiteiten, dus zonder tussenkomst van de Commissie Tegemoetkoming Geneesmiddelen.

De heer Goutry wees erop dat men vraagtekens kon plaatsen bij de onafhankelijkheid van deze Commissie omdat de specialisten die mee beslissingen nemen financieel gesteund worden door de

conditionnement. Il a proposé que, dans certaines conditions, une distribution gratuite de petits conditionnements puisse être assurée. A la suite de ses remarques et observations, l'intervenant a déposé six amendements.

Mmes Avontroodt et Colinia ont posé de nombreuses questions relatives à la procédure destinée à remplacer, dans certains cas, l'évaluation par des experts indépendants et la proposition de la commission de remboursement. En particulier, elles se sont interrogées sur la garantie de la prise en compte de la bio-équivalence pour les génériques, dans le cadre de cette procédure simplifiée. Mme Avontroodt a estimé que chaque médecin doit être responsabilisé non pas sur les coûts qu'il engendre mais bien sur son comportement prescripteur qui doit être médicalement justifié. En ce qui concerne l'autorisation préalable du médecin-conseil qui ne serait plus requise, le problème de la transparence et du contrôle, par le parlement, des règles qui seront prises a été soulevé.

Mme Doyen-Fonck a considéré qu'il était difficile, pour les classes 1 et 2 des spécialités pharmaceutiques, de se limiter à une procédure administrative et a demandé des précisions et éclaircissements sur plusieurs dispositions de cet article.

Dans ses réponses, le ministre a déclaré que l'objectif de la procédure simplifiée des demandes de remboursement n'est pas de mettre la commission de remboursement hors jeu mais plutôt de simplifier la procédure pour les sous-classes qui ne nécessitent pas une analyse approfondie.

Quant aux garanties entourant le recours à la procédure administrative, le ministre a précisé que la bio-équivalence est évaluée non pas par la commission de remboursement des médicaments mais bien par la commission chargée de l'enregistrement au sein du SPF Santé publique.

En ce qui concerne les différentes cotisations à charge de l'industrie pharmaceutique, les articles 86 à 89, M. Goutry a attiré l'attention sur le fait que chaque année, le gouvernement augmente les cotisations à charge de l'industrie pharmaceutique, sapant de la sorte la "pax pharmaceutica". Le ministre a expliqué que la "pax pharmaceutica" existe et que des négociations sont toujours en cours avec l'industrie dans le cadre notamment des dialogues de la santé. Un équilibre doit être atteint entre les objectifs commerciaux de l'industrie et l'intérêt général.

L'article 90 de la section 2 intitulé "Dispositions financières" a retenu l'attention de certains membres. M. Mayeur s'est réjoui de la concrétisation légale de la norme de croissance de 4,5% décidée par le gouvernement dans le cadre du budget des soins de santé. M. Goutry s'est interrogé sur la technique utilisée pour le calcul de l'objectif budgétaire global pour 2004. En outre, il a estimé que le gouvernement avait anticipé l'approbation par le législateur de cet article de la loi-programme et par conséquent qu'il avait appliqué la norme de croissance de 4,5% sans base légale.

À l'article 103, M. Goutry s'en est référé aux remarques de la Cour des comptes qui qualifie le financement des hôpitaux via l'INAMI d'astuce budgétaire permettant à la Belgique de se prévaloir d'une situation budgétaire plus favorable que les pays voisins. Les mêmes remarques ont été formulées lors de la discussion portant sur l'article 236. Mme D'hondt a abondé en ce sens. Le ministre a fait remarquer que la mesure préconisée à cet article n'est pas seulement une mesure

Commissie omdat de specialisten die mee beslissingen nemen financieel gesteund worden door de industrie.

De spreker heeft zes amendementen ingediend.

De dames Avontroodt en Colinia stelden tal van vragen over de procedure om in bepaalde gevallen onafhankelijke deskundigen met de evaluatie te belasten, alsook over het voorstel van de Commissie Tegemoetkoming.

Zij vroegen zich af of er in het kader van deze vereenvoudigde procedure wel voldoende rekening wordt gehouden met de bio-equivalentie.

Mevrouw Doyen-Fonck vroeg meer uitleg over verscheidene bepalingen van dit artikel.

Volgens de minister bestond het doel van de nieuwe procedure voor de aanvragen tot terugbetaling erin de zaken te vereenvoudigen voor de subklassen die geen grondige analyse vereisen; het ging er hem niet om de Commissie Tegemoetkoming "buiten spel" te zetten.

De minister verduidelijkte verder dat de bio-equivalentie wordt geëvalueerd door de commissie die binnen de FOD Volksgezondheid voor de registratie instaat.

Vervolgens merkte de heer Goutry op dat de regering de bijdragen van de geneesmiddelenindustrie jaarlijks verhoogt en aldus de *pax pharmaceutica* ondermijnt. De minister verduidelijkte dat deze laatste wel degelijk bestaat en dat de onderhandelingen met de industrie aan de gang zijn.

Met betrekking tot artikel 90 van sectie II, waarin de groeinorm van 4,5% wettelijk wordt verankerd, werden er opmerkingen gemaakt door de heren Mayeur en Goutry. Deze laatste was van oordeel dat de regering vooruitloopt op de goedkeuring van dat artikel van de programmawet door de wetgever.

Bij artikel 103 (en artikel 236)

budgétaire mais aussi une simplification importante puisque les paiements passeront désormais par une seule et même administration, en l'occurrence l'INAMI. Des crédits de 1,3 milliards d'euros seront prélevés sur les recettes de la TVA et attribués au budget des frais d'administration de l'INAMI afin de garantir le paiement des prix de journées d'entretien.

Dans la section 3 intitulée "Dispensateurs de soins et prestations", l'article 101 prévoit le principe du financement des organisations professionnelles représentatives des médecins pour le travail que ces organisations fournissent au sein des instances de l'INAMI et de la concrétisation d'une recommandation de l'accord médicomut de 2003.

Afin de ne pas créer de discrimination par rapport aux organisations représentatives d'autres dispensateurs de soins, le Roi pourra élargir le champ d'application de cette disposition.

M. Mayeur a fait référence à l'article 211 de la loi INAMI, auquel l'article 101 renvoie. Il a aussi insisté sur le caractère illusoire d'élections dans les fédérations hospitalières ou dans les fédérations de maisons de repos.

L'article 104 permet de subordonner l'octroi de montants budgétaires prévus dans un objectif budgétaire partiel, à la réalisation d'objectifs déterminés. Par exemple, la conclusion d'un accord ou d'une convention pour deux ans, la maîtrise des dépenses, etc.

Aux questions posées par Mme Avontroodt, qui a, entre autres, fait observer que cet article sape les accords conclus, le ministre a bien précisé que ce n'était pas lui qui disposerait d'un pouvoir de décision, mais bien le comité de l'assurance, à la demande du ministre, du conseil général ou d'initiative.

Monsieur le président, messieurs les ministres, madame la secrétaire d'Etat, chers collègues, pour le reste du contenu des discussions sur les articles, je m'en référerai à mon rapport écrit.

Pour conclure, plusieurs amendements ont été déposés par M. Goutry et consorts, ainsi que par le gouvernement. Six ont été adoptés; ils portent successivement sur les articles 80, 81, 87bis - qui est, lui, un amendement du gouvernement -, 97 et 105 - qui sont aussi deux amendements du gouvernement. L'ensemble des dispositions renvoyées aux commissions réunies a été adopté par 20 voix et 3 abstentions.

Commissie omdat de specialisten die mee beslissingen nemen financieel gesteund worden door de industrie.

De spreker heeft zes amendementen ingediend.

De dames Avontroodt en Colinia stelden tal van vragen over de procedure om in bepaalde gevallen onafhankelijke deskundigen met de evaluatie te belasten, alsook over het voorstel van de Commissie Tegemoetkoming.

Zij vroegen zich af of er in het kader van deze vereenvoudigde procedure wel voldoende rekening wordt gehouden met de bio-equivalentie.

Mevrouw Doyen-Fonck vroeg meer uitleg over verscheidene bepalingen van dit artikel.

Volgens de minister bestond het doel van de nieuwe procedure voor de aanvragen tot terugbetaling erin de zaken te vereenvoudigen voor de subklassen die geen grondige analyse vereisen; het ging er hem niet om de Commissie Tegemoetkoming "buiten spel" te zetten.

De minister verduidelijkte verder dat de bio-equivalentie wordt geëvalueerd door de commissie die binnen de FOD Volksgezondheid voor de registratie instaat.

Vervolgens merkte de heer Goutry op dat de regering de bijdragen van de geneesmiddelenindustrie jaarlijks verhoogt en aldus de *pax pharmaceutica* ondermijnt. De minister verduidelijkte dat deze laatste wel degelijk bestaat en dat de onderhandelingen met de industrie aan de gang zijn.

Met betrekking tot artikel 90 van sectie II, waarin de groeinorm van 4,5% wettelijk wordt verankerd, werden er opmerkingen gemaakt door de heren Mayeur en Goutry. Deze laatste was van oordeel dat de regering vooruitloopt op de goedkeuring van dat artikel van de programmawet door de wetgever.

Bii artikel 103 (en artikel 236)

bestempelden mevrouw D'hondt en de heer Goutry de ziekenhuisfinanciering als een budgettaire truc. De minister antwoordde daarop dat de procedure ook vereenvoudigd wordt, omdat alle betalingen voortaan via het RIZIV zullen verlopen. Een bedrag van 1,3 miljard aan BTW-inkomsten zal worden besteed aan de betaling van de administratiekosten van het RIZIV.

Artikel 101 van sectie III voorziet in de financiering van de activiteiten van de representatieve organisaties van de artsen bij het RIZIV. De heer Mayeur benadrukte het utopische karakter van verkiezingen in de ziekenhuisfederaties of de federaties van rusthuizen.

Mevrouw Avontroodt merkte op dat artikel 104 het mogelijk maakt de toekenning van begrotingskredieten aan voorwaarden te koppelen. Het geachte lid vindt dat de bereikte akkoorden daarmee ondergraven worden. De minister antwoordde daarop dat het Verzekeringscomité hierover moet beslissen.

Zes van de door de heer Goutry en de regering ingediende amendementen werden aangenomen.

De bepalingen werden aangenomen met 20 stemmen en 3 onthoudingen.

Le **président**: Je précise que c'est la première fois que Mme Van Lombeek-Jacobs prend la parole dans notre assemblée. C'est en quelque sorte son "maiden speech", mais en tant que rapporteur.
(*Applaudissements*)

Ik zal ook verslag laten uitbrengen namens de commissie voor de Sociale Zaken. Later zal ik ook het verslag van Volksgezondheid laten brengen. Ik geef nu eerst het woord aan co-rapporteur mevrouw van Gool en dan aan co-rapporteur mevrouw Storms.

01.02 Greet van Gool, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, het is jammer dat er een zo geringe aanwezigheid en aandacht is voor toch wel belangrijke hoofdstukken uit de programmawet.

De **voorzitter**: Ik feliciteer mevrouw Van Lombeek-Jacobs namens u met haar *maiden speech*. (*Applaus*)

01.02 Greet van Gool, rapporteur: Je regrette de constater aussi peu d'intérêt pour cette discussion pourtant si importante.

De **voorzitter**: Het is nog vroeg, mevrouw.

01.03 Greet van Gool (sp.a-spirit): Het is inderdaad vroeg.

De **voorzitter**: Het verkeer is niet wat het is en de nacht was niet wat hij was.

01.04 Greet van Gool, rapporteur: Ook dat is waar. Ons verslag gaat over de artikelen 1 tot 64, 110 tot 132, 215 tot 235 en 250 tot 254 van het ontwerp van programmawet. Deze artikelen werden in de commissie voor de Sociale Zaken besproken op 2, 3, 8, 9 en 10 december. Ikzelf zal u verslag uitbrengen over de hoofdstukken van de programmawet die onder de bevoegdheid van minister Vandenbroucke en staatssecretaris Van Brempt vallen. Collega Storms zal u verslag uitbrengen over de hoofdstukken die onder de bevoegdheid van minister Demotte en staatssecretaris Simonis vallen.

Titel II van de programmawet gaat over werk. Zoals uit de inleidende uiteenzetting van de minister blijkt, zijn de bepalingen in deze titel, enerzijds, bepalingen die hun oorsprong vinden in de opmaak van de begroting voor 2004 en, anderzijds, de uitvoering van de afspraken, gemaakt tijdens de werkgelegenheidsconferentie. In het bijzonder gaat het dan om de uitbreiding van het systeem van de startbanen waarbij een leeftijdscriterium van 26 jaar wordt ingevoerd, de verhoging van de structurele lastenverlaging tot 400 euro vanaf 1 januari 2004 en de vermindering van het gewicht van de patronale bijdragen op hogere lonen. Verder is er de aanpassing van de ondergrens van de prestaties, het creëren van een wettelijke basis opdat de herstructurerende ondernemer ook aanspraak zou kunnen maken op terugbetaling van outplacementkosten, het creëren van een wettelijke basis voor het ten laste nemen van de uitgaven van de loopbaanonderbrekingsuitkeringen in de niet private sector, de vereenvoudiging van de sociale Maribel, een aantal technische correcties aan de wet tot vereenvoudiging van de bijdragevermindering, de aanpassing van de regeling voor vergoeding van arbeidsongevallen en het opnemen van een proefproject "ruggen" in de regeling beroepsziekten, het creëren van een wettelijke basis voor delegatie van bevoegdheden tot het benoemen van de leden van paritaire comités en tot slot de dienstencheques.

U vindt de bespreking over de verschillende hoofdstukken in het schriftelijk verslag. Ik wil daar graag naar verwijzen, maar sta toch even stil bij een drietal punten.

Ten eerste, de bepalingen over de startbanen worden door verschillende commissieleden positief onthaald, omdat het gaat om een belangrijke uitbreiding en vereenvoudiging van het systeem.

Ten tweede, verschillende commissieleden hebben hun bezorgdheid geuit over de nieuwe regeling inzake de loopbaanonderbrekinguitkeringen en zij vragen dat er snel overleg zou komen met de plaatselijke overheden en dat er snel duidelijkheid geboden zou worden inzake het nieuwe systeem. De minister heeft oog voor de problemen die de nieuwe regeling met zich kan brengen voor lokale besturen, maar doet een beroep op de realiteitszin van de commissieleden.

Ten derde, aan het hoofdstuk van de dienstencheques werden de meeste besprekingen en betogen gewijd. Het gaat om de artikelen 62bis tot 62, 22° die de regering bij amendement heeft ingediend en waarop ingevolge het advies van de Raad van State een aantal subamendementen van de meerderheid en van de oppositie werd ingediend en aanvaard. De dienstencheques zijn essentieel in het opzet van de regering om meer banen te creëren. De minister begrijpt dat er nog heel wat onduidelijkheden zijn, ondermeer rond het begrip "passende betrekking" en dat over het lot van de PWA's enige ongerustheid bestaat. Hij benadrukt evenwel dat het daar om een experiment gaat en dat de regeling zeker geëvalueerd zal worden in

01.04 Greet van Gool, rapporteur: Je fais rapport sur les chapitres de la loi-programme qui relèvent de la compétence de M. le ministre Vandenbroucke et de Mme la secrétaire d'Etat Van Brempt.

Les dispositions relatives à l'emploi sont basées sur le budget pour 2004 et sur les accords de la conférence sur l'emploi. Le compte rendu des discussions détaillées figure dans le rapport écrit.

Différents commissaires se sont montrés satisfaits de l'extension et de la simplification du système des premiers emplois. Certains commissaires se sont inquiétés au sujet de la nouvelle réglementation relative aux allocations d'interruption de carrière. Ils insistent sur la clarté et la concertation avec les pouvoirs publics locaux. Le ministre avait conscience du fait que les administrations locales pouvaient rencontrer des problèmes concernant la nouvelle réglementation, mais il a fait appel au sens des réalités.

La plupart des interventions ont porté sur les amendements que le gouvernement avait déposés à propos des titres-services. Après avis du Conseil d'Etat, plusieurs sous-amendements aux amendements du gouvernement ont été déposés et approuvés. Les titres-services occupent une place essentielle dans le plan du gouvernement visant à créer des emplois. Le ministre est conscient du fait qu'il existe encore des ambiguïtés et que l'inquiétude règne concernant les ALE. Selon lui, il s'agit toutefois d'une expérience qui fera l'objet d'une évaluation.

La commission s'est également penchée sur les pensions complémentaires des sportifs professionnels et sur les pensions des travailleurs frontaliers et saisonniers.

2005 maar, indien mogelijk, komt er een tussenevaluatie in 2004.

De commissie voor de Sociale Zaken heeft zich ook gebogen over twee hoofdstukken van titel II Pensioenen, die handelen over het aanvullend pensioen van beroepssporters en het pensioen van grens- en seizoenwerknemers.

Voor het overige wil ik verwijzen naar het schriftelijke verslag en nu het woord geven aan collega Storms voor de andere hoofdstukken.

De **voorzitter**: Ik dank u mevrouw van Gool. Normaal gezien is het de voorzitter die het woord geeft, maar het doet mij plezier dat u dat voor mij hebt willen doen.

01.05 Annelies Storms, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, heren ministers, graag breng ik heel kort verslag uit van de bespreking van titel IV, Sociale Zaken en Volksgezondheid. Minister Demotte heeft aangegeven dat het ontwerp van programmawet in eerste instantie de uitvoering van het begrotingsconclaaf betreft op het vlak van verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Het gaat hier in hoofdzaak om twee beslissingen, namelijk de toename van de wettelijke reële groeinorm van de uitgaven van de verzekering voor geneeskundige verzorging van 2,5% tot 4,5% en de toewijzing van belangrijke bedragen van de zogenaamde alternatieve financiering aan de verzekering voor geneeskundige verzorging.

Voorts bevat titel IV van het ontwerp van programmawet in hoofdstuk II een aantal technische aanpassingen en verfijningen van de wet betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, alsook van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Hoofdstuk IX bevat vier maatregelen die een betere inning van de sociale zekerheidsbijdragen beogen. Hoofdstuk X voorziet in maatregelen inzake de modernisering van de sociale zekerheid. Hoofdstuk XI bevat dan weer een aantal technische aanpassingen inzake de gezinsbijslag. Hoofdstuk XII behelst de beslissingen van het begrotingsconclaaf over de alternatieve financiering van de sociale zekerheid. Hoofdstuk XV ten slotte bevat een aantal technische aanpassingen aan de wetgeving inzake de tegemoetkomingen aan personen met een handicap.

Na de toelichting door respectievelijk minister Demotte en staatssecretaris Simonis is een beheerst en constructief debat gevoerd over alle voorgaande punten. Voor de details van het debat wil ik graag naar het schriftelijk verslag verwijzen. Er werden tevens een aantal amendementen ingediend die u ook in detail kunt nalezen in het schriftelijk verslag. Enkele ervan werden goedgekeurd.

Alle aan de commissie voor Sociale Zaken voorgelegde artikelen van het ontwerp van programmawet werden aangenomen met twaalf stemmen voor en drie onthoudingen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, tot slot wens ik nog kort verslag uit te brengen over de commissievergadering van 10 december.

Na terugzending van het ontwerp van programmawet door de plenaire vergadering naar de commissie voor de Sociale Zaken, werd het amendement van de heer Bonte besproken, tot invoeging van artikel 510 in de titel XIII diverse bepalingen. Dit amendement strekt ertoe de bijdraaeverlaging voor ondernemingen die tot de baaersector behoren.

01.05 Annelies Storms, rapporteur: Je ferai rapport au sujet des discussions intervenues en matière de sécurité sociale et de santé publique.

Le ministre Demotte a déclaré que le titre IV traite principalement de l'assurance soins de santé et indemnités. Il s'agit concrètement de l'augmentation de la norme réelle de croissance des dépenses dans le cadre de l'assurance soins de santé et de l'attribution d'un financement alternatif à cette même assurance.

Le chapitre 9 vise à une meilleure perception des cotisations de sécurité sociale et le chapitre 10 tend à la modernisation de la sécurité sociale. Le chapitre 11 contient des adaptations techniques en matière d'allocations familiales. Le chapitre 15 comporte quant à lui des adaptations techniques applicables au régime des allocations aux personnes handicapées.

Le ministre Demotte et la secrétaire d'Etat Simonis ont commenté le projet et un débat serein et constructif s'en est suivi. Certains amendements ont été approuvés. Tous les articles du projet ont été approuvés par 12 voix et 3 abstentions.

Enfin, je rendrai compte de la réunion du 10 décembre. Nous avons, ce jour-là, examiné l'amendement de M. Bonte relatif à la prolongation d'un an de la réduction des cotisations pour les sociétés de dragage. Les membres de la commission ont déploré le dépôt tardif du texte. La

met een jaar te verlengen. De commissieleden van de oppositie hebben hun ongenoegen geuit over de laattijdige indiening van het amendement. Op inhoudelijk vlak hebben alle commissieleden het amendement gesteund.

Na de opmerking van mevrouw D'hondt dat de bijdragevermindering in de baggersector plaatsvindt zonder extra compensaties in de sociale zekerheid, heeft de minister haar erop gewezen dat dit jaar wel een compensatie is opgenomen in de sociale zekerheid.

Tot slot heeft de commissie het amendement eenparig goedgekeurd.

De **voorzitter**: De verslagen nrs. 473/26 en 473/30 en 473/36, het aanvullend verslag, werden door de respectievelijke rapporteurs toegelicht.

Een aantal sprekers hebben zich ingeschreven op de sprekerslijst.

01.06 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, mevrouw de minister, collega's, ik zou in de eerste plaats de rapporteurs willen bedanken omdat zij zich op dit ochtendlijke uur toch de moeite hebben getroost om verslag uit te brengen over de niet altijd eenvoudige, maar niet oninteressante werkzaamheden in de commissie voor de Sociale Zaken naar aanleiding van deze programmawet. Ik verheug mij erover dat zij van op de tribune verslag hebben uitgebracht. Dit doorbreekt een beetje het klimaat dat wij de laatste jaren gewoon zijn geraakt en waarbij de rapporteurs ofwel verwezen naar het schriftelijk verslag, ofwel in het geheel niet opdaagden. Thans werd een ongunstige tendens doorbroken.

Ik zou hetzelfde willen zeggen over de wijze waarop de werkzaamheden in de commissie voor de Sociale Zaken verliepen. Ere wie ere toekomt: ik wil ook de voorzitter van de commissie, collega Bonte, bedanken voor de wijze waarop dit is gebeurd. Het resultaat is uiteindelijk voor iedereen goed en in de eerste plaats misschien wel voor de regering. Het geeft ook een beeld van datgene wat mogelijk is wanneer men zich binnen het onmogelijke tijds kader dat werd opgelegd, toch de moeite getroost om de werkzaamheden op zijn minst op een degelijke manier te regelen en aan de oppositie de kans te geven om kennis te nemen van de teksten. Dit brengt dan ook met zich mee dat het klimaat iets positiever is. Dit doet evenwel niets af aan de inhoud van de bemerkingen noch aan de kritiek op de inhoud, maar het maakt de zaken op zijn minst leefbaar en werkbaar voor iedereen. Ik hoop dat dit een vernieuwde aanzet is voor de werkzaamheden in de commissie voor de Sociale Zaken.

Het doet evenmin iets af een aantal zware opmerkingen en kritieken die wij hadden en die blijven gelden voor het onderhavige luik van de programmawet, dat, samen met het luik waarvoor de minister voor Sociale Zaken bevoegd is, het grootste deel uitmaakt.

Mijnheer de voorzitter, sta mij toe het nu vooral te hebben over de werkgelegenheidsaspecten. Mijnheer de minister van Sociale Zaken, in de marge wens ik ook te spreken over thema's die niets met gezondheidszorgen te maken hebben – daarover zal de heer Goutry spreken – maar wel met kinderbijlagen en pensioenen.

Daarnet heb ik nog van gedachten kunnen wisselen met de minister over wat volgt en ik verwacht dus van u, mijnheer de minister, nog een tekst terzake die ons werd beloofd tijdens de werkzaamheden in de commissie, waarna wij een amendement hebben ingetrokken. Dat amendement kon in zijn aëst en bedoeling nochtans de goedkeuring

commissie a adopté l'amendement à l'unanimité.

01.06 Greta D'hondt (CD&V): Je me réjouis de constater que les rapporteurs se sont adressés au Parlement du haut de la tribune. Auparavant, ils renvoyaient trop fréquemment au rapport écrit ou brillaient même par leur absence. Le travail en commission s'est également parfaitement déroulé sous la présidence de M. Bonte mais une nouvelle fois dans des délais impossibles à respecter.

Même si le climat au sein de la commission des Affaires sociales s'est amélioré, nos observations critiques à l'égard de cette loi-programme restent d'actualité.

J'attends encore que le ministre me transmette un texte qu'il s'était déjà engagé à me fournir en commission. Le CD&V a retiré un amendement à la condition qu'il y ait aujourd'hui un arrêté royal sur la matière à l'examen. Les explications du ministre seront pour nous déterminantes.

Les travaux en commission des Affaires sociales se sont déroulés dans un esprit constructif mais l'opposition peut faire preuve de fermeté lorsque le besoin s'en fait sentir. Ainsi, je continuerai à m'opposer à l'amnistie fiscale. On fait des cadeaux aux nantis, qui ont bâti leur fortune sur le dos des pauvres. On ne vole pas que le fisc – et il s'agit malheureusement là de notre sport national – mais aussi la sécurité sociale. Le gouvernement prétend cyniquement ne pas disposer des moyens financiers

van de minister wegdragen. Wij hebben het ingetrokken op voorwaarde evenwel dat er vandaag een koninklijk besluit zou zijn over de materie. U zal ons straks wel vertellen hoever het ermee staat. Uw uitleg zal immers bepalen wat wij straks doen met onze amendementen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik verwees daarnet naar de – gezien de omstandigheden – positieve sfeer in de commissie voor de Sociale Zaken. Deze sfeer heeft grotendeels te maken met de schroom waarmee de oppositie deze materies behandelt. Achter ieder artikel bij de behandelde onderwerpen in de commissie voor Sociale Zaken staan immers – wellicht meer dan in om het even welke andere commissie – mensen die zullen moeten leven met wat wij wel of niet beslissen. Onze beslissingen zullen ook hun inkomen bepalen. Dat zorgt er regelmatig voor dat wij, hoewel wij misschien liever een hardere oppositie zouden voeren, ons daarvan behoeden. Dat heeft natuurlijk ook tot gevolg dat men zich afvraagt waarom de oppositie niet harder is. Wanneer het nodig zal zijn, zullen wij dat zonder enige aarzeling doen.

Deze harde oppositie wil ik hier nu voeren omwille van wat wij in de commissie hebben gezegd en omwille van wat wij gisteren hebben meegemaakt bij de bespreking van de fiscale fraude en de fiscale amnestie.

Mij zal men nooit kunnen overtuigen van het nut van deze wetgeving. Ik durf hier vanop het spreekgestoelte zeggen, met alle consequenties die dat misschien zal hebben, dat men mij dat nooit doet goedkeuren, of ik nu in de meerderheid of in de oppositie zit. Immers, hiermee geeft men op een verdoken wijze aan wie al veel had en ontnomen heeft aan wie het nodig heeft. Wat in heel het debat over de fiscale amnestie veel te weinig of niet aan bod is gekomen, is dat men niet alleen de fiscus heeft bestolen – dan zou men met de minister van Financiën, de heer Reynders, kunnen zeggen dat het de tweede nationale sport naast het tennis is, hoe cynisch dat ook is –, maar dat men ook de sociale zekerheid heeft bestolen. Daar zegt niemand iets van. Men heeft de sociale zekerheid zwaar bestolen door fiscale fraude te plegen. Die gelden komen niet terug. Dan is het onverantwoord dat wij bij ieder punt dat wij naar aanleiding van deze programmawet in de commissie voor de Sociale Zaken hebben aangebracht, van de meerderheid en van de ministers te horen krijgen dat een en ander inderdaad beter zou zijn, dat een en ander eigenlijk zou moeten, maar dat men geen geld heeft.

Het argument dat er geen geld is, is eervol wanneer er geen geld is. Een goede bestuurder mag maar uitgeven wat hij heeft, maar een goede bestuurder moet ook zorgen dat hij krijgt van wie het meest heeft, wat hij of zij aan de solidariteit verplicht is. Die opmerking is te weinig gemaakt. Dat heeft niets met katholieke vergiffenis te maken, zoals ex-collega Pinxten dat hier op het spreekgestoelte is komen debiteren. Voor zwaar misbruik, voor het bestelen van de minsten, voor het onttrekken aan de solidariteit van wat aan de solidariteit toekomt, is geen katholieke vergiffenis. Dat is misbruik. Dat is fraude en daarvoor is geen enkel ander woord.

Wij beschikten niet over de nodige middelen om een aantal belangrijk maatregelen te nemen.

Mijnheer de minister, ik herhaal wat ik in de commissie zei, met name dat ik het betreurt dat er te weinig concrete tewerkstellingsbevorderende maatregelen in de programmawet zijn opgenomen. Dit was een verkiezingsjaar, tijdens hetwelk men op de toppen van zijn tenen heeft gelopen en een aantal zaken niet heeft durven doorvoeren. Dat is klassiek. Dat heeft niets te maken met de huidige meerderheid of met een vorige meerderheid. Dat is een klassiek scenario in de politiek.

pour toutes sortes de mesures urgentes. S'il est vrai que les moyens ne sont pas illimités, le gouvernement se doit de faire payer sa part à chacun, y compris aux riches. Le pardon ne doit pas exister pour ceux qui s'enrichissent au détriment de la solidarité.

La raison officielle pour laquelle la loi-programme contient trop peu de mesures en matière d'emploi sera une nouvelle fois le manque d'argent. La véritable raison est évidente: cette année et l'année prochaine sont des années électorales et aucun homme politique ne prendra de mesures nécessaires mais impopulaires. Il faut au moins compter un an avant que des mesures pour l'emploi sortent leurs effets. Nous perdons donc presque trois ans.

Nul n'ignore que le taux d'activité des travailleurs âgés doit être revu à la hausse, mais qui oserait l'affirmer publiquement aujourd'hui? A mes yeux, il est d'ailleurs totalement erroné de s'en prendre au système des prépensions.

En premier lieu, les pouvoirs publics doivent consentir d'importants investissements sur le plan de la motivation et de l'accompagnement des demandeurs d'emploi. L'accompagnement de parcours annoncé devrait débuter six mois et non deux ans après le début de la période de chômage. En laissant les personnes aussi longtemps sans travail, on gaspille du capital humain et on utilise les deniers publics à mauvais escient.

Mais alors, que peut-on lire dans les textes? Je me réjouis de ce que la réglementation relative aux premiers emplois soit revue. Cette réforme arrive deux années trop tard. Sous le ministre de l'Emploi précédent, du temps précieux a été perdu.

En ce qui concerne les titres-services, je crains que le compromis final ne vaille pas grand-chose, ce qui obligera le gouvernement à remédier rapidement aux lacunes du

Volgend jaar zijn er echter opnieuw verkiezingen. Dat maakt twee jaren waarin een aantal noodzakelijk te nemen maatregelen niet genomen worden omdat ze inderdaad een diepgaand debat vereisen en zeker niet tot de meest populaire maatregelen behoren. Het gaat onder andere over het verhogen van de activiteitsgraad van oudere werknemers. Ik behoor tot zij die zich tot hun laatste snik zullen verzetten tegen het feit dat men de brugpensioenen zou aanpakken als het gaat over het verhogen van de activiteitsgraad van oudere werknemers.

Het is echter wel zeker dat er iets moet gebeuren in verband met de activiteitsgraad. Meer dan nu moet iets worden ondernomen om de werkzoekenden te motiveren en om hen te begeleiden naar nieuw werk. Tot op heden zit dat er echter niet in, noch ten aanzien van de oudere werknemers, noch met betrekking tot de motivering en trajectbegeleiding van werkzoekenden.

Mijnheer de minister, als u andermaal zegt – ook naar aanleiding van uw beleidsbrief, maar daarover zullen wij het hebben tijdens de begrotingsbespreking – dat ook in Vlaanderen aan trajectbegeleiding zal worden gedaan, vanaf twee jaar werkloosheid dan antwoord ik u dat dit minstens anderhalf jaar te laat is. Als men mensen twee jaar in de werkloosheid houdt, dan heeft men niet alleen menselijk kapitaal verloren, maar dan heeft men ook veel financiële middelen op de verkeerde wijze aangewend.

Dat zijn ook in de programmawet gemiste kansen. De realiteit heeft ons allemaal – of ten minste wie hier vanochtend aanwezig is – geleerd dat het minstens een klein jaar duurt vooraleer werkgelegenheidsmaatregelen, hoe deugdelijk ze ook zijn, effect sorteren. Wij dreigen aldus twee tot drie jaar te verliezen.

Wij hebben een aantal bedenkingen bij wat er wel in de programmawet staat. Ik krijg het moeilijk over de lippen, maar ik moet zeggen: "gelukkig dat er een bepaling over de startbanen in is opgenomen". Het is echter twee jaar te laat. Dat is geen rechtstreeks verwijt aan de huidige minister van Werkgelegenheid. Wat hierin echter staat met betrekking tot de startbanen - en de collega's van de commissie voor de Sociale Zaken kunnen daarvan getuigen - is hetgeen waarvan wij de vorige minister van Werkgelegenheid in het Nederlands, in het Frans, kwaad en blij, hebben proberen overtuigen. Het zou veel correcter kunnen gebeurd zijn. Het zou geloofwaardiger geweest zijn en zou zowel de werkgevers als de werknemers ontlast hebben van de nodeloze administratieve complexiteit van het cascadesysteem. Het is nu eindelijk op die manier verwoord in de programmawet. Wij komen terug met onze beide voeten op de grond. Gelukkig, maar ondertussen hebben wij toch twee tot drie jaar in de miserie gewerkt met de startbanen.

Mijnheer de minister, dat brengt mij bij het moeilijkste punt van deze programmawet, namelijk de bedenkingen die wij hebben bij het voorstel van de dienstencheques. Ik leg de link naar de startbanen, omdat ik vrees dat er te veel water in de wijn is gedaan. Ik heb dat ook in de commissie duidelijk proberen te maken en ik wil het hier vanochtend heel kort op het spreekgestoelte opnieuw doen. Begrijp me goed: een compromis is voor mij een eerbare zaak en ik heb dat ook in de commissievergadering gezegd. Ik ben een voorstander van compromissen; de mensen van mijn fractie noch ikzelf zijn mensen van uitersten. Men moet er echter voor zorgen dat men niet meer water overhoudt dan wijn. Het moet nog evenwichtig blijven. Ik vrees echter dat er door hier te veel water in de wijn te doen, iets overblijft à la startbanen. waarvan we over twee jaar zullen zeggen dat we de fouten

système. Le CD&V est un partisan convaincu d'une économie de services à part entière, mais sa mise en oeuvre est erronée. L'économie de services doit constituer une branche de l'économie à part entière, avec des emplois dignes de ce nom, et non pas une poubelle. Selon nous, il doit s'agir au minimum, au départ, d'emplois à tiers-temps et, ultérieurement, à mi-temps.

Je plaide en faveur de la solidarité mais il faut faire preuve de circonspection en la matière. En instaurant le système des titres-services, le gouvernement a ouvert la boîte de Pandore. La marge de manœuvre dont bénéficient les Communautés et les Régions se justifie par de prétendues différences culturelles. Toutefois, en Belgique, d'autres matières sont perçues différemment au Nord et au Sud du pays. Il est dangereux d'ouvrir la porte à une politique sociale différente dans les deux parties du pays. Mon point de vue rejoint celui du Conseil d'Etat qui, dans son avis, indique que la question de la durée du travail relève du droit du travail et ressortit dès lors à la compétence du gouvernement fédéral. En outre, les accords de coopération ne peuvent pas non plus constituer un frein au pouvoir fédéral.

La réduction de l'intervention fédérale dans le financement des titres-service entraîne une diminution des revenus des entreprises de services, ce qui est contraire à l'objectif de création de nouveaux emplois. Le ministre a pourtant affirmé en commission que la barre ne pouvait être placée plus bas.

En tant que présidente d'une ALE et d'une maison de l'emploi, j'estime que l'on va trop vite en besogne avec le scénario d'extinction postulé par la loi-programme. Les ALE ont démontré leur utilité. Les acteurs de terrain n'ont pas disposé de la possibilité ni des moyens de se préparer et de transformer les ALE en centres de services.

hebben gemaakt die in de bespreking in de commissie aan bod zijn gekomen.

Voor u staat een persoon die deel uitmaakt van een fractie die heel erg overtuigd is van de noodzaak van diensteneconomie en van dienstenbanen. Wij hebben als een van de eerste partijen de ideeën ontwikkeld rond buurtdiensten en wij blijven nog altijd zeer sterk overtuigd van het nut ervan. Ik heb dat ook aan de minister bevestigd voor Sociale Economie gezegd bij de voorstelling van zijn beleidsbrief. Diensteneconomie, sociale economie en buurtdiensten moeten een volwaardige tak van onze economie zijn en niet de vuilnisbak voor wie in de harde economie niet aan zijn of haar trekken komt.

Het moet een volwaardige tak van de economie zijn, maar wij moeten dan ook daarnaar handelen. Wij blijven ook zeer sterk pro diensteneconomie. Over het instrument dienstencheques ga ik het straks nog hebben, maar wij steunen de filosofie achter diensteneconomie. Als u CD&V nodig hebt, dan zullen wij er staan wanneer er daaromtrent politiek nog meer moet gebeuren.

Dan is het echter fout gegaan. Het is fout gegaan in de uitwerking van de wijze waarop de dienstencheques aangewend worden. Mijnheer de minister, ik heb ook in de commissie gezegd dat men volgens mij in dit compromis over dienstencheques een aantal zaken heeft gedaan die haaks staan op onze overtuiging – ik geloof ook vast op die van u – om van deze diensteneconomie en deze dienstenbanen volwaardige jobs in ons economisch bestel te maken. Wat bedoel ik daarmee? In de omvang van die dienstenbanen geeft men eigenlijk een teken dat dit geen volwaardige banen zijn.

Ik ben één van degenen die bereid zijn om zaken te laten groeien. Ik heb mij in de tijd van de DAC's en de Gesco's altijd mordicus ertegen verzet om deze nepstatuten te noemen. Ik vind dit geen nepstatuten. Ik vond dat toen niet, ik vind dat nu nog altijd niet. Ik zie veel liever mensen werken dan werkloos blijven, maar de voorwaarden moeten wel minimaal vervuld zijn. Die voorwaarde blijft voor ons nog altijd dat een volwaardig werk minstens een aantal uren moet bedragen. Dat vertalen wij in de wens dat diensteneconomie voor zij die het wensen ook een fulltime betrekking kan zijn, maar de tussenstap zou op halflange termijn minstens een halftijdse betrekking moeten zijn en vanaf de aanvang minstens eenderde. Ik blijf erbij: in wat nu voorligt, is dat niet het geval. Dit doet nu niets af van het feit dat ik samen met u het groeipad van dienstenbanen en diensteneconomie wil begaan, maar het groeipad moet vertrekken van een minimum.

Ik kom tot een tweede zaak waarop ik in de commissie fel ben ingegaan en waarop ik hier nog eens kort wil terugkomen, namelijk het gesloten akkoord waardoor de Gemeenschappen kunnen afwijken van de algemene libellé. Mijnheer de minister, ik denk dat ik aan u en aan zij die hier vanmorgen aanwezig zijn in de Kamer niet moet zeggen dat ik voorstander ben van solidariteit. Tezelfdertijd zeg ik echter, en ik blijf dat herhalen, dat met solidariteit heel omzichtig omgesprongen moet worden. Als men de solidariteit te veel uitrekt, dan kan de rek er wel eens helemaal uitgaan. Dit wens ik niet, maar dan moet men ook heel voorzichtig zijn. Wat hier gebeurt bij de dienstencheques is van aard, mijnheer de minister, om mij kippenvel te doen krijgen.

Ik weet dat wij terzake van mening verschillen. Ik heb op een bepaald moment bij het einde van de commissiewerkzaamheden eens gezegd: laat de tijd onze rechter zijn. Ik hoop zelfs dat ik mij vergis, maar ik vrees van niet. Men heeft hier inzake de startbanen iets toegelaten waarmee men volgens mij de doos van Pandora opent. te weten dat

Le transfert aux pouvoirs subordonnés des charges inhérentes à l'interruption de carrière représenterait une énième ponction financière pour les communes. En outre, cette mesure remet en question la paix sociale qui règne parmi le personnel communal. Le premier ministre a beau jeu de dire qu'elles ont elles-mêmes pris la décision et n'ont, dès lors, qu'à en assurer le financement. Le tout fait partie d'une CCT qui ne peut-être modifiée. Soit la CCT ne sera pas respectée et des actions de grève seront organisées, soit les personnes en interruption de carrière ne seront pas remplacées et seront par conséquent mal vues par leurs collègues dont la charge de travail augmentera une nouvelle fois.

Les économies réalisées dans le domaine des accidents de travail constituent également un point négatif. Nous avons résolument prêté notre concours pour qu'il n'y ait plus d'ajustements en dessous de 15 pour cent. Or, le pourcentage est à présent fixé à 20 pour cent, sans aucune distinction.

Un élément positif du texte est la restructuration que le CD&V a approuvé en commission.

Pour terminer, le CD&V a procédé au test de crédibilité. Nous avons traduit en amendements plusieurs propositions raisonnables formulées par nous-mêmes et par le reste de l'opposition. Elles ont bien évidemment toutes été rejetées lors du vote. Étonnamment, toutefois, la majorité a également rejeté ses propres propositions de loi comme celles, par exemple, qui ont trait à la réduction structurelle des charges de 1,5 milliard, à la suppression des cotisations de solidarité sur les pensions, à la réduction des charges pour les travailleurs âgés, à l'extension du congé parental à six mois, à l'alignement des allocations familiales pour les indépendants. Cette majorité a donc lamentablement échoué à ce test de crédibilité.

men op de sociaal-economische terreinen verschillend kan handelen naar gelang van de Gemeenschap of het Gewest. Men wil dat nu toelaten voor de dienstenbanen waarvan men zegt dat daar een andere cultuur is, een ander aanvoelen van de noodzaak, wat dat zou verantwoorden. Mijnheer de minister, 30 jaar ervaring in alles wat werkgelegenheid en sociale zekerheid betreft, heeft mij geleerd dat er in dit land ook op andere sociaal-economische punten dan de dienstenbanen culturele verschillen zijn en verschillen in opvatting. Eens men de deur op een kier gezet heeft, is er echt niet veel meer nodig dan een zware bergbottine om ze helemaal open te stampen.

Een derde zaak die ik vanaf dit spreekgestoelte wil zeggen – en daarbij richt ik mij toch ook tot de voorzitter van de Kamer – is dat met deze regeling inzake de dienstencheques en de termen die daarin staan, wij als federaal niveau op een niet te verantwoorden manier afstand doen van een deel van onze bevoegdheden. De Raad van State heeft over de twee zaken die ik daarnet heb opgesomd een niet onaardig stuk geschreven in zijn advies – advies dat trouwens ook op andere punten, waarmee ik de Kamer echter niet zal bezighouden deze voormiddag, bekritiseerd wordt. Ik wil toch over die twee terreinen iets zeggen.

Het eerste betreft de afwijkingen die toegestaan worden inzake arbeidsduur en andere zaken. De Raad van State heeft in zijn advies eigenlijk – natuurlijk veel geleerder en ernstiger dan ik dat doe – twee dagen nadat ik dat had geformuleerd in de commissie, hetzelfde gezegd als ik. De Raad van State somt op: de minimale duur van de arbeidsovereenkomst, de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur en de vermindering met maximum 3 maanden van de periode waarin afwijkingen van de arbeidsovereenkomst mogelijk zijn. De Raad van State concludeert dat die bijkomende voorwaarden betrekking hebben op aangelegenheden die behoren tot het arbeidsrecht, wat door artikel 6, paragraaf 1.6, vijfde lid, 12° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 wordt bevestigd. Die voorwaarden behoren dus tot de bevoegdheid van de federale overheid. Onomstotelijk is dat een federale bevoegdheid. De wet op de arbeidsovereenkomsten van 1978, daar kan eigenlijk niet van worden afgeweken.

Het tweede betreft de samenwerkingsakkoorden en het afstaan van bevoegdheden. Daarover zegt de Raad van State in een van de paragrafen die hij eraan wijdt: “Het Arbitragehof heeft bovendien benadrukt dat het sluiten van de samenwerkingsakkoorden bedoeld in artikel 92bis van de bijzondere wet niet een uitwisseling, een afstand of een teruggave van bevoegdheden tot gevolg mag hebben.”

Er kunnen derhalve slechts samenwerkingsakkoorden worden gesloten voor zover die akkoorden betrekking hebben op de bevoegdheden van elk der betrokken partijen. Hier maken wij de federale overheid voor een stuk ondergeschikt aan de Gewesten en Gemeenschappen.

Mijnheer de minister, ik zou toch nog even op iets willen wijzen. U hebt mij in de commissie toegezegd dat er oplossingen zouden worden gevonden indien er een probleem was. Ik zou willen herhalen wat ik gevraagd heb in verband met de financiering van de dienstencheques. Men heeft mij een berekening gemaakt waaruit blijkt dat met de vermindering van de federale tussenkomst, die er in de nieuwe regeling komt, dit voor de inrichters van de diensteneconomie zou neerkomen op een vermindering van hun inkomsten. Dit staat natuurlijk haaks op de doelstelling om met deze regeling van dienstencheques vele duizenden arbeidsplaatsen te creëren.

Wij hebben het in de commissie gehad over de vraag of dit al dan niet met de BTW te maken heeft. Mijnheer de minister, u hebt toen ook

J'en viens aux mesures que je n'ai pas trouvées dans cette loi-programme. La persistance de la discrimination fiscale dont sont victimes les prépensionnés et les chômeurs constitue à mes yeux une grande injustice, à la lumière notamment de l'amnistie fiscale. Le rapprochement des statuts des ouvriers et des employés, annoncé par le ministre pour après les élections, est resté lettre morte. Les gardiennes d'enfants n'ont toujours pas de statut à part entière. Le gouvernement n'est même pas en mesure d'instaurer un statut qui ne serait pas un statut à part entière. Je regrette d'ailleurs que cette loi ne comporte pas de mesures en vue de l'accompagnement de parcours individuel des chômeurs. En tant que syndicaliste, je ne suis pas partisane d'une chasse aux sorcières contre les chômeurs mais j'estime qu'un chômeur doit être disponible sur le marché de l'emploi ou être prêt à suivre une formation. Il est injustifié à mes yeux d'attendre deux ans avant de commencer un tel parcours.

toegezegd dat dit niet minder mag zijn. Als de inrichters van de diensteneconomie minder krijgen met de nieuwe wetgeving dan tot nu toe het geval is, zie ik niet goed in hoe zij die dienstenbanen gaan ombouwen.

Ik zou ook nog willen wijzen op een heel interessante discussie die zich in de commissie heeft ontsponnen over oppositie en meerderheid heen, namelijk de discussie tussen iedereen op het terrein die begaan is en bezig is met de diensteneconomie en de PWA's. Mijnheer de minister, wanneer met deze programmawet wordt beslist dat de huidige PWA's aan een uitdoofscenario beginnen, dan moeten op het terrein voldoende instrumenten aanwezig zijn om die PWA's om te vormen tot dienstenbedrijven. Dit heeft te maken met zowel bestaffing en opleiding van die mensen om die nieuwe rol aan te kunnen als met een zogezegd draaiboek voor PWA's en gemeenten om zich hieraan te kunnen aanpassen. Ik wil het hierbij houden maar de discussie in de commissie was zwaarder. U weet denk ik zeer goed, mijnheer de minister, dat wij voor een enorme uitdaging staan met deze PWA's die hun nut hebben bewezen. Als voorzitter van een PWA en een lokale werkwinkel blijf ik ervan vinden dat het te vlug gaat en dat men de mensen op het terrein niet de kans en de middelen heeft gegeven om zich daarop voor te bereiden.

Ik wil als inhoudelijke kritiek op deze programmawet zeker nog wijzen op het doorschuiven van de kosten voor loopbaanonderbreking naar de lagere besturen en dan vooral naar de gemeenten. Dit is de zoveelste financiële aderlating voor de gemeenten. Wij hebben in de lokale besturen al genoeg van dergelijke aderlatingen gehad dat dit ook nog eens moet gebeuren. Het gaat over niet onbelangrijke bedragen. Een derde van het doorschuiven van de kosten van loopbaanonderbreking naar lagere besturen valt ten laste van de gemeenten.

Dit zal twee perverse effecten hebben, ten eerste, op de financiën van de gemeenten en, ten tweede, op de sociale rust onder het personeel van de gemeenten. Mijnheer de minister, ik heb gehoord dat premier Verhofstadt de stelling aanhoudt dat ze dit beslist hebben en er dan maar voor moeten betalen. Dat ze dit beslist hebben vormt een onderdeel van een CAO waar niet aan te tornen valt. De gemeenten moeten dit zo lang de CAO loopt dragen. Dat is maar normaal bij een sociaal akkoord. Men kan daar dus niet onderuit. Het enige wat zal gelden als dit van toepassing wordt is dat wij gaan betalen.

De gemeenten hebben twee kansen. Ten eerste, kunnen zij zeggen dat de CAO er is maar dat zij dit niet gaan doen. Dan krijgt men stakingen. Ten tweede, kunnen zij zeggen dat zij dit wel toepassen, maar dat zij niet gaan vervangen. Dan maakt men de werkdruk bij bepaalde gemeentediensten onmogelijk. Zij die met loopbaanonderbreking gaan worden dan eigenlijk met een scheef oog bekeken door hun collega's. De werkdruk is immers eigenlijk al veel te hoog doordat men de gemeenten uithongert. Men kan geen nieuwe personeelsleden aanwerven.

Een andere zaak die ik echt zeer zwaar aanreken is de besparing op de arbeidsongevallen. Mijnheer de minister, wij zaten aan 15%. Een arbeidsongeval onder de 15% gaf geen aanpassingen meer. Ik geef grif toe dat wij daar indertijd aan meegewerkt hebben, met overtuiging zelfs. Nu wordt het echter 20% en men maakt geen onderscheid wanneer iemand twee of drie vergoedingen moet krijgen van een arbeidsongeval. Zo zijn er toch wel een aantal in ons land. Die twee of drie vallen allemaal onder de 20% nu en vroeger onder de 15%. Ik heb in de commissie geprobeerd om met het aanreiken van dit voorstel minstens die onrechtvaardigheid recht te zetten. Dat is echter niet gebeurd.

Mijnheer de minister, ik sluit het gedeelte over de inhoud af met een positief punt. Ik heb dat positieve punt ook in de commissie aangehaald. Het gaat met name over de herstructurering. Dat is een zeer goed punt in de programmawet. Wij hebben dus ook vanuit de oppositie voor gestemd. Dit is een goede zaak. Het is zal wel nog wat verdere uitwerking nodig hebben, maar als iets goed is zeggen we dat ook en keuren we het goed.

Collega's, wij hebben vanuit de CD&V-fractie bij de bespreking van dit deel van de programmawet ook de g-test gedaan. Voor ons is de g-test de geloofwaardigheidstest. Wij hebben een aantal van onze eigen voorstellen en voorstellen van onze collega's uit de oppositie die wij zinnig vonden als amendement ingediend. De uitslag daarvan kent u allemaal. Niet alleen onze amendementen zijn weggestemd - zoals ik echt verwacht had -, maar ook al uw eigen voorstellen hebt u weggestemd. De heer Bacquelaine zegt dan op de hem eigen wijze dat ik het juiste moment moet afwachten. Nu, ik verzeker u dat het juiste moment in deze legislatuur niet komt. U hebt echter de façade gered. U hebt tenminste wetsvoorstellen ingediend en u kunt uw troepen zeggen dat ze niet alleen van CD&V komen.

Collega's, de 1,5 miljard structurele lastenverlaging die eerste minister Verhofstadt en de VLD zo dierbaar is hebt u weggestemd. U hebt de afschaffing van de solidariteitsbijdrage voor pensioenen weggestemd dat een wetsvoorstel van de heer Bacquelaine was. Ik geloof dat zijn collega's die op dat ogenblik in de commissie aanwezig waren dit niet goed beseften.

Op het ogenblik dat wij het voorstel inzake de afschaffing van bijdragen op ploegenpremies lanceerden, repliceerde de heer Verhofstadt dat hij daar reeds lang aan gedacht had. Denken is niet genoeg. Doen is de opdracht. De lastenverlaging voor oudere werknemers, in casu het voorstel van de VLD en eerste minister Verhofstadt om de bijdragevermindering te verhogen van 400 naar 1000 euro voor 58-plussers, dat was ingeschreven in het regeerakkoord, hebt u weggestemd. De uitbreiding van het ouderschapsverlof tot 6 maanden, een sp.a-voorstel, hebt u afgestemd. De gelijkschakeling van de kinderbijslag voor het eerste kind van zelfstandigen hebt u weggestemd.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, ik wil afronden met een aantal punten waarvan ik gehoopt had ze te kunnen terugvinden in de programmawet maar die niet zijn opgenomen. Een eerste grove onrechtvaardigheid is de fiscale discriminatie van bruggepensioneerden en werklozen. In dezelfde week dat deze Kamer de fiscale amnestie goedkeurt, zullen wij over een hogere fiscaliteit voor bruggepensioneerden en werklozen stemmen!

De programmawet rept met geen woord over een toenadering tussen de statuten van arbeiders en bedienden. Werd voor de verkiezingen niet beloofd om daarvan onmiddellijk na de verkiezingen ernstig werk te zullen maken?! Mochten de sociale partners terzake niet tot een overeenkomst komen, zou de wetgever zijn verantwoordelijkheid opnemen.

Er is geen echt statuut voor onthaalouders. Minister Vandenbroucke, tijdens de vorige legislatuur hebben u en ik daarover ettelijke bomen opgezet. Ik zal hierover niet uitweiden. Ik blijf erbij dat onthaalouders recht hebben op een volwaardig statuut. Mijn klomp breekt echter bij de vaststelling dat men niet eens in staat is het onvolwaardige statuut uit te voeren. De huidige minister van Sociale Zaken, de heer Demotte belooft met grote spoed hier werk van te maken. Ik wil hem aeloven. De

feiten zijn echter de feiten. De vertraging heeft zeker te maken met de berekeningswijzen en de formules die in systeem zitten. Ik wil u hiermee niet lastig vallen. De berekeningsformule is echter niet doenbaar. Dat is klaar en duidelijk. Mijnheer de minister van Sociale Zaken, ik hoop dat u ons volgende week kunt meedelen dat de problemen opgelost zijn. Ik zal u in naam van de onthaalouders dankbaar zijn. U kunt echter niet ontkennen dat ondertussen maar wat werd aangemodderd.

Een ander punt dat niet in de programmawet voorkomt is de trajectbegeleiding van werklozen. Mijnheer de minister, ik heb in deze Kamer nooit mijn roots verheeld. Er staat een oud-syndicalist, of liever een syndicalist voor u!

Ik zal een van de laatsten zijn om akkoord te gaan met een heksenjacht op werkzoekenden. Ik ben wel een van die ouderwetsen van de solidariteit. Wanneer je zegt dat je werkzoekende bent en daarvoor terecht een – te lage – werkloosheidsvergoeding krijgt, dan is het ook omdat je werkbereid bent. Die werkbereidheid zit hem in het aanvaarden van werk, maar ook in het aanvaarden van begeleiding naar werk. Dit geldt zeker voor diegenen waarvan wij weten dat, als zij de school verlaten, of liever als zij op achttien jaar verlost zijn van het onderwijs, zij in zich alle risico's verenigen om langdurig werkloos te worden. Als je twee jaar wacht om die jongeren in begeleiding te nemen, doe je onverantwoorde dingen. Dat is wat ik daaromtrent wil zeggen.

01.07 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ik ga straks op al uw andere punten reageren, maar hier onderbreek ik punctueel. U hebt dat verscheidene keren gezegd en ik vind dat er een beetje een merkwaardige verwarring is in uw benadering. Begeleiding van werklozen is de verantwoordelijkheid van Gewesten en Gemeenschappen, niet van ons. In het publieke debat zeg ik dezer dagen dat de RVA vanuit zijn controlerende en sanctionerende functie soms zes, zeven, acht tot negen jaar wacht vooraleer iemand wordt gecontacteerd en dat de RVA dat nog maar alleen doet voor een deelgroep, namelijk de samenwonende werklozen. Dat is volledig fout. De RVA zou dat sneller moeten doen. Ik heb als voorbeeld gegeven dat men minstens na twee jaar elke werkloze vanuit de controlerende en sanctionerende bevoegdheid van de RVA zou moeten gecontacteerd hebben. Begeleiding moet natuurlijk veel sneller starten. Het is evident wat u zegt, maar dat is niet onze verantwoordelijkheid. U moet dat zeggen aan de heer Landuyt, de heer Courard, de heer Tomas, enzovoort. U verwacht hier twee dingen. Ik ben het natuurlijk met u eens dat het schandalig zou zijn dat Gewesten en Gemeenschappen twee jaar zouden wachten. Ik zeg anderzijds dat het een beetje schadelijk is dat wij tot op heden – dat is al twintig jaar zo – jaren wachten vooraleer wij iemand contacteren vanuit onze bevoegdheid. Op de werkgelegenheidsconferentie werd ook afgesproken dat de Gewesten en Gemeenschappen veel sneller gaan optreden. De heer Landuyt heeft bijvoorbeeld gezegd dat hij na drie maanden alle werklozen gaat contacteren. U verwacht die twee dingen voortdurend, vind ik. Dat is niet juist.

De **voorzitter**: Mevrouw D'hondt, mag ik u vragen na 38 minuten te besluiten?

01.08 **Greta D'hondt** (CD&V): Ik verwar niet, mijnheer de minister. Ik ga naar de oorsprong. Al die mogelijkheden van trajectbegeleiding worden in de oorsprong op een niet onaardige manier mee gefinancierd door middelen van de federale overheid. Dat is duidelijk. Ik vind dat wie de aelden heeft en wie de werklozen verder blijft betalen zo lang zii niet

01.07 **Frank Vandenbroucke**, ministre: L'accompagnement des chômeurs relève de la responsabilité des Communautés. Mon point de vue est que l'ONem, organe de contrôle et de sanction, ne doit pas attendre des années avant d'intervenir. J'estime que l'ONem doit prendre contact avec le demandeur d'emploi, certainement après deux ans. L'accompagnement doit naturellement être mis en place plus rapidement mais en qualité de pouvoirs publics fédéraux, ce n'est pas de notre ressort. Lors de la Conférence pour l'emploi, les Régions et les Communautés se sont d'ailleurs engagées à consentir des efforts pour accélérer l'accompagnement.

01.08 **Greta D'hondt** (CD&V): L'instance qui finance l'accompagnement de parcours et paie les allocations de chômage, l'autorité fédérale donc. a le droit de

aan het werk gaan, mee voorwaarden mag stellen. Ik zou daar graag nog op ingaan, maar ik vermoed dat de voorzitter dan de micro zal afsluiten.

Wat er ook niet in staat, is wat de heer Bonte en mijzelf zo dierbaar is: de uitbreiding van de wetgeving op de sluiting van ondernemingen. Dit zou een prachtig sluitstuk geweest zijn voor dat zeer goede deel van de herstructureringen, volgens mij. Wat er nog niet in staat is de werknemersvertegenwoordiging in de kleine en middelgrote ondernemingen.

Mijnheer de voorzitter, ik eindig met een bedenking voor u. Wij hebben in de commissie voor de Sociale Zaken inderdaad heel positief gewerkt.

Ik doe daarvan niets af. Ik zou met de nodige ernst en uit respect voor de Kamer willen zeggen dat de stukken die we krijgen, en de wijze waarop keer op keer verslechtert. Het gebrek aan sérieux waarmee men het Parlement behandelt, terwijl het toch gehouden is aan de controle van de regering, wordt door de programmawet nog eens onderstreept.

Mijnheer de voorzitter, u hebt er gisteren zelf naar verwezen. In de sector Sociale Zaken, die natuurlijk een zeer groot onderdeel van de programmawet was, hebben we 19 wijzigingen aan de programmawet van 24 december 2002 mogen behandelen. 9 wijzigingen daarvan waren zelf al de zevende wijziging van de programmawet van 8 april 2003. Wij hebben 2 gewone wijzigingen aan de programmawet van 8 april 2003 aangebracht. We hebben 3 wijzigingen aangebracht aan de programmawet van 5 augustus 2003. Er was 1 schrapping van 3 artikelen van eveneens de wet van 5 augustus 2003. Mijnheer de voorzitter, dat zijn in totaal 41 wijzigingen aan programmawetten die nog niet eens een jaar oud zijn.

Mijnheer de voorzitter, ik ben bereid op alle uren van de dag en desnoods 's nachts te blijven om degelijk parlementair werk te verrichten. Het loodgieterschap laat ik echter graag over aan personen die deskundiger zijn dan ik. Het is misschien raar om het hier op het spreekgestoelte te zeggen. Ik acht mijzelf stilaan te goed om dat nog te komen doen. Mijnheer de voorzitter, u zou daar als voorzitter over moeten waken. U kan dat natuurlijk niet wanneer we in de commissie moeten beginnen met kladstukken, omdat men niet in staat is om de teksten op tijd af te leveren.

Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, ik had nog tekst voor een halfuur, maar ik zal maar stoppen.

De **voorzitter**: Mevrouw D'hondt, u hebt recht op een halfuur spreektijd en niet op een uur. U hebt nu reeds 42 minuten gesproken, de dialoog met de minister weliswaar inbegrepen. Het komt erop aan de onszelf opgelegde spreektijd te respecteren.

01.09 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dan eindigt hier mijn betoog.

01.10 Hans Bonte (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik wil nu niet inpikken op een aantal inhoudelijke zaken waarover mevrouw mevrouw D'hondt het had; dat zal ik straks wel doen.

Ik kan mevrouw D'hondt wel gedeeltelijk bijtreeden wat haar laatste punt betreft. Onze werkzaamheden werden inderdaad extra bemoeilijkt door de manier waarop de regering telkens met amendementen en tussenstukken heeft aewerkt. Zelfs op het moment dat over het verslaa

poser des conditions.

Deux autres éléments manquent dans le texte: l'extension de la législation relative à la fermeture des entreprises et la représentation des employeurs dans les PME.

Enfin, je tiens à dénoncer le manque de respect à l'égard de la Chambre. La qualité des documents que nous recevons régresse continuellement. Il en va de même de cette loi-programme. Les nombreuses modifications des lois-programme datant de moins d'un an témoignent de la piètre qualité des travaux législatifs. Il appartient au président de mieux veiller à la qualité de nos travaux.

01.10 Hans Bonte (sp.a-spirit): Sur ce dernier point, je puis me rallier à l'avis de Mme D'Hondt. Nos travaux ont, en effet, été perturbés par le dépôt incessant par le gouvernement d'amendements et autres documents intermédiaires. Tous les groupes étaient indianés

werd gestemd, werd nog een bijkomend amendement ingediend.

Omwille van de verontwaardiging van alle fracties op dat vlak heb ik mij, als voorzitter van de commissie, namens de commissieleden ertoe geëngageerd aan de regering een duidelijk signaal te geven en haar te verzoeken respect op te brengen voor de parlementaire procedures en de parlementaire werkzaamheden. Hopelijk, mijnheer de voorzitter, treedt u mij bij op dat vlak, zodat in de toekomst alle voorstellen op een ordentelijke manier kunnen worden besproken.

De **voorzitter**: Voor de indiening van de programmawet heb ik aan de eerste minister reeds schriftelijk laten weten dat voor deze besprekingen, alsook voor de begrotingsbesprekingen, de dito nota's moesten worden aangewend.

La Chambre a voté de se réunir un mois plus tôt, dès le deuxième mardi de septembre plutôt que celui d'octobre. Nous verrons bien ce que cela donnera.

Je me permets d'insister – cher collègue Viseur, je connais votre concision – sur le fait que nous avons dit que nous commencerions les votes aux environs de 14 heures. J'ai encore 7 orateurs inscrits pour ce volet de la loi-programme et 6 pour le volet Santé publique. Le maximum est d'une demi-heure en débat général, vous le savez fort bien. Mais si toutes et tous emploient ce temps-là, nous ne pourrions pas respecter notre engagement réciproque. Or, on ne peut pas vouloir quelque chose et son contraire! J'insisterai donc gentiment, tout en restant respectueux de votre privilège, sur la meilleure des concisions.

Collega's, ik vraag u dus om, in de mate van het mogelijke, zo beknopt mogelijk te zijn.

01.11 Jean-Jacques Viseur (cdH): Monsieur le président, je vais rencontrer vos vœux par mon intervention qui sera, je l'espère, particulièrement brève; je la concentrerai d'ailleurs uniquement sur la partie "emploi".

Certaines mesures de la loi-programme sont tout à fait positives et nous les soutenons. Par exemple, je pense au régime prévu en cas de restructuration d'entreprise et aux incitants conçus pour encourager toutes les parties concernées à fournir des efforts de recherche de nouvelles opportunités de travail pour les travailleurs victimes d'un licenciement collectif. On s'engage là dans une logique très positive.

En ce qui concerne la réduction des charges sociales, nous rappelons que pour nous, confortés d'ailleurs par une récente étude de l'IRES, ce qui crée vraiment des emplois, c'est la concentration des allègements des cotisations patronales sur les bas salaires. C'est là que le rapport entre réduction des cotisations et création d'emplois est le plus important et le plus efficace.

Nous sommes beaucoup plus réservés en ce qui concerne l'article 20 qui ouvre la porte à des réductions de charges sociales sur les hauts salaires. Un des principes de la sécurité sociale est d'assurer une solidarité complète. Or, au moment où l'on imagine un déplaçonnement des cotisations sociales des indépendants, opérer éventuellement un replaçonnement même partiel des cotisations sociales pour les plus hauts salaires n'a pas de conséquence sur la création d'emplois. En effet, la situation des plus hauts salaires, même si la comparaison doit se faire au niveau international, dépend de toute une série d'autres éléments qui font que notamment cette partie de la population n'est pas

par cette manière d'agir. J'insiste auprès du président pour qu'il attire l'attention du gouvernement sur le fait que la Chambre réclame davantage de respect.

Le **président**: La Chambre a voté de se réunir à l'avenir, le deuxième mardi de septembre. On verra ce que cela donnera.

01.11 Jean-Jacques Viseur (cdH): Sommige beslissingen van de meerderheid zijn gunstig voor de werkgelegenheid en wij steunen die dan ook. Dat geldt onder meer voor de regeling waarin wordt voorzien in het kader van de herstructurering van ondernemingen, met de stimuli voor het zoeken naar nieuwe mogelijkheden voor de ontslagen werknemers.

Inzake de dank zij de programmawet tot stand gebrachte verlaging van de sociale lasten, is de cdH veeleer voorstander van verlagingen van de werkgeversbijdragen op lage lonen. Wij maken ons ook zorgen over de vermindering van de sociale lasten op de hoge lonen (artikel 20), die de sociale zekerheid dreigt te destabiliseren en de bovengrens van de bijdragen van de zelfstandigen afschaft maar geen nieuwe banen zal scheppen.

Wij maken voorbehoud bij de overheveling naar de deelaieden

aussi mobile qu'on voudrait le considérer à l'occasion de cette réduction de charges sociales.

Pour ce qui a trait aux interruptions de carrière des travailleurs non contractuels et au transfert de la charge financière vers les entités fédérées, cet article 31 donne l'impression de placer la charrue avant les bœufs. En effet, nous ne sommes pas très loin dans les concertations avec les Régions, les Communautés, les Unions des villes et communes. En rendant les entités fédérées responsables du paiement des allocations d'interruption de carrière, nous dénaturons ces allocations qui ont toujours été considérées comme étant versées dans le cadre de la sécurité sociale fédérale et relevant donc de cette solidarité fédérale. L'atteinte portée à la solidarité entre tous les travailleurs du pays ouvre la voie d'une régionalisation qui, dans ce système, nous paraît contestable. Apparaît ainsi l'aspect inquiétant du report sur les communes, provinces, Régions et Communautés, des charges fédérales.

On pourrait un jour aboutir à une situation où, l'entité 1 ou du moins une partie de cette entité, ait des surplus budgétaires ou un équilibre budgétaire permanent, mais avec un transfert de charges régulier vers les entités fédérées et les pouvoirs locaux. Or, qu'est-ce qui est le plus juste et qu'est-ce qui assure le mieux la fonction de redistribution? C'est tout ce qui se passe au fédéral. Dès lors, plus on descend dans la charge fiscale et plus on se rapproche des citoyens, plus une différence apparaît.

Pour prendre un exemple en Wallonie: entre les habitants de La Hulpe et ceux de Farciennes, on remarque énormément de différences. Si la fiscalité était largement transférée vers le local voire le régional, elle ne constituerait plus une charge solidaire au niveau de l'union économique et monétaire que forme la Belgique.

J'en viens aux allocations et rentes pour incapacité permanente de travail et à la non-indexation pour celles qui atteignent moins de 20%. Nous y sommes opposés car cette mesure est injuste. Cette "économie" de 24 millions d'euros handicape les travailleurs fragilisés par un accident de travail. Comme l'a dit Mme D'hondt, il est quand même inquiétant de vivre dans une société où, en raison de l'amnistie fiscale, des gens qui devaient payer 70% d'impôts n'en paieront plus que 6 ou 9% alors que les victimes d'un accident de travail doivent subir les conséquences d'une économie budgétaire. Attention! A force d'additionner les inégalités, on finira par opposer la population et le monde politique. C'est une perte financière pour les plus faibles. Il n'y a pas d'accord avec les partenaires sociaux sur ce dossier. On peut s'inquiéter de voir l'écart croître entre les réparations en droit commun et celles en accidents du travail.

En ce qui concerne les titres-services, nous ne sommes pas satisfaits de l'accord intervenu car nous assistons à une réelle dérive régionaliste. Le Conseil d'Etat a estimé qu'il s'agissait ni plus ni moins de la conversion d'une compétence fédérale exclusive en une compétence partagée entre l'Etat fédéral et les Régions et les Communautés. Or, sur ce plan, nous risquons de porter atteinte à l'unité sociale et économique du pays. Il s'agit, en effet, d'une matière où l'idée du fonctionnement du marché de l'emploi doit s'analyser à partir d'une solidarité fédérale.

Par ailleurs, il est regrettable que le système des titres-services devienne aussi complexe. De plus, aucune sanction n'est prévue à l'encontre de l'employeur s'il licencie un travailleur après trois ou six mois. Ce système peut donc être utilisé de façon perverse par les

van de lasten van de loopbaanonderbrekingen. Het is niet alleen zo dat de regering het overleg met de deelgebieden nog niet heeft afgerond, maar bovendien holt zij die uitkeringen, die onder de federale sociale zekerheid vallen, volledig uit. Op die manier brengt zij de federale solidariteit in het gedrang, maakt zij een betwistbare regionalisering van het stelsel van die uitkeringen mogelijk en wentelt zij de financiële lasten volledig af op de gemeenten, provincies en Gewesten.

Grote delen van de fiscaliteit overhevelen naar het lokale niveau is vanuit economisch en sociaal oogpunt een weinig solidaire maatregel. We kanten ons overigens tegen de niet-indexering van de vergoedingen en renten wegens blijvende arbeidsongeschiktheid van minder dan 20 percent want die maatregel in onrechtvaardig ten aanzien van de meest kwetsbare werknemers.

De belastingmaatregel waarbij sommige mensen, die eigenlijk 70 percent successierechten hadden moeten betalen, er nu met 6 of 9 percent van afkomen, zorgt voor onrust. Zo een maatregel zet de bevolking op tegen de politiek.

We kunnen ons ook niet vinden in de hervorming van de dienstencheques, die naar een verkapt regionalisering van het arbeidsrecht leidt en die een gevaarlijk precedent vormt voor de economische en sociale eenheid van het land. We betreuren dat zo een ingewikkeld stelsel in het leven wordt geroepen en dat werkgevers die na drie of zes maanden een werknemer ontslaan, niet kunnen worden gestraft. De uitzendbureaus zouden aldus misbruik kunnen maken van dit systeem.

Ten slotte ware het opportuun geweest om in een "multi-dienstencheque" te voorzien die zonder onderscheid voor de werknemers van de dienstverlenende bedrijven en de PWA's zou kunnen worden gebruikt.

entreprises d'intérim. Le ministre a d'ailleurs reconnu en commission qu'il n'était pas impossible que le système permette des situations perverses. Après six mois, les entreprises d'intérim pourraient chercher de nouveaux travailleurs. Deux interprétations sont possibles. Soit, l'intérim est un tremplin dans l'attente d'un emploi fixe. Dans ce cas, il doit être encouragé. Soit, il sert de carrousel du chômage, avec un système de remplacement tous les trois ou six mois. Dans ce cas, on assiste à une évolution négative.

Enfin, en matière de chèques-services, on aurait dû prévoir un chèque multiservices qui aurait pu être utilisé indifféremment pour les travailleurs en entreprises de services et pour les travailleurs en ALE. A cette fin, il aurait suffi que les deux instruments ressortent du même niveau de compétence. C'est le cas avec la refédéralisation du chèque-service. L'incitant fiscal aurait pu être le même. C'est d'ailleurs ce qui se passera sans doute avec le nouveau système avec une exonération de TVA dans les deux cas. Il fallait également prévoir que le coût pour le client soit le même et nous y sommes pratiquement arrivés, puisqu'en ALE, le montant varie entre 4,95 € et 7,45 € tandis que le chèque service est de 6,20 €.

En conclusion, une situation un peu grise, avec de bonnes mesures mais d'autres qui le sont beaucoup moins et même inquiétantes pour l'équité sociale. Et enfin, cette impression que, à petits pas, on s'oriente, en matière sociale et de droit social, vers une régionalisation lente, larvée, à laquelle nous ne nous rallions nullement. Je tiens à souligner que nous tenons à ce que le marché de l'emploi reste un des éléments solides de la structure fédérale.

De **voorzitter**: Mevrouw Turtelboom, mag ik u vragen zo beknopt mogelijk te zijn?

01.12 Annemie Turtelboom (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mevrouw de staatssecretaris, collega's, als men op de internetzoekmachine Google tewerkstelling of werkgelegenheid intikt, krijgt men exact 167.000 treffers en geen 200.000. Ik geef toe dat mijn computer slechts 0,18 seconden heeft gezocht. Toch toont het aan dat de zoektocht ambitieus zal zijn.

De VLD-fractie voelt aan dat het de regering menens is om de ambitie van 200.000 bijkomende jobs te realiseren. Vooral de aandacht voor de activering van werkzoekenden geniet onze steun. Wij bedoelen daarmee niet een heksenjacht op werklozen, maar wel het stimuleren en begeleiden van deze mensen naar een nieuwe job. Aan dat beleidsaspect zal de VLD-fractie actief meewerken.

Ik wil echter ook graag degenen waarschuwen die omwille van conservatieve of andere reflexen dat proces willen hinderen. Zij vergissen zich en dragen een grote verantwoordelijkheid. Een Pyrrusoverwinning op korte termijn zou op langere termijn kunnen uitdraaien op een catastrofe voor ons land.

Mijnheer de voorzitter, alvorens de doelstellingen te realiseren, zullen wij een aantal disfuncties op de arbeidsmarkt moeten wegwerken. Ik zou ze kunnen samenvatten als de twee fen. Ten eerste is er het gebrek aan flexibiliteit en ten tweede een teveel aan frustratie. Ik verklaar mij nader.

Wat betreft het gebrek aan flexiliteit, heeft België dringend nood aan een flexibeler arbeidsmarktbeleid dat ervoor moet zorgen dat nieuwe jobs sneller kunnen worden ingevuld. Het is niet mijn bedoeling te pleiten voor een onaëbreidelde flexibiliteit onder de vorm van

Tot besluit kan men stellen dat de toestand ietwat onduidelijk is, en dat er zowel goede maatregelen zijn als andere, die ons op het stuk van de sociale billijkheid zorgen baren.

Ik heb de indruk dat wij naar een verkapte regionalisering gaan, waar wij niet mee kunnen instemmen.

Binnen de federale structuur dient de arbeidsmarkt een solide pijler te blijven.

01.12 Annemie Turtelboom (VLD): Il faut mettre un terme à deux dysfonctionnements du marché de l'emploi. Il s'agit tout d'abord du manque de flexibilité. Il faut pouvoir plus rapidement aux vacances d'emploi. Je ne préconise pas le système des contrats d'appel ni ne remets en question la règle des trois heures. Il faut remédier aux problèmes que posent les périodes de pointe dans les entreprises. En outre, la législation relative aux heures supplémentaires, au travail intérimaire et au recyclage doit être modernisée.

Il y a aussi un phénomène de frustration. Les employeurs estiment que les travailleurs ne sont pas adéquatement formés alors qu'aux yeux des travailleurs, l'offre d'emploi est insuffisante. Pour élargir l'assise de notre Etat social, il faut mettre en adéquation l'offre et la demande. C'est également une question de droits et d'obligations. Tout chômeur peut bien évidemment prétendre à une

oproepcontracten of het in vraag stellen van de drie-urenregel. Ikn dat verband denk ik veeleer aan bijvoorbeeld de problematiek van piekmomenten in bedrijven, de wetgeving rond overuren en de niet-gemoderniseerde wetgeving inzake uitzendarbeid.

Mijnheer de voorzitter, werknemers werken echter geen 40 jaar meer op dezelfde stoel in hetzelfde bedrijf. Deze evolutie zal niet stoppen. Een werknemer zal in de toekomst steeds meer ondernemer moeten worden van zijn eigen arbeid. Hij zal periodes van inactiviteit moeten gebruiken om opnieuw te studeren of om een andere job te zoeken.

Het gebrek aan flexibiliteit op onze arbeidsmarkt leidt tot de tweede f, zijnde een teveel aan frustratie. Zowel bij werkgevers als bij werknemers heerst al lange tijd een frustratie, een ongenoegen. Werkgevers vinden immers dat de werknemers niet de goede opleiding hebben. Werknemers vinden dan weer dat te weinig jobs worden aangeboden. Met andere woorden, vraag en aanbod zijn niet voldoende op elkaar afgestemd.

Collega's, als wij het draagvlak van onze welvaartsstaat willen verbreden, moeten wij meer jobs kunnen aanbieden en moeten er meer mensen aan het werk. Het activeringsverhaal is echter geen verhaal van aanbod alleen. Het is een verhaal van rechten en plichten. Wie de pech heeft zijn job te verliezen, heeft recht op een uitkering die de periode van werkloosheid moet overbruggen. Opnieuw geen haar op ons hoofd dat eraan denkt om dat principe in vraag te stellen. Tegelijkertijd echter heeft de werkloze de plicht om werk te zoeken. Dat is zijn eerste job. Wij pleiten er dan ook voor dat er effectief een contract zou worden ondertekend tussen overheid en werkzoekende, waarin de rechten en plichten worden geconcretiseerd.

Dit impliceert dat de werkzoekende ook een werkgever heeft die de betrokkene begeleidt, opleidt, vergoedt, indien nodig bijstuurt en in het slechtste geval de betrokkene op het matje roept en bestraft. Hierop moet worden toegezien door de diensten voor arbeidsbemiddeling en de RVA.

Hieromtrent kaartte mijn collega Maggie De Block onlangs nog de ongelijke toestand aan in Vlaanderen, Wallonië en Brussel, inzake het gebrek van transmissie van gegevens van werkonwilligen uit Wallonië en Brussel. De cijfers zijn bekend. Twee derde van de transmissies komen uit Vlaanderen en er werden 11 keer meer Vlaamse werkzoekenden gesanctioneerd dan Waalse. Ik geef deze cijfers niet om een communautair punt te scoren, maar wel om een probleem aan te kaarten dat zich ook in Vlaanderen stelt.

De transmissies moeten efficiënter worden verricht en op dezelfde wijze over heel het land. Dat betekent niet dat de cijfers op een apothekersweegschaal moeten worden afgewogen. Er bestaat immers een verschillende arbeidsmarktstructuur in de beide landsgedeelten. Twee maten en twee gewichten brengen die balans echter nodeloos uit evenwicht en dat kan evenmin. Dat zou de roep naar een verdere defederalisering van arbeid en tewerkstelling enkel nog versterken.

Het mag een signaal zijn aan wie de ambitie heeft artikel 80 af te schaffen. Dat kan enkel wanneer een deugdelijk systeem in de plaats komt dat voorafgaandelijk zijn effectiviteit voor het hele Belgische grondgebied heeft bewezen. Het beoogde alternatief voor artikel 80 past in onze ambitie om de werkloosheidsvergoeding om te vormen van een hangmat naar een springplank. Het is in die zin misschien een goed idee om vanaf vandaag niet meer te spreken van een werkloosheidsuitkering, maar van een inwerkoremie. Dit woord heeft

indemnité. Dans le même temps, le chômeur devra prioritairement chercher un emploi. A cet effet, il doit pouvoir bénéficier d'un encadrement actif. Nous sommes favorables à la conclusion entre les autorités et les demandeurs d'emploi d'un contrat précisant les droits et les obligations de chacun. L'ONEM et le service de placement doivent veiller au respect de ce contrat et, le cas échéant, réprimer les abus en la matière. Pour autant, il ne faut pas se livrer à une chasse aux sorcières.

Mme De Block a récemment avancé des chiffres sur la mauvaise transmission des données sur les chômeurs réfractaires à Bruxelles et en Wallonie. Deux tiers des transmissions proviennent de Flandre où le nombre de sanctions est onze fois plus élevé. La transmission doit être organisée plus efficacement et selon la même procédure dans l'ensemble du pays, faute de quoi les appels à la régionalisation de l'Emploi et du Travail se feront entendre plus fort.

L'article 80 ne peut être abrogé que si un système valable et qui a déjà montré son efficacité sur l'ensemble du territoire belge est mis en place en échange. Dans ce cadre, l'ambition doit être de muer le filet de sécurité que sont les allocations de chômage en tremplin. Parlons désormais de prime d'insertion.

La création de 200.000 emplois nouveaux est une mission qui n'est pas propre au gouvernement. Tout le monde devrait s'y atteler. *(Applaudissements)*

weer wat de VLD-fractie belangrijk vindt. Men krijgt geld omdat men de pech heeft zijn werk te verliezen, maar men heeft de plicht om op zoek te gaan naar een nieuwe job.

Tot slot wil ik, in tegenstelling tot wat ik af en toe hoor en lees, zeggen dat het creëren van 200.000 nieuwe jobs niet alleen een opdracht van de regering is. Het zou een opdracht voor iedereen moeten zijn.

01.13 Jean-Marc Delizée (PS): Monsieur le président, messieurs les ministres, madame la secrétaire d'Etat, chers collègues, je limiterai mon intervention à un seul dossier, celui des titres-services dans le volet "emploi" de la loi-programme qui nous est soumise. C'est un dossier qui a beaucoup fait parler de lui ces dernières semaines car il s'agit d'une réforme fondamentale, difficile et qui vise tant les prestataires que les utilisateurs.

Depuis de très nombreuses années, le PS a dit et répété que les services de proximité constituaient un gisement d'emplois inexploité dans notre pays et a toujours défendu l'idée que ces services de proximité devraient générer de vrais emplois. Notre logique n'a jamais été celle de petits boulots qui n'offrent ni statut, ni salaire décent, ni protection sociale. En ce sens, nous nous réjouissons de l'aboutissement du présent projet de loi tel qu'il nous est présenté aujourd'hui et qui ouvre les portes à un réel développement de l'emploi par le biais des titres-services.

Pour nous, la refédéralisation des titres-services pour le travail ménager ne pouvait s'effectuer au détriment de garanties qu'une région avait instaurées quant aux conditions d'agrément des entreprises et des services de proximité et donc, quant à la manière d'appréhender et d'organiser ce type de travail. J'insiste aussi sur le fait que le principe de la refédéralisation d'une partie de l'aide personnelle est une bonne chose, car elle va permettre aux entités fédérées de consacrer des moyens supplémentaires pour soutenir l'emploi dans d'autres activités de proximité.

Les Pays-Bas sont souvent cités en exemple pour leur taux d'emploi supérieur au nôtre. Si on établit cette comparaison, il faut bien admettre que la politique y est différente en matière de flexibilité: elle s'apparente à une sorte de fuite en avant dans la flexibilité et affiche un recul très net dans la protection sociale de nombreux emplois. Donc, nous pensions qu'un choix très clair s'imposait en la matière et nous nous réjouissons de la formule qui a été finalement adoptée, parce que nous ne pouvions accepter les dérives sur le marché du travail, alors que le sommet de Lisbonne a initié un processus en matière d'emploi qui intègre notamment des critères de qualité. Nous avons eu l'occasion de le rappeler lors de la discussion générale sur le budget. Le sommet de Lisbonne a marqué un moment historique dans la politique d'emploi initiée au plan européen. A nos yeux, la recherche d'emplois durables et de qualité doit être poursuivie.

Le compromis qui est intervenu permet aux Régions d'imposer des conditions d'agrément supplémentaires par le biais d'un accord de coopération, auquel Mme D'hondt et d'autres ont fait allusion. Il s'agit d'une possibilité offerte et des doutes se sont insinués à cet égard quant à savoir si un contenu différent allait être donné aux emplois offerts dans les trois régions du pays. D'emblée, je dirai que nous n'approuvons pas cette interprétation. En effet, les éventuelles modalités régionales particulières devront, de toute façon, toujours respecter la loi du 3 juillet 1978 relative au contrat de travail. Après une période relativement courte, il existera alors "un solide commun

01.13 Jean-Marc Delizée (PS): Het dossier van de dienstencheques houdt een fundamentele en moeilijke hervorming in, die veel mensen aangaat.

De buurtdiensten vormen een braakliggend terrein voor jobcreatie.

Wij hebben altijd de gedachte verdedigd dat er in het kader van die diensten echte banen gecreëerd moesten worden. Wij zijn dan ook blij met de goedkeuring van het onderhavige wetsontwerp, dat de deur openzet voor het scheppen van banen via de dienstencheques.

Het principe van het herfederaliseren van een gedeelte van de persoonlijke assistentie is een goede zaak; op die manier kunnen de deelgebieden immers extra begrotingsmiddelen uittrekken voor de werkgelegenheid in andere buurtwerksectoren.

De werkgelegenheidsgraad die in Nederland bereikt werd, was het resultaat van een vlucht naar voren in een opgedrongen flexibiliteit en van een duidelijke afkalving van de sociale bescherming. Sinds de top van Lissabon zijn onherstelbare ontsporingen op de arbeidsmarkt nog minder aanvaardbaar geworden. Kwantiteit en kwaliteit van de arbeid moeten elkaar genererende factoren zijn.

We zijn van mening dat jobs in het ene Gewest niet anders kunnen worden ingevuld dan in het andere omdat eventuele gewestelijke varianten steeds binnen de bepalingen van de wet van 3 juli 1978 moeten vallen. De dienstencheque zou een toenadering tussen de verschillende zienswijzen kunnen bewerkstelligen. Gelet op de overheidsteaemoetkomina is het

dénominateur" auquel le groupe-cible principal ne pourra, de toute façon, jamais déroger.

M. le ministre a explicité au cours du débat qu'il ne s'agissait pas d'un précédent, puisque d'autres éléments de la politique en matière d'emploi et de chômage font déjà appel à cet élément de différenciation. Vous avez notamment cité la durée du chômage, fixé par l'article 80.

Vous avez cité la dérogation via l'avis des comités sub-régionaux de l'emploi, pour l'emploi des jeunes dans la convention de premier emploi. On peut également citer la troisième année pour le programme de transition professionnelle. Dans un pays où la situation du marché du travail et la structure du chômage sont fondamentalement différentes, il n'est pas anormal que l'État fédéral mette en œuvre une politique avec des aspects bien spécifiques. Nous ne pensons pas qu'on ouvre ainsi une boîte de Pandore. C'est quelque chose qui existe déjà et qui répond à une réalité. C'est une approche appropriée du problème qui est posé. Ensuite, on verra. L'avenir dira comment le système va évoluer, monsieur le ministre. Finalement, tout cela va peut-être contribuer à atténuer des différences de sensibilités et d'approches, l'avenir le dira. Nous pensons aussi qu'à partir du moment où il y a une intervention publique, un subside pour "solvabiliser" cette demande, il faut un contrôle public des conditions auxquelles les entreprises qui entrent dans le système doivent être subventionnées.

Le projet des titres-services permet aussi de structurer l'offre et de créer un réseau cohérent de prestataires de services de proximité, dans lequel les conditions normales de l'exercice d'un travail salarié sont garanties à terme. Nous pensons que c'est important, cela doit donner une image valorisante et de la confiance dans le travail de proximité, dans le chef des prestataires comme dans le chef des utilisateurs.

Je ferai rapidement trois remarques sur l'amendement du gouvernement. Il y a eu un débat sur trois éléments essentiels. En ce qui concerne l'existence de deux catégories de travailleurs, nous pensons que c'est une chose tout à fait normale et qu'il faudra de toute manière une phase transitoire pour faire en sorte que les horaires de ces prestataires via des entreprises agréées soient remplis. Il faudra réaliser une transition entre le système actuel et celui que nous décidons maintenant. Nous sommes également d'accord sur la deuxième catégorie: il s'agit de personnes qui optent pour un temps partiel volontaire au bout de trois mois.

Un autre élément important du débat était la notion de contrat à durée indéterminée. C'est aussi une des conditions d'agrément à offrir aux personnes qui vont entrer dans ce système. Le ministre nous a répondu qu'il faudrait évaluer le danger. Il a répondu qu'après six mois, il y aurait des contrats à durée indéterminée pour les personnes de catégorie A, au moins à mi-temps, ce qui veut dire qu'il pourrait aussi y avoir des contrats à temps plein. On verra si les sociétés d'intérim devront se livrer à une rotation de personnel. Le ministre a dit qu'il serait toujours possible d'adapter le système en fonction de l'évaluation en cas de dérive. Je crois qu'il faut laisser vivre et fonctionner le système et on verra quelle sera la situation à ce moment-là. Je crois qu'on peut également plaider pour la fidélisation des utilisateurs par rapport aux travailleurs en place: ce sera un élément de stabilité pour le personnel.

La troisième remarque porte sur la notion d'emploi convenable dont nous avons également beaucoup parlé. Le ministre nous avait donné des réponses très claires en commission. Il nous avait dit que la pratique de l'ONEm était de considérer le revenu net des personnes.

mais logisch dat diezelfde overheid toezicht uitoefent op het soort ondernemingen dat in het systeem stapt evenals op de subsidievoorwaarden.

Door echte arbeidsovereenkomsten op te leggen schept men vertrouwen in en verhoogt men de status van het buurtwerk dat moet uitgebouwd worden tot een coherent netwerk.

Wat het amendement betreft dat de regering heeft ingediend menen we dat er terecht een onderscheid wordt gemaakt tussen twee categorieën van werknemers. De verplichting om contracten van onbepaalde duur aan te bieden zou kunnen leiden tot een doorstroming van het personeel. Na een evaluatie zal blijken of het systeem moet worden aangepast. Tot slot moet de wet een antwoord bieden op de vraag welke inkomsten in aanmerking moeten genomen worden voor het bepalen van het begrip behoorlijke betrekking. De wet zou ervoor moeten zorgen dat de personen die in een werkloosheidsval zijn getrapt niet bestraft worden.

In verband met de PWA's wil de PS-fractie, net als de minister, niet dat er twee concurrerende stelsels naast elkaar bestaan. De PWA's moeten bewust gemaakt worden van de mogelijkheid om zich om te vormen, eventueel via een hergroepering, tot erkende ondernemingen in het kader van de dienstencheques.

De regeling van de dienstencheques wil niet alleen de werkloosheid tegengaan, ze speelt ook in op het collectieve nut van de buurtactiviteiten. Artikel 79 van deze ambitieuze tekst, ook al omvat hij nog een aantal onbekende grootheden, voorziet in een evaluatie, die uitermate grondig zal moeten worden uitgevoerd, met betrekking tot de impact van de regeling, de kostprijs ervan en de arbeidsomstandigheden die ze inhoudt. Wij zullen daarop toezien.

c'est-à-dire l'allocation de chômage, les éventuelles allocations familiales majorées mais également le revenu issu des heures de prestation en agence locale pour l'emploi. Il nous l'avait bien précisé en ajoutant qu'il allait adapter la législation pour qu'il ne s'agisse pas seulement d'une pratique mais pour assurer une sécurité juridique.

Nous pensons comme vous qu'il ne faut pas pénaliser les personnes qui sont dans ce système. Mme Smet a créé les agences locales pour l'emploi. Les gouvernements, les parlements, tous, nous avons approuvé ce système et l'avons fait évoluer au fil du temps. En tout cas, nous ne pouvons pas pénaliser des personnes qui sont entrées dans des pièges à l'embauche, des systèmes que les pouvoirs publics ont mis en oeuvre.

En ce qui concerne les ALE – je résume, monsieur le président, pour respecter les contraintes horaires – vous avez dit, monsieur le ministre, qu'il n'y aurait pas de coexistence de deux systèmes concurrents. Nous partageons pleinement cet avis, comme nous l'avons déjà exprimé par le passé. Il faut sensibiliser davantage les agences locales pour l'emploi. Il y a un grand travail d'information que vous entreprendrez, sans doute, en concertation avec les Régions. Et pour les régions rurales, vous avez lancé l'idée de regroupements des petites ALE en réseaux qui permettraient d'entrer dans le système.

Voilà, monsieur le président, j'en arrive à ma conclusion. J'aurais pu être beaucoup plus explicite sur ce dossier. L'intérêt pour les travaux et les services de proximité traduit souvent une volonté politique de lutte contre le chômage, en particulier celui des moins qualifiés. Ce système est également porteur d'un projet de société, qui reconnaît les enjeux collectifs de ces activités, ainsi que la nécessité de contribuer à leur implantation et à leur développement de façon durable.

Il s'agit d'un texte difficile, qui a fait l'objet d'âpres négociations. Il reste encore certainement des inconnues. C'est un système qu'il faudra évaluer, comme je l'ai dit tout à l'heure. L'objectif est ambitieux, mais nous voulons tous y contribuer en l'examinant rigoureusement. Un article prévoit sept évaluations. Elles porteront sur l'impact de la mesure en termes d'emplois réellement créés, mais aussi sur le coût global, brut et net, et sur les dispositions relatives au contrat de travail comme aux conditions de travail.

Cette évaluation est importante pour le PS. Nous voulons contribuer au succès du système, mais aussi l'évaluer. Nous serons très attentifs à cette évaluation, monsieur le ministre. Vous pouvez compter sur nous.

01.14 Hans Bonte (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil ingaan op twee punten, maar vooraf wil ik nog iets zeggen over de positieve woorden die ik mocht ontvangen van collega D'hondt.

De positieve en constructieve sfeer in de commissie heeft natuurlijk alles te maken met de leden die in de commissie zitten en niet het minst met de manier waarop de oppositie oppositie voert. Het verheugt mij inderdaad dat er een positieve sfeer is, waarin wij ondanks moeilijke omstandigheden – ik herhaal dat wij op onze strepen zullen staan om die omstandigheden te vergemakkelijken – toch ons parlementair werk doen. Ik denk dat wij die sfeer moeten koesteren. Die sfeer laat namelijk toe dat men een ander soort debat krijgt in de commissie, waarbij meerderheidsleden ook kritiek durven te formuleren en bedenkingen maken omtrent de regeringsvoorstellen. Ik denk dat er ook op een goede manier wordt oedebatteerd over alle amendementen die

01.14 Hans Bonte (sp.a-spirit): L'atmosphère constructive qui a présidé aux travaux en commission est manifestement due à l'attitude des membres de l'opposition et à la méthode de travail adoptée par celle-ci. Des membres de la majorité ont également osé formuler des critiques à l'égard du travail du gouvernement. Tous les amendements ont donné lieu à un débat de qualité.

Le groupe sp.a-spirit s'interroge sur les mesures proposées en matière d'emploi. Je sonde à la mise en

door diverse fracties worden ingediend.

Ik wil ingaan op het feit dat onze fractie, net als andere fracties, allerlei bedenkingen en kritieken geformuleerd heeft op het hoofdstuk werkgelegenheid en een aantal maatregelen die daarin vervat zijn. Ik ga niet herhalen wat in de commissie door meerderheids- en oppositieleiden gezegd is, maar ik herinner mij inderdaad ernstige bedenkingen in verband met de toepassing van de nieuwe regeling betreffende de loopbaanonderbreking en de bezorgdheid in verband met de financiële consequenties voor de lokale besturen. Ook dat werd onderstreept door meerderheid en oppositie samen.

Dat geldt ook voor de ongerustheid over de effecten van de dienstenchequeregeling op het functioneren van het PWA. Ik denk dat ook een aantal leden van de meerderheid een klankbord waren van de ongerustheid en onduidelijkheid die daarover vandaag in het veld bestaan. Ook in verband met de dienstencheques zijn er een aantal belangrijke bedenkingen gemaakt ten aanzien van het ontwerp. Ik wil er zelfs aan toevoegen, mevrouw D'hondt, dat ik u helemaal wil bijtreden op een aantal punten die u in uw slotparagraaf hebt toegevoegd onder de noemer "hoofdstukken en maatregelen die er niet in staan" en die door u omschreven werden als gemiste kansen.

Van het onderscheid arbeiders-bedienden vinden wij inderdaad vandaag nog altijd, zoals gisteren en eergisteren, dat het compleet uit de tijd is en leidt naar onrechtvaardige discriminaties tot in de kleinste bedrijven. Ik denk dat de regering werk moet maken van het engagement dat dienaangaande in het regeerakkoord is opgenomen. Hetzelfde geldt voor de discriminaties betreffende de sluitingswetgeving. Ik wil er nog een aan toevoegen. Ik denk dat de regering zich ook...

01.15 Minister Frank Vandenbroucke: Ik ben het helemaal eens met wat u zegt. Wij moeten werk maken van het engagement in het regeerakkoord. Daarin staat namelijk uitdrukkelijk dat wij aan de sociale partners vragen om voort te doen. Dat is natuurlijk de reden waarom er in de programmawet geen hoofdstuk staat over het punt arbeiders-bedienden. Het is het een of het ander. Ik had de opmerking ook wil maken ten aanzien van wat mevrouw D'hondt zegde. Men moet correct zijn in de afspraken met de sociale partners. Een woord is een woord. In het regeerakkoord staat dat wij aan de sociale partners vragen om hun engagement uit te voeren. Wij wachten daarop en wij zullen dat natuurlijk evalueren eind 2004, wanneer wij zicht krijgen op het komend interprofessioneel akkoord.

Voor die datum is de regering geëngageerd om niets te doen. Dat is een zeer duidelijke afspraak met de sociale partners. Als wij nu in de programmawet een hoofdstuk over arbeiders en bedienden hadden geschreven, dan zou u of mevrouw D'hondt of nog iemand anders hier komen zeggen dat wij de sociale partners bedriegen. Het is een beetje het een of het ander.

01.16 Hans Bonte (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik wilde het ongeduld onderstrepen dat ik deel met mevrouw D'hondt in die dossiers. Vandaag stellen wij die problemen namelijk dagelijks vast. In het Parlement spreken wij daarover ook al jaren. Ik weet ook wel welke afspraken er gemaakt zijn op het einde van de werkgelegenheidsconferentie.

Ik wil komen tot de in mijn ogen meest cruciale politieke vraag die wij hier moeten durven te behandelen en die ik een beetje gemist heb, ook in het debat over de readeerverklaring, de State of the Union, en ook in

oeuvre du régime de l'interruption de carrière et à ses conséquences pour les administrations locales. L'impact de l'instauration des titres-services sur les ALE est un autre exemple.

A l'instar de Mme D'hondt, je pense qu'on a omis de saisir certaines occasions. Ainsi, la distinction entre les ouvriers et les employés par exemple est discriminatoire et appartient à une époque révolue. Le gouvernement doit traduire dans les faits l'engagement pris dans l'accord de gouvernement.

01.15 Frank Vandenbroucke, ministre: Je suis d'accord avec M. Bonte lorsqu'il affirme que le gouvernement doit mettre en oeuvre l'accord de gouvernement qui prévoit que les partenaires sociaux doivent formuler une proposition. Si nous avons intégré dans la loi-programme un chapitre sur les ouvriers et les employés, nous n'aurions pas respecté nos accords. Fin 2004, nous évaluerons le progrès accomplis.

01.16 Hans Bonte (sp.a-spirit): J'ai seulement dit partager la désapprobation de Mme D'Hondt. Je suis effectivement au fait des accords qui ont été conclus lors de la Conférence sur l'emploi.

Je pense que le gouvernement a bien agi. Dès son entrée en fonction, il s'est penché sur les

onze commissie in het debat over de begroting en de beleidsbrieven, maar zeker ook in het kader van de programmawet en de bespreking die wij daaraan wijden. De politieke vraag die volgens mij voorligt, luidt: heeft de regering in de voorbije periode, in de voorbije vijf maanden dat zij aan het werk is, gedaan wat zij moest doen? Ik denk in alle eerlijkheid dat het antwoord "meer dan ja" luidt.

Ik denk dat het de verdienste is van de regering om zeer snel bij haar aantreden opdrachten te geven die een duidelijk portret schetsen van het probleem op onze arbeidsmarkt. De nota van de heer Smets van de Hoge Raad draagt daarin een bijzondere verdienste, want die wijst ons inderdaad op de complexiteit van de problemen waarmee wij te kampen hebben, op de omvang van het probleem dat af en toe toch onderschat wordt wat het uitzicht, de structuur en de werking van onze arbeidsmarkt betreft. Ik denk dat dat een eerste belangrijke stap was die direct werd gevolgd door datgene waarover wij in het Parlement in de afgelopen acht jaar telkens van droomden, met name een veel beter samenspel tussen de sociale partners, enerzijds, en de politiek anderzijds, tussen de federale regering, enerzijds, en de deelregeringen, anderzijds. Wij hebben in de loop der jaren – ook vandaag speelt ons dat nog parten – gediscussieerd over het gebrek aan samenhang, het gebrek aan afstemming van maatregelen op elkaar, enerzijds op het Vlaams, Waals en Brussels niveau en, anderzijds, federaal. Ik denk aan de hele problematiek en de discussie die wij zonet nog hebben gevoerd over de controle op werkzoekenden, maar ook op andere terreinen, zoals opleiding, mobiliteit, enzovoort. In de loop der jaren hebben wij telkenmale toch wel de hindernissen gezien van een gebrek aan samenspel en een gebrek aan coherentie in het beleid op alle niveaus.

Belangrijk daarbij, telkens hebben ik en anderen u gewezen op de noodzaak dat de sociale partners, de regering en het Parlement best aan hetzelfde touw trekken teneinde die structurele problemen waarmee wij op onze arbeidsmarkt te kampen hebben, daadwerkelijk te kunnen wegwerken. Ik herinner bijvoorbeeld aan de pogingen van de toenmalige regering, waaraan wij samen steun gaven, waarbij de heer Dehaene poogde de sociale partners in een engagement te brengen met de federale regering in zijn toekomstcontracten om een aantal structurele problemen aan te pakken.

Op dat moment is dat jammer genoeg mislukt. Noodgedwongen moesten er moeilijke overheidsmaatregelen worden opgelegd aan de sociale partners. Wellicht heeft dat allemaal een vertraging veroorzaakt om een aantal structurele problemen aan te pakken.

Ik herinner mij ook dat wij in die periode met zijn allen een beetje met jaloerse ogen keken naar wat er in Nederland gebeurde, waar het zogenaamde akkoord van Wassenaar werd gesloten. U herinnert het zich nog. Terloops gezegd, vandaag hebben wij minder redenen om onze oplossingen in Nederland te zoeken. In elk geval, uit die periode herinner ik mij een algemene consensus in dit Parlement om via een betere samenwerking tussen sociale partners en regering tot antwoorden te komen.

Welnu, op de vraag of de regering in die vier à vijf maanden heeft gedaan wat zij moest doen kan ik niet anders dan bevestigend antwoorden. Het is bij mijn weten de eerste keer dat de deelregeringen, de sociale partners en de federale regering zich samen concreet engageren wat betreft een aantal cruciale thema's en een aantal afspraken maken over de wijze waarop andere thema's – de zogenaamde geopende werven waarna minister Vandenbroucke daarnet heeft verwezen, zoals bijvoorbeeld het dossier over arbeiders en

mesures à prendre en matière d'emploi et s'est ensuite efforcé d'améliorer le dialogue entre l'autorité politique et les partenaires sociaux ainsi qu'entre le gouvernement fédéral et les gouvernements régionaux.

Avec les partenaires sociaux et les gouvernements régionaux, il a pris un engagement global fort. Cette initiative se situe encore à un stade précoce et l'équilibre est fragile. Il serait peu judicieux de le perturber par des discussions sur des points difficiles ou de commencer à triturer les accords intervenus. Je pense toutefois également qu'on peut faire davantage et que la vigilance est de mise. C'est pourquoi j'estime fondamental l'engagement du ministre d'évaluer régulièrement les mesures. C'est une bonne première étape.

Le régime des titres-services doit être considéré comme une expérience. Nous en avons longuement débattu mais Hendrik Bogaert a annoncé, cette semaine dans la presse son intention de déposer, la semaine prochaine, une toute nouvelle proposition de loi en la matière. Pourquoi n'a-t-il pas exposé ses idées au Parlement?

bedienden - verder zullen worden behandeld.

Voor de eerste keer belanden wij in een situatie waarbij er een globaal engagement is. Ik blijf evenwel kritisch, in die zin dat dit volgens mij nog altijd broos en te weinig is. Wat betreft de werven moeten er effectief resultaten worden geboekt. Het pak ongerustheden dat ik ook hoor doorklinken in uw discours kan ik onderschrijven.

Hoe dan ook, voor de eerste keer zijn we een fase voorbij en zijn wij beland in een volgende fase waarin men zich globaal engageert omtrent een aantal dossiers. Uiteraard is het dan bijzonder moeilijk om te discussiëren omtrent de punctuele elementen, kritieken en vragen die bij een aantal van deze maatregelen kunnen ontstaan, precies omdat zij voortvloeien uit de globale engagementen.

Mijnheer de minister, ik deel uw mening volkomen, in die zin dat het de eerste fundamentele doodssteek kunnen zijn voor het broze overleg, als de regering en het Parlement de afspraken die werden gemaakt tussen alle betrokken partijen wijzigen of eraan te sleutelen. Dat zou het broze evenwicht in gevaar brengen.

Collega D'hondt, dit neemt niet weg dat wij alert moeten blijven en het resultaat nauwkeurig te evalueren. De belangrijkste beslissing die de voorbije dagen en weken in onze commissie is genomen, lijkt mij het engagement om stuk voor stuk een aantal maatregelen op een consequente manier te evalueren.

Mijnheer de minister, ik denk aan het dossier van de dienstencheques en PWA. Ik heb u ook horen zeggen dat u bereid bent om na verloop van tijd, de elementen die een evaluatie toelaten aan onze commissie voor te leggen. Het is onze taak als parlementsleden om daarop toe te zien en om onze rol te blijven vervullen.

Ik meen dat de voorliggende tekst op een aantal punten inderdaad voor kritiek vatbaar is en ongerustheid kan wekken. Ik meen dat we hoe dan ook de voorzichtigheid aan de dag moeten leggen gelet op het eerste bereikte akkoord, waarvan ik ook heb begrepen dat het maar een eerste stap is. In die zin blijven we kritisch bekijken wat er vandaag wellicht wordt beslist.

Ik wil kort ingaan op een ander punt. Er is in onze commissie zeer veel gediscussieerd over de dienstencheques en ook hier hebben verschillende sprekers, niet het minst mevrouw D'hondt, ernaar verwezen. Het is mijn inschatting dat we die regeling – ook de minister heeft dat beklemtoond – voor een stuk als een experimentele regeling moeten bekijken, omdat er nog te veel onbekenden zijn, omdat men ook niet weet hoe de markt daarop zal reageren, hoe de ondernemingen en de werkzoekenden daarop inspelen enzovoort. Ik denk dat we daarover een bijzonder goed debat hebben gehad. Het moet mij wel van het hart – ik richt mij ook tot uw fractieleider – dat jullie, denk ik, met een groot probleem zitten in jullie fractie. Ik richt mij eigenlijk ook een beetje tot u, mijnheer de voorzitter.

Wij steken als parlementsleden zeer veel tijd en energie in discussies over de wetgeving inzake dienstencheques. Ook vanuit uw fractie, mijnheer De Crem, is daarrond zeer intensief gewerkt. Dan lees ik in de pers plotseling van een collega van ons, de heer Bogaert, een compleet nieuw voorstel rond dienstencheques. Hij zegt dat hij volgende week in de Kamer een wetsvoorstel indient in verband met dienstencheques. Ik vraag mij af of de heer Bogaert – misschien is dat een probleem voor alle nieuwkomers – wel de weg vindt naar de juiste lokalen, de juiste wetaevina of de juiste procedures. Ik had zijn ideeën ook graag in ons

debat, in het Parlement, gehoord. Ik verwacht van parlementsleden dat zij ook hier hun rol spelen en niet alleen via de media en de pers. Het kan het parlementaire debat alleen ten goede komen en het kan bovendien een zinvolle discussie met zich brengen.

De **voorzitter**: Mijnheer Bonte, u hebt zich gericht tot de fractie van collega De Crem. Ik geef de heer De Crem het woord voor een korte repliek.

01.17 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bonte, ik dank u voor de bekommernis die u hecht aan goede parlementaire werkzaamheden. Er is natuurlijk wel een fundamenteel verschil met u, commissievoorzitter en lid van de meerderheid, die een aantal voorstellen van de regering, weliswaar soms een beetje in travestie, moet verdedigen. Ik heb hier minister Vandenbroucke, bevoegd voor de dienstencheques, twee of drie weken geleden op een mondelinge vraag horen antwoorden. De minister is toen eventjes, wat niet zijn gewoonte is, langs onze banken geflitst om te zeggen dat het toch wel een bijzonder moeilijke besluitvormingsprocedure was geweest. Dat terzijde.

Ten tweede, mijnheer Bonte, u zult het recht van een individueel parlements lid niet ontnemen. Bij ons in de fractie gaat het er niet aan toe zoals bij sp.a-spirit of in de paarse regering, waar rood en blauw in een dodelijk evenwicht zitten en waar geen enkele intellectuele en zelfs fysieke marge meer mogelijk is. Lees maar over de perikelen in de Senaat, maar dat is iets anders.

De heer Bogaert heeft een substantiële bijdrage geleverd aan de verruiming van de problematiek van de dienstencheque en hij heeft gewoon gezegd: "Ik zal één zaak van de sp.a overnemen". De heer Bogaert is, zoals ik, niet zwaar onder de indruk van hetgeen sp.a-spirit naar voren brengt, maar hij antwoordt een beetje op de lokroep van de sp.a om ieder parlements lid elke dag een idee te laten aanbrengen. De heer Bogaert is met een idee naar voren gekomen. U hebt misschien ooit wel eens het mooie epos "Laat duizend bloemen bloeien" heeft gehoord, maar dat was op een plein dat in het rood geverfd was.

De heer Bogaert is een jong en dynamisch parlements lid en heeft eigenlijk niet die lokroep van uw partij beantwoord, want hij zal zich nooit laten verleiden om op die lorelei in te gaan, maar hij heeft gewoon gedaan wat een parlements lid moet doen. Er is een discussie in het Parlement, men levert krakkemikkig wetgevend werk af en als parlements lid van de oppositie doet hij met kennis van zaken een voorstel. Ik denk dat u hem dat niet ten kwade kan duiden. In elk geval, mijnheer Bonte, u behoort tot de meerderheid en wij behoren tot de oppositie.

01.18 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou de heer Bonte heel dankbaar zijn, mocht hij eens vragen om in ons land te stoppen met de "verchequeing". Mijnheer Bonte, het wordt op de duur een middel om iedere week in de pers te kunnen komen: een cheque hier, een cheque daar. Ik ben de mening toegedaan - en ik denk dat u die grotendeels deelt -, dat wij aan de mensen in ons land een goed inkomen moeten geven, waarover zij zelf kunnen beslissen wat zij daarmee doen en waaraan zij uit het aanbod van dienstverlening dat de overheid mee moet ondersteunen, prioriteit geven. Wij zijn echter niet de uitvinders en zeker niet de handhavers van vakantiecheques, sportcheques, cultuurcheques enzovoort.

Geef aan de mensen een goed inkomen, maar verkleuter hen niet en "vercheque" hen niet. Zij zijn groot genoeg om zelf te beslissen wat zij

01.17 Pieter De Crem (CD&V): Monsieur Bogaert a fait remarquer que la proposition de la majorité est boiteuse. Voilà pourquoi il fait une contre-proposition appropriée.

01.18 Greta D'hondt (CD&V): Il est temps de mettre un terme à la manie des chèques. Proposer chaque semaine un nouveau type de chèque est un moyen commode de se retrouver au centre de l'actualité. Les pouvoirs publics doivent veiller à ce que la population dispose d'un revenu convenable et puisse elle-même faire son choix dans une offre de services, les autorités ayant toutefois un rôle à jouer dans ce cadre.

met hun inkomen doen, binnen het aanbod van diensten dat de overheid mee moet ondersteunen. In mij vindt u een bondgenoot om die "verchequeïng" te doen stoppen.

01.19 Hans Bonte (sp.a-spirit): Mijnheer De Crem, ik wil een positieve suggestie doen. Ik bekijk, beluister en aanhoor – ook via de media – zeer graag nieuwe voorstellen, maar wanneer wij – sp.a-spirit – die zaken verdedigen in de media, dan proberen wij die ook hier in het Parlement tot een goed einde te brengen. Dit is misschien de inspiratie die u moet zoeken wanneer u zich vergelijkt met de sp.a-spirit-fractie. Dat is het grote verschil en de waarschuwing die ik u wil geven.

U spreekt over een groot verschil. Wat is het grote verschil? Ik nodig u echt uit om de heer Bogaert eens samen te zetten met mevrouw Lanjri en mevrouw D'hondt.

Het grote verschil zit in het voorstel van de heer Bogaert. Er is een grote tegenstelling tussen zijn voorstel en hetgeen mevrouwen D'hondt en Lanjri in de commissie hebben verdedigd. Ik hoor mevrouw D'hondt herhalen dat ze niet tegen de cheques en de voortzetting van het systeem is. Hendrik Bogaert wil de dienstencheques democratiseren door de werknemers gedeeltelijk te betalen via dienstencheques. Niet bovenop, maar binnen de loonnormen wenst hij aan een omzetting te werken waardoor mensen die gaan werken een deel van hun loon omgezet zien in dienstencheques. Dit lijkt me in contradictie met het pleidooi van mevrouw D'hondt, hoewel ik het kan bijtreden dat men niet eindeloos kan doorgaan met het systeem van dienstencheques.

Hetgeen de heer Bogaert aankondigt voor volgende week is het tegenovergestelde van hetgeen bepleit wordt. Daar wil ik u op wijzen. Mijnheer De Crem, u moet onderzoeken of uw partijleden die bezorgd zijn om het inkomen van mensen, begrijpen dat mensen betaald willen worden met baar geld. Gaan die mensen, die nog voeling hebben met het ACV akkoord met het voorstel van de heer Bogaert? Er kan immers een fundamentele tegenstelling blijken tussen de uitspraken van de heer Bogaert in de pers en de standpunten die CD&V, mijns inziens terecht, in de commissie verdedigd heeft en vandaag opnieuw bevestigd heeft.

Men kan geen beweringen blijven de wereld insturen zonder enige samenhang. Dit is misschien wel een fundamenteel probleem van uw partij

01.20 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bonte, ik stel u voor ervoor te zorgen dat voorstellen van de oppositie besproken kunnen worden in uw commissie. Dat zou reeds een hele stap zijn.

U moet trouwens niet over de opportuniteit van voorstellen van collega's oordelen. Dat zullen wij zelf wel doen in de bespreking. De aanmatigende toon die u hier aanslaat doet mij terugdenken aan de toon die in vele volksdemocratieën in het verleden van toepassing was. Een toon van "wij hebben gelijk", "wij weten wat goed is voor de mensen" en "u weet er niks van af". Dat is uw parool. Indien dit de wijze is waarop u 1000 bloemen laat bloeien en waarmee u uw revoluties predikt, kan ik nu reeds zeggen dat ze volledig voorbijgaat aan de werkelijkheid van de mensen.

Collega D'hondt heeft gelijk te stellen dat het moet gedaan zijn met het "verchequen" van de maatschappij. Omdat u op geen enkele wijze het substantiële probleem remedieert, moet uw partij en deze meerderheid

01.19 Hans Bonte (sp.a-spirit): Je suis toujours ouvert à de nouvelles propositions de loi, mais je préfère les examiner au Parlement. Les idées de M. Bogaert vont totalement à l'encontre du plaidoyer de Mme D'Hondt, que j'approuve par ailleurs en grande partie. Il propose de payer partiellement les travailleurs en titres-service.

01.20 Pieter De Crem (CD&V): Je propose à notre collègue, M. Bonte, de porter les propositions de l'opposition à l'ordre du jour de la commission. Il ne lui incombe d'ailleurs pas de juger de l'opportunité des propositions de ses collègues. La majorité refuse de s'attaquer et de remédier aux problèmes importants et instaure avec les titres-services un système d'indulgences moderne.

met cheques boven komen. Dat is uw groot probleem. Daarom komt u op de proppen met een moderne vorm van aflaat, de fameuze dienstencheques die op alle terreinen worden ingevoerd.

01.21 Hans Bonte (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik zal niet ingaan op de appreciatie van tonen en teneur waarmee een en ander wordt gezegd. Als u als fractieleider zegt niet akkoord te gaan met het voortzetten van "chequen en verchequen" is het misschien beter snel nog af te spreken met de heer Bogaert vooraleer hij zijn wetsvoorstel effectief indient. U kunt dit voorstel dan eens goed bekijken en als fractieleider kunt u het dan misschien amenderen.

Er is bij herhaling door oppositieleden en leden van de meerderheid gezegd dat wij in de commissie in staat zijn om op een goede manier te discussiëren ook al zijn we het inhoudelijk niet altijd eens wat de logica zelf is. Ik wil echter mijn uitnodiging herhalen – als fractieleider kunt u daarin wel een rol spelen – om ervoor te zorgen dat ideeën en een van de bloemen die bloeien in uw fractie ook effectief ter sprake kunnen worden gebracht. Ik nodig de heer Bogaert dus uit om met zijn voorstel zeer snel langs te komen en dan kunnen we het debat grondig voeren.

De **voorzitter**: Doe dit dan in de commissie en laat die bloemen bloeien.

01.22 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, er moet iets meer zijn, er moet een reden zijn waarom de heer Bonte zo gepikeerd is door het voorstel van collega Bogaert. De reden is dat voorzitter Stevaert wellicht met een analoog voorstel ging komen tijdens een van de komende dagen en weken onder het motto: iedere dag een goed idee. Dat is de reden waarom u zo kwaad bent, mijnheer Bonte, want het gras werd u voor de voeten weggemaaid.

Le **président**: Si vous continuez à vous interpellier mutuellement, vous vous excitez mutuellement! Calmons-nous! Monsieur Ducarme, vous avez la parole, puis Mme Battheu. Ensuite, nous passerons au volet "santé". Si nous continuons ainsi, nous perdrons la nôtre!

01.23 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, messieurs les ministres, madame la secrétaire d'Etat, chers collègues, je commencerai tout d'abord par féliciter également M. Bonte pour l'ambiance régnant dans la commission des Affaires sociales. Si elle est tellement bonne, c'est peut-être parce que l'Emploi est la priorité numéro un de la majorité en place. Les négociateurs de la coalition violette l'ont affirmé avec beaucoup de force; l'accord de gouvernement le mentionne explicitement; le premier ministre l'a répété maintes fois au cours des mois venant de s'écouler; une conférence nationale a été organisée sur le sujet avec l'ensemble des partenaires sociaux et, aujourd'hui, les premières avancées concrètes se présentent déjà.

On peut donc poser un premier constat en la matière: cela a été extrêmement rapide et il ne faudrait pas en rester au débat sur les titres-services et laisser penser qu'on a traîné. Non! Il faut remarquer qu'en l'espace de deux mois, une multitude de projets sont sortis des cartons du ministre. Ils sont pour l'essentiel consignés dans la loi-programme aujourd'hui soumise à notre examen. Le combat contre le chômage se gagnera, à mon sens, aussi par la manière dont nous insufflerons du dynamisme, de l'élan, une motivation sincère auprès de l'opinion publique. C'est donc un bon premier signal que de transformer en quelques semaines seulement les intentions de la conférence nationale pour l'Emploi en textes de loi concrets et utilisables par les entreprises dès les premières semaines de 2004.

01.21 Hans Bonte (sp.a-spirit): Si M. De Crem s'oppose au système des titres-services, je lui conseille d'en discuter sérieusement avec M. Bogaert avant que ce dernier ne dépose sa proposition de loi.

Des membres de la majorité comme de l'opposition ont répété à maintes reprises qu'il était possible de mener un débat sérieux en commission. J'invite dès lors M. Bogaert à venir discuter de ses idées en commission.

01.22 Pieter De Crem (CD&V): Si M. Bonte réagit aussi vivement, c'est probablement parce que la proposition de M. Bogaert coupe l'herbe sous les pieds du président du sp.a, M. Stevaert, lequel entendait sans doute faire une proposition similaire.

01.23 Denis Ducarme (MR): In de commissie voor de Sociale Zaken is de sfeer goed, want werkgelegenheid is een prioriteit. Over dat onderwerp werd een nationale Conferentie georganiseerd. Men moet niet enkel stilstaan bij de discussie over de dienstencheques en besluiten dat een en ander te lang aansleept. Er hebben nog heel wat andere plannen het daglicht gezien en de meeste ervan werden in de programmawet opgenomen. De strijd tegen de werkloosheid kan enkel worden gewonnen door een dynamische aanpak en de snelle omzetting van de intenties van de nationale Conferentie in concrete teksten is een goed signaal.

De MR is blij met de vermindering van de werkgeversbijdragen, want dat is de meest coherente manier

Parmi les mesures annoncées, le groupe MR est naturellement satisfait de la concrétisation de la réduction des charges patronales, non pas que nous soyons, au MR, des "régulateurs" par fétichisme mais parce que nous sommes convaincus qu'il s'agit là de la voie la plus cohérente pour créer véritablement de l'emploi. On peut discuter sur l'ampleur de la réduction. Certains la trouvent injustifiée, d'autres au contraire estiment qu'elle est trop faible au regard de la concurrence internationale. Ce qui m'intéresse et ce qui intéresse le groupe MR, c'est le sens de la démarche et le principe qui consiste à aborder la problématique de l'emploi par le bon bout. Par le bon bout! Il ne s'agit pas ici – comme on l'a trop fait dans le passé – de mettre un emplâtre sur une jambe de bois. Cette fois, on veut vraiment donner de l'air, de l'oxygène aux faiseurs de croissance. Nous sommes convaincus que ces faiseurs de croissance saisiront la balle au bond. Nous nous chargerons d'ailleurs, en tout état de cause, de propager la bonne nouvelle dans les différentes entreprises du pays qui n'auraient pas été attentives aux multiples annonces des semaines passées.

La loi-programme prévoit dans un premier temps de toucher tous les salaires par le biais de la réduction structurelle des charges. C'est une bonne chose. L'augmentation de ces réductions est sensible: 19 euros au-delà du montant indexé prévu pour 2004. Nous aurions bien évidemment aimé aller encore plus loin mais les marges budgétaires sont ce qu'elles sont et elles dépendent en grande partie de la situation politique internationale et, pour l'instant, on ne peut pas aller plus loin.

Pour les hauts salaires, ce sera la prochaine étape. Le point sera tranché par arrêté royal. A ce sujet, je m'étonne non pas de la procédure mais de la manière dont cela s'est passé et du ton de la loi-programme pour aborder cette disposition particulière. On parle d'abord de la réduction sur les bas salaires qui ne sera effective que plus tard, avant de traiter, en quatre petites lignes, de la réduction sur les salaires qui devrait intervenir prochainement. On ne doit pas hésiter à vendre ceci très clairement à l'opinion publique. Il s'agit aussi d'un secteur dans lequel nous souffrons de la concurrence étrangère.

Pour notre part, nous sommes satisfaits que l'on entreprenne de plafonner les cotisations dans ce secteur. Nous pensons que la répartition des marges est équitable: tous les salaires sont concernés immédiatement. Les hauts salaires recevront une diminution plus importante par arrêté royal. Les réductions pour les bas salaires sont également budgétées.

Je ne reviendrai pas sur les chiffres. Pourquoi n'apparaissent-ils plus dans la loi-programme alors que la note de politique générale du ministre les renseignait?

J'en viens maintenant, brièvement, monsieur le Président, aux simplifications des plans de premier emploi. On parle de simplification. C'est presque un euphémisme, en l'occurrence, tant la rationalisation est importante dans le domaine. On y voit enfin clair, avec la suppression des régimes en cascade et l'instauration d'un système unique pour les moins de 26 ans. Pourquoi cibler les moins de 26 ans? Parce qu'ils sont le plus touchés par le chômage. Cibler ainsi les peu qualifiés dans ce cadre est, à mon sens, la démarche appropriée.

Nous sommes également satisfaits que les PME se voient soulagées de l'impossible obligation du seuil des 3% pour décrocher la "réduction jeune". Sur la forme, je voudrais quand même faire remarquer que l'ampleur de la réforme aurait mérité d'être inscrite dans une nouvelle législation. N'oublions pas que les textes publiés au Moniteur belae

om echt nieuwe banen te scheppen. Men wil zuurstof geven aan degenen die voor economische groei zorgen. Wij zullen dat goed nieuws bij de ondernemingen verspreiden, zodat zij de hen geboden gelegenheid te baat kunnen nemen.

Door de structurele lastenverlaging zal de programmawet een weerslag hebben op alle lonen. Door de internationale toestand is dit momenteel het beste dat we kunnen doen.

De volgende fase betreft de hoge lonen. Dit punt zal geregeld worden met een koninklijk besluit. Ik verbaas me dat de programmawet hier niet verder op ingaat en dat er hierover geen cijfers meer worden geciteerd. We moeten dit tevens aan de publieke opinie duidelijk maken. Het gaat om nog een sector waarin we te lijden hebben met concurrentie uit het buitenland.

De vereenvoudiging van de startbanen is een andere belangrijke stap voorwaarts. Inzake de vorm wil ik wel doen opmerken dat door haar omvang de hervorming beter in een nieuwe wetgeving was gegoten zodat ze toegankelijker was geweest voor de actoren die vaak geen specialisten zijn. We moeten de taal van de ondernemingen spreken als we willen dat ze onze doelstelling delen.

De wijzigingen inzake de herstructurerings van de bedrijven zijn ambitieus te noemen. Ik vraag dat de minister ons bevestigt dat het mechanisme dat ter zake wordt overwogen volledig aansluit bij wat de gewesten al aanbieden op het vlak van begeleiding bij herstructurerings en dat het systeem het hele land ten goede komt.

Voorts wil ik de vrees van mevrouw Cahay verwoorden met betrekking tot de overheveling van de financiële lasten van de uitkeringen voor loopbaanonderbreking in de niet-private sector.

Laatste punt: de dienstencheques.

sont ceux que nous votons; à certains moments, ils sont difficilement lisibles pour des non-spécialistes. Pour ce qui est des conventions de premier emploi, la loi s'adresse pourtant à des entreprises, parfois à des petites entreprises, à des administrations locales, bref à autant de structures qui ne peuvent pas se payer le luxe d'affecter du personnel et du temps pour répondre aux attentes du législateur dans ce cadre.

Pourquoi le projet n'est-il pas accompagné d'une version plus coordonnée des législations qu'il entreprend de modifier? Je pense qu'il nous faut parler le plus possible, de manière constante, le langage de l'entreprise si nous voulons que celle-ci partage notre objectif, y compris sur le plan de l'emploi.

Un mot rapide sur les restructurations d'entreprise. Les modifications préconisées sont ambitieuses: elles concernent les travailleurs, les entreprises en difficulté, les nouveaux employeurs. Pour l'instant, l'essentiel est renvoyé aux arrêtés royaux. J'en profite ici pour demander au ministre d'informer régulièrement la commission des Affaires sociales sur l'état d'avancement des textes qui contiendront la réforme.

La remarque vaut du reste pour la plupart des chapitres du volet "emploi". Je voudrais également insister en ce domaine pour obtenir l'assurance du ministre que le mécanisme projeté est tout à fait compatible avec les offres existantes des Régions en matière d'accompagnement des restructurations. Par ailleurs, il faut que le système profite à l'ensemble du pays et qu'il n'y ait pas une tendance à "coller" plutôt à l'un ou l'autre système en fonction des Régions.

Je m'en voudrais de ne pas relayer les craintes exprimées en commission par ma collègue Pierrette Cahay-André au sujet du transfert de la charge financière des allocations d'interruption de carrière dans le secteur non privé. Je sais que la matière est délicate, mais on ne la voit pas figurer dans la loi-programme; cela apparaîtra ultérieurement dans d'autres textes. On n'ignore pas que la question soulève un certain nombre d'inquiétudes au sein des administrations locales qui attendent de nous des assurances sur le mécanisme financier qui leur sera proposé pour assumer ces charges nouvelles.

Le dernier point de mon intervention concerne les titres-services. Il ne me paraît pas utile de revenir maintenant sur les détails des mesures: ils ont été abordés en commission et ils ont été abordés ici en suffisance. Je crois que, grâce aux débats assez vifs que nous avons connus sur la question, la population est aujourd'hui mieux informée qu'elle ne l'est en toute autre matière. C'est sans doute une réussite pédagogique quand on connaît la complexité du mécanisme.

Pour ce qui est de l'essentiel, on pense ouvrir 25.000 nouveaux postes via la modernisation du système des titres-services. Sur le fond, monsieur le ministre, nous sommes tout à fait favorables à la réforme. Nous l'estimons beaucoup plus émancipatrice que le système des chèques ALE dans la mesure où il tend davantage à sortir les demandeurs d'emploi du chômage. Le système ALE existe. Vous connaissez nos craintes pour les personnes qui y travaillent et qui redoutent l'extinction progressive de cette structure. Vous connaissez également nos inquiétudes sur le devenir du statut particulier des agents ALE, par rapport à la concertation que vous dites préparer et avoir amorcée avec eux, sur l'élaboration des nouvelles missions des ALE dont on a débattu en commission, sur la nature des incitants aux ALE que vous souhaitez mettre en œuvre pour pousser celles-ci à se rassembler et à travailler avec les titres-services, enfin sur les demandeurs d'emploi qui ont un statut différent. ceux qui auront droit à

Daarover werd heftig gedebatteerd, waardoor meer bekendheid gegeven werd aan de nieuwe maatregelen. Ons inziens zijn de dienstencheques minder bevoogdend dan de PWA-cheques, omdat het stelsel meer de bedoeling heeft werkzoekenden aan een baan te helpen. Daarnaast blijft de PWA-regeling echter bestaan, en u weet dat we bekommerd zijn om de mensen die in die regeling werken en die bang zijn voor een geleidelijke afbouw van die structuren.

In afwachting van uw voorlopige evaluatie van september 2004 zal ik er in het veld op toezien dat alles zo goed mogelijk verloopt.

Tot slot wijs ik erop dat de werkgelegenheidsconferentie maar een eerste stap is in de strijd tegen de werkloosheid.

Inhoudelijk zijn we erg te vinden voor de voorstellen. We hebben, zoals gezegd, wel een aantal vragen bij de vorm. MR vraagt een vernieuwde aandacht voor drie essentiële dossiers betreffende de werkgelegenheid, waarop nog niet dieper werd ingegaan. We moeten de ideologische tegenstellingen overstijgen en het debat over de strijd tegen de sociale fraude aangaan. We moeten de werkloosheidsvallen uit de weg ruimen, door ervoor te zorgen dat arbeid eens en voor altijd financieel aantrekkelijker wordt dan werkloosheid. De activering van de hoogste leeftijdscategorieën, ten slotte, hangt samen met het feit dat de combinatie van enerzijds kortere loopbanen en anderzijds een optimale sociale bescherming onmogelijk is. In dat opzicht moeten we realistisch durven zijn. Vanuit economisch oogpunt ligt de tewerkstelling van ouderen voor de hand en voor de kennisoverdracht en de opleiding van de jongeren is ze ongetwijfeld een troef.

travailler en ALE et ceux qui n'en n'auront plus le droit.

On vous a beaucoup interrogé à ce sujet. Vous avez fait preuve d'une grande ouverture. Vous avez toujours répondu à nos questions. Vous avez parlé de la nécessité d'évaluer. Nous vous suivons sur ce point. Vous avez déjà évoqué une pré-évaluation nécessaire, en septembre 2004. C'est avec vous que nous procéderons avec attention à cette pré-évaluation. Chacun verra comment cela se passe sur le terrain.

En guise de conclusion, je voudrais rappeler que, comme l'a dit le ministre, la Conférence pour l'emploi et ses conclusions ne constituent à nos yeux qu'une première étape dans la lutte que nous avons annoncée contre le chômage.

Les mesures proposées dans la loi-programme traduisent une bonne partie de cette première phase. Je l'ai déjà dit, cette concrétisation intervient vite, ce qui est une bonne chose. Sur le fond, nous sommes d'ailleurs tout à fait favorables à ce qui a été présenté. Nous avons indiqué certaines inquiétudes par rapport à la lisibilité d'un certain nombre de réformes annoncées ou par rapport au suivi de la transposition concrète en arrêtés royaux.

Mais plus fondamentalement, le groupe MR entend réaffirmer aujourd'hui l'importance de trois dossiers essentiels en matière d'emploi et qui n'ont pas encore été pris à bras le corps.

Je songe en premier lieu à la lutte contre la fraude sociale. Nous savons que la thématique a tendance à attendre, comme cela a été le cas lors de la Conférence pour l'emploi. Nous appelons vraiment nos partenaires à dépasser ce que l'on pourrait appeler des blocages idéologiques et à aborder la fraude sociale comme un problème grave qui ne doit pas nécessairement être comparé et mis en équilibre avec d'autres comportements inciviques.

J'en arrive au deuxième dossier: les pièges à l'emploi. L'accord de gouvernement mentionne la mise sur pied d'un nouveau mécanisme: le "bonus crédit emploi" doté d'une enveloppe budgétaire importante. Le point figure-t-il toujours dans les agendas? Nous pensons que rendre le travail définitivement plus attractif devrait être une priorité dans notre pays. Ce n'est toujours pas le cas. Cette situation est pour nous difficilement acceptable. Le travail est émancipateur. Il doit être valorisé beaucoup plus au détriment du chômage.

Dans ce débat se profile aussi la question – abordée par certains collègues - de l'importante révision de l'article 80 et du contrôle des demandeurs d'emploi. Il nous faudra aussi réinscrire la problématique dans les agendas.

Enfin, la question de la mise au travail des tranches d'âge les plus élevées nous préoccupe également. Ce point n'a pas été approfondi dans le cadre des débats de la Conférence sur l'emploi. C'est pourtant une préoccupation tout à fait franche du ministre. On ne peut rêver - vous l'avez dit et écrit - d'avoir à la fois les carrières les plus courtes et le système de protection sociale le plus favorable. Bravo! Il faut oser être réaliste en la matière, c'est une évidence économique et c'est assurément un plus en termes de transfert d'expérience et de formation des plus jeunes.

Le groupe MR en appelle à avancer sur ces questions prochainement.

Le **président**: Je continue à insister sur la nécessité d'être aussi bref que possible, pour que je ne mette pas un emplâtre sur une jambe de bois!

01.24 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, beste collega's, met pensioen gaan en het krijgen van kinderen hebben één ding gemeen, de wens verschilt van de werkelijkheid. Mensen stellen het krijgen van kinderen verder uit, terwijl hun pensioen wordt vervroegd. Vanuit overheidsperspectief is dat twee keer slecht nieuws. Minder kinderen krijgen en vroeger met pensioen gaan is niet bevorderlijk voor de toekomst van de welvaartstaat. Om het technisch uit te drukken, te weinig instroom en te veel uitstroom belasten het systeem en leiden ertoe dat een alsmaar beperktere groep, in concreto de 25- tot 45-jarigen, voortdurend meer lasten moet dragen. Vroeger was men 45 jaar actief tegenover 25 jaar niet actief, nu is de verhouding 35 jaar actief tegenover 45 jaar niet actief bij vrouwen en 40 jaar bij mannen. Puur economisch bekeken is de periode waarin iemand geld opbrengt voor de sociale zekerheid, korter dan de periode waarin hij of zij de Staat geld kost. In het repartitiestelsel is dit een zorgwekkende evolutie. Bovendien zijn, zoals alom bekend, de kosten van de ziekteverzekering enorm opgelopen in vergelijking met 40 jaar geleden.

01.25 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil een kleine nuance aanbrengen wanneer de spreker het heeft over het zich laten onderhouden door de staat. Eigenlijk is het nog altijd zo dat we zelf heel veel betalen voor onze sociale zekerheid.

De **voorzitter**: Wij allemaal zijn de Staat, mevrouw D'hondt.

01.26 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Ik wees er gewoon op dat de verhoudingen geëvolueerd en zorgwekkend zijn. Dat brengt ons tot de tegenstrijdige vaststellingen dat er nog nooit zo'n uitdrukkelijke vraag naar recht op arbeid is geweest, terwijl mensen minder dan ooit bereid zijn om lang te werken. Om de minister van Werk in Knack te citeren: "We zijn de absolute wereldkampioenen van de korte loopbaan". In het jaar 2000 bedroeg de duur van de loopbaan in verhouding tot de gemiddelde levensduur in België 48%. Concreet, per 100 dagen dat we leven werken we er 48. Voor een goed begrip, mijn vaststellingen zijn niet ingegeven door de motivatie om te pleiten voor meer kinderen. Dat is fundamenteel een private aangelegenheid. Ik wil vooral aandacht vragen voor het probleem van de lage activiteitsgraad van oudere werknemers.

Uit het antwoord op een schriftelijke vraag van onze collega Maggie De Block blijkt dat we in ons land tegen 2010 liefst 261.000 bijkomende jobs voor 55-plussers moeten creëren, indien we willen beantwoorden aan de doelstelling van Lissabon om een activiteitsgraad van 50% te bereiken bij 55-plussers. Een onmogelijke opdracht lijkt het wel, maar wel een uitdaging die we moeten aangaan. Mijnheer de voorzitter, ik wil op basis van de analyse niet pleiten voor blinde besparingen in de sociale zekerheid, noch voor de afbouw van het systeem. Ik pleit integendeel voor het behoud van de sociale zekerheid. Om dat te realiseren dringen zich beleidsmaatregelen op.

Net zoals het betalen van belastingen op een correcte manier moet gebeuren moeten ook de uitgaven van de sociale zekerheid correct verlopen. Zoals niemand misbruiken in de fiscaliteit zal ontkennen, zal ook niemand de stelling contesteren dat er misbruiken bestaan in ons sociale zekerheidssysteem.

Wat de fiscale misbruiken betreft, heeft collega Van de Maelen deze week aangekondigd dat hij de bevoegde minister maandelijks zal volgen in zijn strijd tegen de belastingfraude.

01.24 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Les gens partent à la retraite de plus en plus jeunes et ont des enfants de plus en plus tard. Cette évolution n'est évidemment pas une bonne chose pour l'Etat-providence. Dans un système de répartition, les personnes actives doivent dans ce cas supporter des charges toujours plus lourdes. Simultanément, le coût de l'assurance-maladie augmente substantiellement.

01.26 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Nous nous trouvons face au paradoxe suivant: jamais encore il n'y a eu une demande aussi importante concernant le droit au travail, mais la population est moins disposée que jamais à travailler longtemps. Si nous souhaitons réaliser les objectifs de Lisbonne, le taux d'activité des travailleurs âgés devra augmenter fortement. Je ne préconise pas le démantèlement de la sécurité sociale; je dis seulement que des mesures sont nécessaires si nous voulons maintenir le système. Cela signifie qu'il faut s'attaquer aux abus. M. Van Der Maelen a annoncé qu'il suivra attentivement les progrès dans la lutte contre la fraude fiscale. Nous l'imiterons en ce qui concerne les fraudes sociales, par un suivi mensuel des progrès. Le ministre de l'Emploi a déjà laissé entendre qu'il s'attaquera sérieusement aux abus en matière d'allocations de chômage.

Dans sa note de politique générale, le ministre des Affaires sociales a mis deux priorités en avant: la lutte contre le travail au noir et contre les faux indépendants. Concernant ce

Volgens ons terecht, maar dit is slechts een deel van het verhaal. Ook de strijd tegen de sociale fraude moet worden opgevolgd en opgevoerd. De VLD wil die taak helpen uitvoeren via een gelijkaardig initiatief. Met andere woorden, maandelijkse controles van de vooruitgang in de strijd tegen de sociale fraude. Ik voeg er meteen aan toe dat we van minister Vandenbroucke al de hoopgevende signalen hebben ontvangen dat het hem menens is om de misbruiken weg te werken. Hij zal in ons een medestander vinden.

Minister Demotte haalde in zijn beleidsbrief twee prioriteiten aan in de strijd tegen de sociale fraude, namelijk zwartwerk en schijnzelfstandigen. Met betrekking tot deze laatste "prioriteit" wil de VLD de aandacht vestigen op de onderliggende problematiek, met name dat het voor de betrokkenen zelf vaak moeilijk uit te maken is of zij zelfstandig zijn of niet. Bovendien dragen zij misschien minder bij, maar zij bouwen ook minder rechten op.

Mijnheer de voorzitter, misschien moeten wij onze loopbanen durven herdenken. Het kort-maar-krachtig scenario leidt tot vervroegde uittreding en problemen inzake combinatie van arbeid en gezin. Vervroegde uittreding moet als norm vervangen worden door een nieuw stelsel waarbij mensen geleidelijk uittreden en tussendoor de kans krijgen tijdelijk terug te treden uit de arbeidsmarkt.

01.27 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik kan begrijpen dat men verwijst naar onderliggende problemen met betrekking tot de "sociale fraude" van schijnzelfstandigen.

Wat velen in deze Kamer misschien niet weten, is dat ik grotendeels uit een zelfstandig nest kom! Maak het de kat wijs dat men niet weet of de grens niet kent tussen zelfstandig en niet zelfstandig. Ik begrijp dat men bij de berekening van de bijdragen soms oordeelt dat het beter is om onduidelijk te zijn. Ik begrijp eveneens dat voor een kleine zelfstandige met een meewerkende echtgenote ook problemen heeft in verband met de grootte de bijdragen. Dat men mij echter niet komt zeggen dat er geen onderscheid te maken is tussen een zaak in loondienst en een zelfstandige zaak. Trouwens, wanneer dit op het terrein tot verwarring zou kunnen leiden, zijn er zeer veel uitspraken van onze rechtbanken die daarbij leidraad kunnen zijn om uit te maken wat een zelfstandige activiteit is en wat niet. Dat er een onderliggend probleem is inzake financiering en bijdrageplicht, daar ben ik het mee eens.

01.28 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mevrouw D'Hondt, precies het feit dat er zoveel gerechtelijke procedures zijn met zelfstandigen over de vraag of zij nu zelfstandig zijn of niet, wijst erop dat er wel degelijk probleem is en dat er meer duidelijkheid moet komen op dit vlak.

01.29 Greta D'hondt (CD&V): De uitspraken van procedures die worden aangevochten betreffen inderdaad vooral procedures die uitgaan van de RSZ en andere instellingen die de activiteit bestempelen als loontrekkend. Ik denk in dat verband bijvoorbeeld aan verkoopsters in boetieks. Omwille van de sociale lasten voor de werknemers heeft men gekozen of probeert men te kiezen voor het zelfstandigenstatuut. Niet meer, niet minder.

01.30 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Ik stel enkel vast dat wij op dat punt van mening verschillen.

deuxième point, je souhaiterais tout de même souligner un problème sous-jacent: les intéressés éprouvent parfois des difficultés à savoir s'ils sont indépendants ou non. S'ils cotisent moins, ils constituent également moins de droits.

01.27 Greta D'hondt (CD&V): J'admets qu'un problème sous-jacent se pose mais ne venez pas me dire que la frontière entre les indépendants et les salariés est floue. Je puis comprendre que, lorsqu'on calcule les cotisations, il vaut parfois mieux opter pour une certaine imprécision. Je puis comprendre que des problèmes se posent en ce qui concerne le niveau des cotisations pour un petit indépendant et son conjoint aidant. Mais il existe suffisamment de jugements rendus par les tribunaux qui peuvent servir de fil conducteur.

01.28 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Le nombre très élevé de procédures judiciaires démontre tout de même qu'il conviendrait de clarifier les choses.

01.29 Greta D'hondt (CD&V): Ces actions sont principalement intentées par l'ONSS.

01.30 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Il ne faut pas supprimer la préension mais l'appliquer plus

Mijnheer de voorzitter, ik herhaal dat het korte maar krachtige scenario tot problemen leidt. Volgens ons moet vervroegde uittreding als norm worden vervangen door een nieuw stelsel waarin geleidelijke uittreding en tijdelijke terugtreding uit de arbeidsmarkt mogelijk zijn. Tegen radicaal kappen met het brugpensioen zeggen wij neen. Wel zijn wij voor een selectievere toekenning en vooral voor het voorkomen van de vraag naar brugpensioen door te voorzien in goede alternatieven.

In de commissie voor de Sociale Zaken zal de dialoog hieromtrent worden gevoerd. Mijnheer de minister, VLD zal bij dat debat constructief met u meedenken.

Mijnheer de voorzitter, tijden zoals in het gezin-Van Paemel, waarin iemand die zich even rust gunt, werd bestempeld als te lui om te werken, liggen gelukkig lang achter ons. Werken mag echter geen taboe, laat staan een schande worden. Minder werken moet kunnen, maar tijdelijk meer werken ook. Dat mensen bijverdienen omdat zij het nodig hebben of het goed willen hebben, mag niet worden belemmerd. Vandaag is dat nochtans een belangrijke aanleiding tot zwartwerk. Partners van uitkeringstrekkers denken tweemaal na om in het wit een cent bij te verdienen, omdat zij het risico lopen dat er aan de uitkering van de partner en aan de sociale voordelen wordt geknabbeld. Zoiets werkt ontmoedigend en werkt sociale fraude in de hand.

Ik sprak even geleden over rustpauzes. Dat brengt me bij mijn laatste punt, de loopbaanonderbreking. De loopbaanonderbreking, waarmee ik ook het tijdskrediet bedoel, heeft een plaats verworven in de carrièreplanning van heel wat werknemers, niet het minst als wezenlijk onderdeel van de combinatie arbeid en gezin.

Mijnheer de minister, nog vaak echter wordt de formule ervaren als een heus lappendeken van maatregelen. Een coherent beleid kan dat verhelpen.

Dat brengt ons meteen bij de betaalbaarheid van het systeem. Op dat punt rijst momenteel een heel grote ongerustheid bij de lokale besturen, die vrezen in de toekomst te zullen moeten opdraaien voor de integrale kosten wanneer zij werknemers het recht op loopbaanonderbreking toekennen. Ik heb begrepen dat u de maatregel wil doordrukken ter compensatie van de meerkosten voor de verlagingen van de loonlasten. U hebt een punt wanneer u stelt dat de lokale besturen niet meer onderhevig zijn aan de vervangingsplicht en zo kosten kunnen derven. Anderzijds zult u wel beseffen dat het tijdelijk wegvallen van een werknemer niet automatisch kan worden opgevangen en een vervanging zich kan opdringen. De VLD wil u ervoor waarschuwen dat zijn voorstel om lokale besturen te responsabiliseren, voldoende evenwichtig zal moeten worden uitgewerkt. Wij wensen niet voor sommige gemeenten de noodzaak en voor de andere een alibi te creëren om de lokale belastingen te verhogen.

Mijnheer de minister, uit uw antwoord in de commissie bleek dat u de lokale besturen via de VVSG bij de hervorming betreft, wat wij enkel kunnen toejuichen. Wij zullen de dialoog in elk geval op de voet volgen en ons er waar nodig mee bemoeien.

Geachte ministers, ik kreeg de indruk dat u zich goed rekenschap geeft van de immense uitdaging waarvoor we staan. U zal van onze fractie steun krijgen voor inspanningen die gericht zijn op het wegwerken van oneigenlijk gebruik van de sociale zekerheid. We durven op u te rekenen voor de concrete vormgeving van het beleid. Het is de beste garantie voor de mensen die een beroep kunnen doen op ons sociaal systeem wanneer zij het nodig hebben.

sélectivement et réduire la demande en proposant d'autres solutions. Le VLD est demandeur d'un débat constructif à ce sujet.

Le travail ne doit pas être un tabou ni un sujet de honte. La pénalisation du travail supplémentaire est une des causes majeures du travail au noir.

L'interruption de carrière et le crédit-temps ont acquis leur place dans le plan de carrière de nombreux travailleurs. On y voit souvent encore une mosaïque de mesures. Il faut une politique cohérente. Les administrations locales craignent toutefois de devoir en prendre intégralement en charge le financement. Elles n'ont certes plus d'obligation de remplacement mais la mise hors jeu d'un travailleur n'est pas toujours facile à compenser. La responsabilisation des administrations locales doit se faire de manière équilibrée. Je me félicite de ce qu'elles soient associées à la réforme.

Nous soutiendrons le ministre dans sa lutte contre les abus en matière de sécurité sociale. Ce sera la meilleure des garanties pour ceux qui en ont besoin.

De **voorzitter**: Mevrouw Lahaye-Battheu gaf hiermee ook haar maidenspeech. (*Applaus*)

Mevrouw Lahaye, ik weet niet of mevrouw Cahay-André en ikzelf kunnen bijdragen tot de verhoging van de activiteitsgraad bij de 55-plussers. Wij staan evenwel tot uw dienst.

01.31 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, ik zal zeer punctueel proberen te antwoorden vermits u aandringt op bondigheid. Ik wil beginnen met te bevestigen wat mevrouw D'hondt heeft gezegd. Ik denk dat we in de commissie een goed bat hebben gevoerd in een positieve sfeer. Het was ook een nuttig debat, want een aantal beleidselementen en een aantal onderdelen van de tekst zijn daardoor opgeklaard en volgens mij ook verbeterd.

Voorzitter, ik wil nu iets zeggen dat misschien straks in de stemmingen aan bod zou kunnen komen. Mevrouw D'hondt heeft een amendement ingetrokken op basis van een engagement van mijn kant inzake de pensioenwetgeving. Ik blijf bij dat engagement. Waarover gaat het? Het gaat erover dat er vandaag een beschikking bestaat ten voordele van mensen die minstens 50 jaar oud zijn en een carrière hebben van minstens 20 jaar. Als deze mensen worden afgedankt of ziek en vervolgens werkloos worden of een invaliditeitsuitkering krijgen dan worden zij daarna niet gepenaliseerd in hun pensioen als zij een nieuwe job aanvaarden aan een minder loon.

Mevrouw D'hondt heeft in de commissie een voorbeeld gegeven van iemand die niet ging stempelen en daardoor deze meer redelijke behandeling inzake pensioenen misliep. Ik heb mij geëngageerd bij mevrouw D'hondt om dit recht te zetten. Ik heb nog geen tekst mee van een koninklijk besluit. De reden hiervoor is dat de eerste versie die men mij had gegeven mij eigenlijk niet voldeed. Ik denk dat wij een koninklijk besluit moeten uitvaardigen waarin duidelijk wordt bepaald dat iemand die wordt afgedankt maar niet gaat stempelen, gelijkgesteld is aan iemand die werkloos wordt. Ik heb dit daarnet nog bevestigd aan mijn medewerkers.

Ik zou er wel een heel belangrijke verklaring aan willen toevoegen, voorzitter, maar ik denk dat mevrouw D'hondt het daarmee eens is. Wij komen op die manier wel tot een bijzonder genereuze regeling inzake het toekomstig pensioen van mensen die hetzij worden afgedankt, hetzij ziek worden, hetzij gewoon van werk veranderen via afdanking. Het lijkt mij goed deze genereuze regeling vandaag te installeren in het kader van de eindeloopbaanproblematiek. Wij moedigen mensen aan om zelfs met een minder interessant loon toch aan het werk te blijven. Anderzijds denk dat wij dit op relatief korte termijn grondig zullen moeten evalueren. Er dringt zich bezinning op over de vraag of deze regeling op langere termijn goed is, want we gaan het pensioen van mensen determineren aan de hand van de lonen die zij hebben gehad tot aan hun vijftigste en verder niet. Op lange termijn is dit misschien niet zo goed. Mijn bestaand koninklijk besluit, gemodificeerd door het voorstel van mevrouw D'hondt, zou eigenlijk eens opnieuw bekeken moeten worden als we het hebben over de eindeloopbaan. Ik zal deze technische correctie doorvoeren, u heeft mijn woord terzake.

Mevrouw D'hondt heeft gezegd dat ik geen volwaardige banen schep via het dienstenchequesysteem. Laat ik dit even in de juiste context plaatsen. Bekijk het eens helemaal anders.

In de schoonmaaksector wordt er systematisch gewerkt met

Le **président**: Nous venons d'entendre le *maiden speech* de Mme Lahaye-Batteu. (*Applaudissements*)

01.31 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Comme Mme D'hondt, j'estime que nous avons eu en commission un débat fructueux. Mme D'hondt a retiré un amendement en contrepartie de mon engagement à faire en sorte, en modifiant la législation sur les pensions, qu'un travailleur d'au moins cinquante ans comptant au minimum vingt ans de carrière ne soit plus pénalisé sur le plan de la pension s'il retravaille. J'ai pris l'engagement de remédier à cette anomalie mais je ne dispose pas encore d'un texte d'arrêté royal parce que la première version que j'en ai reçue ne me donnait pas satisfaction. J'estime devoir promulguer un arrêté royal qui dispose clairement qu'un travailleur licencié qui ne pointe pas doit être assimilé à un chômeur. Nous devons encourager les gens à travailler plus longtemps, même pour une rémunération moindre. On est en droit de se demander si ce régime sera approprié à long terme. Nous allons fixer les pensions sur la base de la rémunération jusqu'à 50 ans mais pas au-delà. Nous allons devoir reconsidérer la situation en ce qui concerne le régime de fin de carrière.

Mme D'hondt déclare que les titres-services ne créent pas d'emplois de qualité. A l'heure actuelle, la règle du tiers temps ne s'applique pas au secteur du nettoyage. On y a systématiquement recours à des contrats de quelques heures de travail par semaine. Après six mois, il s'agira maintenant automatiquement de contrats à durée indéterminée pour un travail au moins à mi-temps pour les personnes qui perçoivent une allocation.

L'exemption de la TVA est confirmée en ce qui concerne le financement des employeurs actifs

contracten van enkele uren per week. Er wordt daar systematisch een uitzondering gemaakt op de eenderdereg. De eenderdereg geldt qua arbeidsduur dus niet voor dienstboden die thuis werken. Het geldt bij mijn weten ook niet in de andere sectoren waar men poetst bij mensen thuis. Het geldt niet. Wij gaan nu een type van contract invoeren waarbij het verplicht wordt om na een aanlooperperiode van zes maanden mensen met dat soort van contract een overeenkomst van onbepaalde duur aan te bieden. Als het gaat over een werkloze die nog een uitkering krijgt of over iemand die een uitkering krijgt van het OCMW, is deze overeenkomst minstens halftijds. Dat is ongezien. Dat is veel beter dan wat er overal elders bestaat als het gaat over schoonmakers. Ik vind dus eigenlijk dat het absoluut een positieve vooruitgang is als u het zo bekijkt, ook op het vlak van sociale bescherming. Ik denk dat u het zo moet bekijken.

Mijnheer de voorzitter, ik ga niet meer antwoorden op de opmerkingen die mevrouw D'hondt heeft gemaakt over de federale solidariteit. De heer Delizée heeft daarop goed gereageerd. Wegens tijdsgebrek ga ik ook niet meer ingaan op de discussie over het advies van de Raad van State. Ik verwijst naar het verslag.

Mevrouw D'hondt, ik zou wel iets willen zeggen met betrekking tot de financiering van werkgevers in het circuit van de dienstencheques. In de feiten vermindert deze financiering inderdaad. In de feiten geven ze reeds de BTW-vrijstelling die wij nu werkelijk in het beleid gaan verankeren. Ze kregen dus reeds een BTW-vrijstelling. Wij zeggen nu dat we het verankeren in het beleid. In ruil daarvoor gaan we echter wel de rechtstreekse subsidie een beetje verminderen.

Daartegenover staat dat een werkgever die een mix van mensen uit risicogroepen, waarvoor er bijkomende sociale lastenverminderingen zijn, en andere mensen gaat tewerkstellen vermoedelijk een erg rendabele operatie zal doen. We willen natuurlijk de werkgevers aanzetten om op de arbeidsmarkt te zoeken naar personeel dat uit de risicogroepen komt. Dat is natuurlijk het soort mensen dat we op de eerste plaats willen helpen.

Ik verwijst even naar dit debat. Mevrouw D'hondt, ik wil voor het verslag – niet in een polemiek met u – ook onderstrepen dat de schoonmaaksector en de uitzendsector uitdrukkelijk aan de regering hebben gezegd dat zij dit schema goed vonden. Ze kenden ook de financiële voorwaarden. Dat is wel belangrijk. Ik heb immers gewacht op hun akkoord voor ik zelf zei dat ik het zag zitten.

Ik zie dit zitten als een experiment dat we zullen moeten evalueren. De heer Bonte heeft daarop gewezen. Mijnheer de voorzitter, ik wil bevestigen dat ik mij engageer om dit te evalueren in de commissie.

M. Ducarme a ajouté des éléments qu'il faut aussi intégrer dans l'évaluation, par exemple le fonctionnement des ALE. Comme j'en suis à l'intervention de M. Ducarme, c'est un autre sujet, mais je tiens quand même à indiquer que nous renvoyons aux cellules de mise à l'emploi dans le dispositif relatif aux restructurations. Si, au niveau fédéral, nous remboursons le coût supporté par un employeur lors d'une procédure de « outplacement », il faut un cadre dans lequel nous puissions avoir confiance et ce cadre peut être une cellule de mise à l'emploi. Bien entendu, notre approche doit pouvoir être appliquée de façon uniforme dans toutes les Régions. Vous avez fait une remarque pertinente, monsieur Ducarme, et je veillerai à ce qu'elle soit prise en compte.

dans le circuit des titres-services. En contrepartie, le subside direct est légèrement réduit. Toutefois, les employeurs qui occupent différents groupes à risques tireront sans aucun doute profit des mesures spéciales supplémentaires applicables à ces groupes. Les secteurs du travail intérimaire et du nettoyage ont accueilli favorablement la proposition du gouvernement. Je m'engage à ce que cette expérience soit évaluée en commission.

De heer Ducarme heeft gewag gemaakt van enkele elementen met betrekking tot de tewerkstellingscellen. Het is duidelijk dat wij voor een eenvormige aanpak in alle Gewesten moeten kiezen. Wij zullen met die opmerkingen rekening houden.

01.32 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik mag hier in de Kamer niet op mijn vingers fluiten om de aandacht te trekken, nietwaar? Ik was al lang aan het zwaaien.

De **voorzitter**: Mevrouw, hoe zou uw beweging aan mijn waakzaam oog kunnen ontsnappen!

01.33 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de minister, ik wil daarover met u niet polemiseren. In de commissievergadering heb ik echter ook voorbeelden gegeven die niet uit de schoonmaaksector als dusdanig komen, maar wel van lokale inrichters. Zij genieten al van de BTW-verlaging – of betalen eigenlijk geen BTW, laten wij het zo uitdrukken. – en de financiering zou voor hen nu lager liggen. Ik wil niet overdrijven en ben het met u eens dat wij tot risicogroepen moeten komen. Uw diensten zouden evenwel eens grondig moeten nagaan of al de groepen die wij beogen wel de risicogroepen kunnen behoren. Ik ben het met u eens dat wij de tewerkstelling vooral moeten richten op risicogroepen. Van een aantal categorieën – en dat kwam in de commissie ook aan bod – ben ik evenwel niet zeker of zij kunnen genieten van die verbeterde tarieven. Voor die groepen zou het voor de lokale inrichters van die diensteneconomie wel eens te duur kunnen worden, zodat zij dreigen te worden uitgesloten. Ik vraag voldoende aandacht voor dat element.

01.34 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, mevrouw D'hondt is volgens mij zelf ook voorzitter van een PWA.

Mevrouw D'hondt, ik zou het daarom bijzonder op prijs stellen dat u, ten behoeve van mijn medewerkers, en liever vandaag dan morgen, een lijst doorstuurt van de groepen waaraan u denkt. Dat mag per mail gebeuren. De bevoegde medewerker in mijn beleidscel is de heer Olivier De Cock. Het interesseert mij te zien aan welke groepen u denkt. Hoe sneller wij dat lijstje hebben, hoe beter.

Mijnheer de voorzitter, ik rond af.

Mevrouw Battheu, wij zullen zeker overleg plegen met de lokale besturen. Dat is natuurlijk geen maatregel van de minister van Werk en Pensioenen, maar van de regering. Laat daarover geen misverstanden bestaan. Wij zullen hoe dan ook overleg plegen met de lokale besturen over wat er moet gebeuren. Wij staan daarvoor open.

Mijnheer de voorzitter, in het tweede deel van de toespraak van mevrouw D'hondt voelde ik mij niet in het bijzonder aangesproken.

Ik heb geen probleem met de G-test. Ik heb namelijk geen enkele belofte gedaan die ik nu laat vallen in de programmawet. Ik zie absoluut niet in waarop dat kan slaan.

De lastenvermindering voor ouderen was een suggestie van de regering, die zij in het sociaal overleg heeft gebracht. De regering wil het sociaal overleg ernstig nemen. Toen de sociale partners samen op een gegeven ogenblik een ander schema naar voren wilden schuiven dat zij prioritair vonden, te weten het schema ondersteunen van herstructureringen die moeten leiden tot jobs in nieuwe bedrijven – waarvan u zelf hebt gezegd dat u het bijzonder goed vond – zijn wij hen daarin inderdaad gevolgd. De regering ging er niet van uit dat zij de sociale partners nooit ofte nimmer mocht volgen.

Ook het ouderschapsverlof kwam ter sprake, waarvan ik voorstander ben. Ik heb echter altijd gezegd dat dit iets was voor tijdens de tweede helft van de legislatuur omdat de budgétaire moeilijkheden daarvoor

01.33 Greta D'hondt (CD&V): En commission, j'ai également donné des exemples autres que ceux tirés du secteur du nettoyage. Ceux-ci avaient trait aux organisateurs locaux.

01.34 Frank Vandenbroucke, ministre: Je saurais gré à Mme D'hondt de bien vouloir envoyer la liste des groupes évoqués à mon cabinet.

J'organiserai une concertation avec les autorités locales au sujet de l'observation formulée par Mme Lahaye-Battheu.

Le test de crédibilité («G-test») ne me pose aucun problème. La réduction des charges pour les personnes âgées ne constituait, en fait, qu'une simple suggestion dans le cadre de la concertation sociale. Or, les organisations sociales ont opté pour des restructurations qui doivent conduire à la création de nouveaux emplois dans de nouvelles entreprises.

La question du congé parental sera examinée au cours de la seconde moitié de la législature étant donné que nous ne disposons pas, pour l'heure, d'une marge budgétaire suffisante.

momenteel ontbreken.

Wat betreft het eenheidsstatuut van arbeiders en bedienden nam ik reeds de gelegenheid te baat daarop te reageren tijdens de interventie van de heer Bonte.

En ce qui concerne le dernier point important soulevé par M. Delizée, le groupe PS a remarqué, à juste titre au cours du débat, qu'il importait de revoir en détail la réglementation relative à l'emploi "convenable". Il faut déterminer dans quelle situation un travailleur ALE peut être disponible et dans quel cas une offre d'emploi est convenable. Je vais m'y atteler dans l'esprit que vous avez indiqué lors de votre intervention.

Voilà, monsieur le président, j'ai tenté de combiner la ponctualité avec des réponses néanmoins adéquates aux questions posées.

Le **président**: La Chambre l'a constaté et vous remercie, monsieur le ministre.

Nous entamons la discussion du secteur "Santé publique".

Wij vatten de bespreking aan van de sector "Volksgezondheid"

De **voorzitter**: De verslaggever Mevrouw Anissa Tamsamani is verhinderd, ze is ziek. Zij vraagt de Kamer haar te verontschuldigen en verwijst naar haar verslag.

01.35 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mevrouw de staatssecretaris, collega's, ik had mij voorgenomen om deze uiteenzetting vrij beperkt te houden, wegens de organisatie van de werkzaamheden, maar ook omdat wat in de commissie voor de Volksgezondheid is behandeld, nogal verschillend van aard is. Wij hebben heel wat verschillende zaken en zogenaamde technische artikelen besproken waarin weinig lijn zit. Mijnheer de voorzitter, ik kondig ook al aan dat ik volgende week bij de bespreking van de begroting zal proberen nog een aantal thema's, die werkelijk het beleid van gezondheidszorg uitmaken, wat dieper te belichten.

Ik bedank in elk geval de verslaggevers voor hun werk. U ziet, collega's, wij hebben gisteren mekaar wat zich jennen over het aantal aanwezigen in commissies en plenaire vergaderingen in de Kamer. Ik zit hier al de hele ochtend en, zoals u kunt zien, zijn er slechts een tiental moedigen die hier zijn gebleven.

Ik zal een aantal punten zeer kort bespreken.

De groeinorm, mijnheer de minister, is een belangrijk instrument om de uitgaven te kunnen beheersen. Ik kom daarop terug bij de bespreking van de begroting volgende week. Ik wil alleen de opmerking meegeven dat er een belangrijk artikel in de programmawet staat waarmee u het Parlement vraagt u een legale basis te geven om voortaan met een groeinorm van 4,5 procent te werken. Die norm is natuurlijk hoe dan ook al toegepast bij de begroting van 2004, op een moment dat u nog niet volledig over de legale basis beschikte. Ik wil dat alleen opmerken op het vlak van de legistiek, omdat ik vind dat dit toch wel een opmerking verdient. Over de groeinorm zelf kom ik volgende week wel meer uitgebreid iets zeggen.

Pharmanet is een goede evolutie. We zullen eindelijk, mijnheer de minister, collega's, het unieke spoor krijgen waarmee men per voorschrijver zal kunnen zien aan welke patiënt voor welke aandoening welk medicament wordt afgeleverd. Dat is echt wel innovatief op het vlak van de registratie van medische prestaties. We konden dat eidenlijk al iaren vroeder hebben aedaan. maar er waren heel wat

Tegen de heer Delizée zou ik willen zeggen dat de PS-fractie terecht heeft opgemerkt dat de reglementering inzake het begrip "passend werk" diende te worden herzien. Er zal rekening mee worden gehouden.

01.35 Luc Goutry (CD&V): Des articles «techniques» ont été examinés en commission de la Santé publique.

La norme de croissance constitue un instrument important de maîtrise des dépenses. Dans la loi-programme, le ministre demande une base légale pour la norme de 4.5. Celle-ci a toutefois déjà été appliquée sans base légale pour le budget 2004.

Pharmanet permet enfin de dresser l'inventaire des médicaments prescrits par patient et par prescripteur. Il convient, par l'entremise du Centre d'expertise et d'autres organisations, de mettre ces données et l'ensemble des autres informations utiles à profit pour instaurer une responsabilisation des médecins.

Nous soutenons le statut social des kinésithérapeutes, mais nous devons nous assurer qu'il n'est pas trop fragile. Il s'agit uniquement d'une assurance de groupe.

Je souhaiterais également connaître la date de publication de l'arrêté royal relatif au statut social des médecins.

La loi-programme consacre un

praktische problemen om het ten uitvoer te brengen. Wij achten ons toch wel gelukkig dat het zo kostbaar, interessant systeem van gegevensverzameling, Pharmanet, eindelijk volledig uit de startblokken zal komen.

Naast de technische aspecten die in de programmawet staan, mijnheer de minister, zou ik er toch op willen aandringen dat we de gegevens van Pharmanet straks samen met alle andere gegevens over voorschrijfgedrag van artsen, alsook over prestatiegedrag van artsen, nuttig zouden kunnen gebruiken via het Kenniscentrum en andere organisaties om van daaruit tot een daadwerkelijke responsabilisering van de artsen te komen. Onze enige kans om ons budget in de toekomst aanvaardbaar en haalbaar te houden, zijn geresponsabiliseerde artsen en geresponsabiliseerde ziekenhuizen die weten waaraan ze hun middelen besteden, waar dat geld naartoe gaat terwijl de overheid ook kan corrigeren. Nu hebben we nog altijd te weinig vat op de uitgaven.

Ik kom op een derde zaak. We hebben ook een artikel over het invoeren van een sociaal statuut voor kinesitherapeuten. Wij hebben dat in de commissie gesteund en ook nu, omdat het belangrijk is dat mensen met een vrij beroep een sociaal statuut krijgen, vooral in deze sector, waar men niet zozeer op winst uit is, maar men ook een dienstverlenend beroep heeft. We moeten er alleen op toezien dat het sociaal statuut niet te zwak blijft. We moeten even blijven discussiëren over de misvattingen. Heel wat mensen met een vrij beroep denken dat ze met zo'n sociaal statuut beschermd zijn tegen ziekte, werkonbekwaamheid of tegenslagen in hun praktijk. Niets is minder waar, het is natuurlijk een soort groepsverzekering, een uitgestelde verzekering die ze later zullen krijgen, zoals bij de artsen. Voor kinesisten is dat niet onbelangrijk, omdat die groep in het verleden nogal zwaar is aangepakt met de hervorming. Ik denk dat de rust daar nog altijd niet is teruggekeerd. In de commissie heb ik u gevraagd om ons in de toekomst de moeite te getroosten het probleem van de kinesitherapeuten en de hele hervorming daaromtrent nog even te bekijken. U hebt dat ook toegezegd.

Ik dring eveneens aan op de publicatie van het koninklijk besluit inzake het sociaal statuut van de artsen dat een echte lijdensweg is. Om de twee jaar, na elk akkoord, bereiken me talrijke berichten dat het heel lang duurt vooraleer het koninklijk besluit verschijnt dat het sociaal statuut van de artsen regelt. Wat is de stand van zaken? Wanneer zal het sociaal statuut gepubliceerd worden?

De programmawet bevat een niet onbelangrijk hoofdstuk inzake aanpassingen van de wetgeving op de ziekenfondsen en de landsbonden. Dit was geen gecontesteerde materie. Indien ik me niet vergis werden terzake zelfs geen amendementen ingediend. Het is echter een belangrijke materie. Wij moeten blijven werken aan een goede en nauwkeurige wetgeving voor de ziekenfondsen. In 2004 zullen opnieuw verkiezingen worden georganiseerd in de ziekenfondsen. Het is van het grootste belang in een systeem van sociale zekerheid dat een democratisch systeem is en gebaseerd is op bijdragen van werknemers en werkgevers, een democratische vertegenwoordiging te hebben. Sinds 1991 werken ziekenhuizen reeds met democratische organen, algemene vergaderingen en raden van bestuur die zich van de private ondernemingen onderscheiden omdat ze geen winstoogmerk hebben, maar vanuit het belang van de patiënt nagaan wat de beste systemen zijn in ons ziekteverzekeringssysteem.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik kom tot een belangrijk deel in verband met de transplantatie van cellen. Ik herhaal mijn

important chapitre aux modifications de la législation sur les mutualités et les unions nationales. Cette matière n'est pas controversée mais elle est importante. En 2004, des élections seront une nouvelle fois organisées au sein des mutualités. La sécurité sociale doit être basée sur un système démocratique. Depuis 1991, le fonctionnement des hôpitaux est régi par des assemblées générales et des conseils d'administration. Ces organes ne recherchent pas le profit mais bien le meilleur régime d'assurance maladie pour les patients.

Il aurait été préférable d'élaborer un projet de loi distinct sur la transplantation de cellules. Quelques éléments, que nous devons réexaminer, ont à présent été insérés à la hâte dans le projet de loi-programme. De nouvelles questions se posent en effet sur le plan technologique.

En outre, un nouveau projet de loi aurait permis de contribuer à la sensibilisation de la population. Bien que toute personne n'ayant pas formulé un refus explicite est un donneur potentiel dans notre pays, les banques d'organes sont confrontées à une grave pénurie. La consultation des membres de la famille est nécessaire mais entraîne des problèmes supplémentaires. Le CD&V soutient le contenu du projet mais aurait souhaité qu'il prenne une autre forme.

Je m'adresse à la Secrétaire d'Etat aux Personnes handicapées Les arrêtés royaux pris en exécution de la loi-programme de décembre 2002 ont été un fiasco. Ils auraient dû entrer en vigueur le 1er juillet 2003 mais, fort heureusement, le délai a été prolongé jusqu'au 1er juillet 2004. La commission a approuvé à l'unanimité un amendement en ce sens. Sans cette mesure, les handicapés auraient perdu une partie de leur indemnité. Nous demandons au ministre de présenter les nouveaux projets d'arrêté royal en commission.

standpunt terzake, na het onderwerp nog beter te hebben bestudeerd. Men had er beter aan gedaan een apart ontwerp inzake transplantatie in te dienen. Deze materie heeft immers heel wat impact. Wat de transplantatie betreft, worden in de voorliggende programmawet snel een aantal punten opgenomen waarvan ik denk dat we er laten op zullen moeten terugkomen omdat er nieuwe moeilijkheden zullen ontstaan en bijkomende technologische vragen zullen rijzen. Ik herhaal dat men beter een apart ontwerp had ingediend. Dit ontwerp had een nieuwe start kunnen zijn inzake het sensibiliseren van mensen met betrekking tot het afstaan van organen. Volgens de informatie die ik heb ingewonnen, kampen organenbanken met een continu organentekort. Transplantatiekandidaten moeten soms jaren wachten vooraleer ze een nieuw orgaan kunnen ontvangen. We hebben nochtans een wetgeving tot stand gebracht die op dit punt zeer gemakkelijk is. Alleen op uitdrukkelijke weigering komt men niet in aanmerking als donor. Dit wordt echter bemoeilijkt door het systeem van de raadpleging van familie. Alhoewel dit noodzakelijk is, heeft dit tot gevolg dat het aantal donoren onvoldoende is.

We zullen dit punt opnieuw moeten behandelen. CD&V steunt de inhoud ten gronde maar heeft problemen met de vorm. We hadden liever een apart ontwerp zien tot stand komen gekoppeld aan een hernieuwde sensibilisatie.

Ten slotte wend ik me tot mevrouw Simonis, staatssecretaris voor Gehandicaptenbeleid. In de commissie werd eenparig een amendement goedgekeurd, dat vanzelfsprekend in de plenaire vergadering niet opnieuw wordt besproken. Ik herinner er echter aan voor de volledigheid van deze openbare bespreking. We waren het erover eens dat de hele wetgeving van 2002 en de goede punten ervan helemaal fout zijn gelopen bij de uitwerking van de koninklijke besluiten die reeds zijn verschenen en eigenlijk van toepassing hadden moeten zijn sinds 1 juli 2003.

We zullen dat nu, in akkoord tussen de commissie en de regering, uitstellen tot 1 juli 2004. Daardoor zullen we de kans krijgen een veel betere wetgeving te maken. Immers, de uitvoering van wat in de koninklijke besluiten staat ingevolge de wet, zou een ramp hebben betekend voor veel mensen met een handicap. Zij zouden een deel van hun uitkering hebben verloren en dat kan nooit de bedoeling geweest zijn. Wat dat betreft, kunnen we het daarbij dan ook laten. We hebben een amendement, zeggende dat we het zullen uitstellen.

We willen u echter vragen of u bereid bent om, als het werk klaar is en vooraleer de wet van toepassing wordt, naar de commissie te komen met de ontwerp teksten van de koninklijke besluiten zodat de commissieleden en de mensen van de administratie kunnen nakijken of alles klopt en wij bij het proces worden betrokken en zodoende achteraf niet met dezelfde moeilijkheden zouden worden geconfronteerd.

Ten slotte werd de g-test, de geloofwaardigheidtest, van dit kabinet door ons afgenomen. Wij hebben een aantal amendementen toegevoegd die de verbetering van het statuut van de uitkeringsgerechtigden ten gevolge van werkonbekwaamheid beogen. Die mensen die werkonbekwaam zijn, krijgen een uitkering van het RIZIV in het kader van de sociale zekerheid. Die uitkering is totaal achterhaald: de bedragen die worden toegekend aan invaliden liggen lager dan alle minimumuitkeringen; er is geen welvaartvastheid; er is een beperkte uitkering voor hulp aan derden en er is een onmiddellijke bestraffing wanneer de partner een inkomen heeft. Dat zijn een aantal inconvenianten op het vlak van het inkomen van invaliden waarvan we dringend werk moeten maken tijdens deze legislatuur.

Enfin, nous avons procédé au test de crédibilité. Nous avons présenté des amendements destinés à améliorer le statut de bénéficiaire d'une indemnité pour incapacité de travail. Les indemnités sont en effet inférieures à toutes les allocations minimales, il n'y a pas de liaison au bien-être, l'indemnité pour aide à des tiers est réduite et les personnes dont le partenaire jouit d'un revenu sont d'emblée pénalisées.

Le recours à la présentation d'amendements n'est peut-être pas la méthode la plus appropriée. Je vous invite à y voir un premier pas vers de nouvelles initiatives.

Ik begrijp dat het indienen van amendementen misschien niet de meest charmante vorm was. Het is echter een oproep, een eerste stap die wij hebben gezet. Wij komen straks bij u en zullen mee initiatieven nemen opdat voorstellen dienaangaande kamerbrede steun zouden krijgen, zoals trouwens in het verleden ook al gebeurde.

Mijnheer de voorzitter, tot daar de algemene bespreking namens de CD&V-fractie.

01.36 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, au cours de mon intervention, qui sera brève, je relèverai trois éléments.

1. Je me réjouis du respect de l'engagement consistant à augmenter la norme de croissance pour les soins de santé. Certes, nous savons tous que cela ne permet pas de mener des politiques nouvelles mais uniquement de couvrir les besoins actuels. Malheureusement, cette situation est due au choix qui a été fait par le gouvernement et qui conduit à une nette diminution de la solidarité entre les citoyens que nous sommes. Aussi, une part plus importante du financement des soins de santé dépend de l'arrivée d'un financement alternatif composé notamment des accises sur les produits du tabac.

Monsieur le ministre, vous ne serez pas étonné de me voir aborder ce point; toutefois, je l'aborderai d'une manière plus globale que celle qui vous concerne.

D'une part, le gouvernement a refusé de traiter l'augmentation des accises du tabac d'une manière politiquement courageuse en permettant une augmentation significative qui aurait eu un impact préventif sur l'utilisation du tabac.

D'autre part, sous le précédent gouvernement, le choix a été fait de permettre aux cigaretteurs d'augmenter leurs recettes et de mettre en place une fondation privée, la fondation Rodin, qui est une véritable honte. Les représentants de l'OMS et tous les représentants de la lutte contre le tabagisme, que ce soit en Belgique ou en Europe, citent sans cesse cette fondation comme étant l'exemple à ne pas suivre, mais surtout aussi, comme étant l'exemple d'une compromission de la part des responsables politiques vis-à-vis de ces acteurs du milieu économique qui n'ont, comme seul objectif, que d'augmenter le nombre de consommateurs, si possible des jeunes, puisqu'il faut renouveler ces consommateurs étant donné les conséquences mortelles de l'usage de ce produit.

A propos de ces cigaretteurs et de la complaisance dont on a fait preuve à leur égard, je voudrais également attirer votre attention sur l'usage des étuis qui ont été mis en vente sur le marché et qui permettent de cacher les inscriptions rendues obligatoires au niveau de l'Union européenne prévenant des dangers de l'utilisation du tabac. J'aimerais connaître votre avis à ce sujet et savoir si on va les laisser continuer ou si, au contraire, on verra des prises de position plus correctes.

En ce qui concerne les mesures et la politique à mener contre les nuisances du tabac, tous les membres du parlement, hormis les écologistes, ont voté, au mois d'août de cette année, la loi permettant de poursuivre la publicité pour le tabac lors d'événements internationaux. Pour faire passer la pilule ou, en tout cas, pour se préserver une image morale un peu plus correcte. un article de cette loi

01.36 Muriel Gerkens (ECOLO):

De regering is haar belofte om de groeinorm voor de gezondheidszorg tot 4,5% op te trekken, nagekomen. Ook al kunnen hierdoor nog geen nieuwe beleidslijnen worden uitgestippeld, toch is het aandeel van de alternatieve financiering, waaronder de accijnzen op tabak, toegenomen.

De regering was niet te vinden voor een aanzienlijke verhoging van deze accijnzen, maar heeft maatregelen getroffen waar de sigarettenfabrikanten wel bij varen. De Rodin Stichting is een schande en wordt aangehaald als het voorbeeld van een compromis met de economische kringen dat zeker geen navolging verdient.

Zullen de hoesjes kunnen blijven bestaan die de gezondheidswaarschuwingen op pakjes sigaretten verbergen?

De goedkeuring van de wet die tabaksreclame bij internationale evenementen toelaat, ging gepaard met de oprichting van een Fonds voor de bestrijding van het tabaksmisbruik.

De programmawet schaft de samenwerkingsakkoorden af waarin werd voorzien voor het beheer van het Antitabaksfonds waarbij reclame wordt toegestaan bij internationale evenementen. Dat beheer wordt exclusief aan het RIZIV toegekend. Hoe zit het met de besprekingen met de Gewesten en Gemeenschappen over de aan het Fonds opgedragen preventietaken? Het zal van het antwoord op die vraag afhangen of ik mijn amendement al of niet handhaaf.

prévoyait la mise en place d'un fonds tabac disposant d'une somme budgétaire minimale et qui serait géré via un accord de coopération.

La loi-programme que vous nous présentez aujourd'hui supprime cet article qui institue le fonds de la manière dont il fut prévu initialement; le fonds ne serait pas géré par un accord de coopération mais bien par l'INAMI. En commission, je vous ai interrogé à ce sujet et vous m'avez répondu que vous vouliez garder les mains libres; vous ajoutiez que vous ne vouliez pas être inhibé dans vos actions par des accords conclus antérieurement, accords qui manquaient de solidité et de légalité juridique, en tout cas dans le partage des compétences et la gestion de ce fonds.

Mais, à l'époque, il n'y avait toujours pas eu de concertation réelle avec les Communautés et les Régions. Comme je pense que vous vous êtes rencontrés voici peu de temps, j'aimerais savoir où en sont les discussions à propos de l'utilisation de ce fonds et de la répartition des compétences.

En effet, dans votre explication de l'article de la loi-programme, vous citez des missions pour le nouveau fonds que vous instituez dans l'INAMI et dont vous seriez le seul à avoir la tutelle. Il s'agit de missions d'information et de prévention qui, en principe, appartiennent aux Communautés et non au fédéral.

J'aimerais donc savoir où en sont ces discussions et les accords éventuels entre les différents acteurs, de manière à savoir si je conserve ou non mon amendement relatif à la suppression de l'article 3 de la loi du 26 août 2003.

2. Je voudrais aborder un autre aspect, ce sont les médecins généralistes. Toutes les enquêtes, analyses et observations montrent qu'il faut effectivement les encourager. Et dans votre note, vous les valorisez. En tout cas, il y a des avancées. Néanmoins, dans la manière dont vous envisagez leur valorisation, j'ai franchement l'impression d'une absence de reconnaissance de la nécessité pour eux de pouvoir organiser des activités pluridisciplinaires. Le soutien à ce type d'actions n'est pas présent dans vos modifications.

3. Les articles qui nous sont soumis et ces mesures dépassent évidemment vos propres compétences car vous les partagez avec Mme Van den Bossche, ministre de l'Environnement. Nous assistons, là aussi, à un détricotage. Du moins, il n'y a pas d'avancée. De même, on remarque que la loi-programme est en train de retirer ou de postposer l'entrée en fonction des accords de coopération et d'action portant sur la santé et l'environnement.

J'attire votre attention sur le fait que, si ce sont des dossiers qui sont remis entre les mains de Mme Van den Bossche - puisque le thème environnemental est prépondérant -, ils ont un lien direct avec la santé. Il est donc nécessaire de privilégier cette approche santé-environnement, santé-éthique. Parce que ce sont nos concitoyens qui vont payer les conséquences et c'est le budget de la santé qui va devoir assumer les mesures qui ne sont pas prises dans le dossier environnement.

01.37 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal mij beperken tot vier punten die wij zorgwekkend vinden.

Miinheer de minister. het eerste punt dat. wii reeds in de commissie

Voorts wordt het werk van de huisartsen opgewaardeerd, maar in de programmawet wordt niet erkend dat zij zich moeten kunnen organiseren voor multidisciplinaire activiteiten.

Ten slotte brokkelt de band tussen Volksgezondheid en Leefmilieu af en ook op dat stuk worden de samenwerkingsakkoorden geschrapt. De gevolgen van het feit dat bepaalde milieumaatregelen niet werden genomen zullen echter op de begroting van Volksgezondheid wegen.

01.37 Yolande Avontroodt (VLD): La loi-programme comprend un article qui élargit le champ d'application de la loi sur la transplantation d'organes à tous les

hebben kunnen bespreken, betreft het artikel waarmee u een wijziging aanbrengt aan de wet op de transplantatie van organen en waarin u alle cellen zult opnemen. Met het oog op de risico's die zijn verbonden aan het wetenschappelijk onderzoek en de theoretische beperkingen inzake de toekomstige evolutie van de therapeutische ontwikkeling van de bewerking van cellen, vroegen wij terzake heel omzichtig tewerk te gaan. In de commissie antwoordde u in die zin en u zei dat u overleg zou plegen in de Ministerraad.

Ik sluit mij terzake echter aan bij wat de heer Goutry heeft gezegd, met name dat de kans bestaat dat door een algemene herziening van de wet het klinisch onderzoek en de research zou worden afgeremd. Dit is immers een domein dat zeer snel evolueert, zeker in ons land waar veel expertise terzake gebeurt.

Dit is hoe dan ook een punt van zorg. De amendering verzacht die zorg weliswaar, maar toch wil ik benadrukken dat men hier consistent moet zijn, te meer omdat in het voorjaar van 2004 duidelijke Europese richtlijnen in dat verband aan de lidstaten zullen worden overgemaakt. Misschien is dat het scharniermoment om een nieuwe wet terzake te ontwikkelen.

De responsabilisering is geen punt van zorg. Ook wij zijn vragende partij om een duidelijke responsabilisering in te bouwen en om, waar nodig, de overconsumptie duidelijk in te dijken en de verstrekkers op hun verantwoordelijkheid te wijzen. Trouwens, alle partijen moeten in een vernieuwd gezondheidsbeleid op hun verantwoordelijkheid worden gewezen, zowel de verstrekkers, de instellingen, de verzekeraars als de patiënten.

Wij zijn wel bezorgd over de gelijkvormigheid van de sancties en omtrent de vele vragen die worden opgeroepen als een bepaalde beroepsgroep, omwille van een overtreding of een overschrijding, wordt beboet met een drievoudige straf, terwijl andere verstrekkers worden beboet met een tienvoudige straf. Wij hebben daarover ook met uw medewerker gediscussieerd in de commissie. Ik weet niet of dat juridisch houdbaar is. Ik vrees dat men op het terrein ook meer eenvormigheid zal vragen. Artikel 103 is voor ons een punt van zorg.

Het derde punt, mijnheer de minister, dat volgens mij niet aan bod kwam in de commissie, is onze bezorgdheid inzake artikel 147 van de programmawet, dat in een gevangenisstraf van 8 dagen tot 3 maanden voorziet en in een boete van 26 tot 2.000 euro voor wie buiten het ziekenhuis een verstrekking doet die in het ziekenhuis thuishoort.

Op zich hebt u daarin gelijk, mocht het gaan over een onwettige uitoefening van de geneeskunde. De evolutie van de technologische mogelijkheden en van zwaar ingrijpende medische handelingen tot niet-invasieve handelingen is op het terrein dag na dag echter ronduit spectaculair. Daarom, mijnheer de minister, moet u toch in overweging nemen wat de meerwaarde is van prestaties die buiten het ziekenhuis kunnen gebeuren. Geef toe dat het soms eenvoudiger is naar een gerichte zorgverstrekker te stappen, iemand bij wie men onmiddellijk terecht kan in een kader buiten het ziekenhuismilieu. Het inschrijven van het bewuste artikel is dus een van onze bekommernissen.

Als ik het goed heb begrepen zou de minister bovendien een lijst opstellen van de behandelingen die exclusief in het ziekenhuis kunnen en een lijst van behandelingen die niet exclusief in een ziekenhuis kunnen. Mijnheer de minister, ik wil in deze effectief pleiten voor een zeer grote alertheid en een zeer grote flexibiliteit want, alle aspecten in acht genomen, zowel de economische aspecten als de

types de cellules, ce qui ne nous paraît pas très heureux. En l'espèce, les pouvoirs publics doivent se montrer très prudents car les développements sur le plan de la recherche scientifique et des applications thérapeutiques sont rapides et imprévisibles. Notre pays jouit d'une grande expertise et les recherches ne doivent pas être freinées. Il s'agit d'une considération importante dans le cadre d'une réforme éventuelle de la loi en question. En tout état de cause, les autorités européennes publieront à l'automne 2004 des directives claires à ce sujet. Peut-être le moment sera-t-il alors opportun pour confectionner une nouvelle loi.

Il va de soi qu'il faut lutter contre la surconsommation médicale et que tous les intéressés doivent prendre leurs responsabilités mais les sanctions doivent être identiques pour tout le monde. A l'heure actuelle, les amendes sont multipliées par trois pour une catégorie professionnelle alors qu'elles le sont par dix pour une autre. Je me demande si cette situation est acceptable sur le plan juridique. A nos yeux, l'article 103 reste problématique.

Le législateur impose désormais des sanctions sévères aux personnes qui procèdent en dehors de l'hôpital à une intervention qui normalement devrait avoir lieu dans un hôpital. S'il s'agit d'un cas d'exercice illégal de la médecine, ces sanctions sont évidemment justifiées. Mais nous ne pouvons pas perdre de vue l'évolution fulgurante des technologies médicales et la valeur des interventions en dehors de l'hôpital qui sont souvent bénéfiques pour le patient. Le ministre établira une liste reprenant les interventions qui sont permises ou non en dehors de l'hôpital. J'espère que cette liste sera efficacement et régulièrement mise à jour. Même dans ces conditions j'ai des doutes quant à l'interdiction d'interventions en dehors d'un hôpital. L'exécution optimale de l'intervention devrait constituer le seul critère dont doit dépendre le remboursement. Je

kwaliteitsaspecten, heb ik vragen bij het verbod ingrepen extramuraal te laten plaatsvinden.

Voor ons is het eigenlijk heel duidelijk dat het de kwaliteitscriteria zijn die tellen. Die zekerheid telt. Het is het niveau waarop de ingreep optimaal kan worden uitgevoerd dat de basis moet zijn waarop de terugbetaling kan geschieden. Wij zijn niet voor vrijbuitelij en zeker niet voor commercialisering, maar voor kwaliteit en toegankelijkheid voor de patiënt, zonder exclusiviteit. Mijn concrete vraag is dan ook wie de lijst zal opstellen en wie daarbij zal worden betrokken. Ik neem immers aan dat het opstellen van die lijst op een wetenschappelijke manier zal gebeuren.

Mijnheer de voorzitter, collega's, mijn laatste punt betreft al wat met het geneesmiddelenbeleid te maken heeft. Uw voorganger, mijnheer de minister, heeft op een bepaald moment gezegd dat de heffingen, de zogenaamde claw back, op termijn zouden moeten verdwijnen. Ik neem aan dat dit niet van de ene dag op de ander mogelijk is, maar men moet zich toch goed bezinnen inzake het geneesmiddelenbeleid. Wij mogen immers de meerwaarde van de industrie – wij staan in ons land sterk inzake research en klinisch onderzoek – niet kwijtspelen.

Wij hebben vragen bij de indeling die u maakt in therapeutische klassen en waarbij de Commissie voor Tegemoetkoming Geneesmiddelen niet betrokken wordt. Ik heb er alle vertrouwen in, mijnheer de minister, dat u dit zult doen op een correcte manier en in de grootst mogelijke dialoog, de dialoog die u al a priori had ingesteld. Toch is ons uitgangspunt altijd geweest dat er een terugkoppeling moet zijn van de therapieën verbonden aan een bepaalde pathologie. Het zogenaamde disease management is en blijft het credo voor de volgende jaren. Dit kost echter tijd, expertise en een grondige hervorming en omslag in het denken.

Geneesmiddelen catalogeren an sich, op basis van de cijfers, is natuurlijk een handig instrument om de kosten beheersbaar te houden. Ik wil er echter toch nog eens op aandringen om het principe van de added value, het model met de algoritmen dat daarvoor ontwikkeld is, stilaan toe te passen. Daardoor zult u een horizontaal en transversaal beleid kunnen voeren waarin zowel geneesmiddelen, nieuwe technologieën en bestaande therapieën op hun toegevoegde waarde in samenhang en relatie met een bepaalde ziekte kunnen worden bepaald. Dit moet dan leiden tot een herziening van de nomenclatuur. Meten is één zaak. Voor het monitoren hebt u de instrumenten in handen. Het kenniscentrum is er, evenals de multipartite die in werkgroepen indicatoren zal moeten ontwikkelen voor referentiebedragen en dergelijke meer. Toch zou ik ervoor durven pleiten om terzake een duidelijke visie te ontwikkelen en te starten met de belangrijkste pathologiegroepen die door u of het kenniscentrum in samenhang met de wetenschappelijke raad bepaald worden.

Tot slot blijf ik bij het verdedigen van de gezondheidsdialogen. U heeft zich daar ook toe geëngageerd. Dit was een ronde op voorhand. Zoals de andere leden van de commissie hoop ik dat dit zal uitmonden in een echte consensusconferentie. Om geen tijd te verliezen zou ik bij de consensusronde die u organiseert met de verschillende dialooggroepen de leden van de commissie zeker betrekken, zodanig dat we het debat hier in de Kamer niet moeten overdoen. Het zou eventueel zelfs, als de voorzitter dat goedvindt, hier in dit huis kunnen gebeuren. We hebben daar naar mijn mening de juiste plaats voor. Het zou een mooi symbool zijn mocht die echte consensusconferentie in dit huis kunnen plaatsvinden. Dan zal het misschien ook een symbool zijn voor een echt maatschappelijk debat over gezondheidsbeleid.

souhaiterais savoir quelles instances seront associées à l'établissement de la liste en question.

En ce qui concerne la politique en matière de médicaments, le précédent ministre de la Santé a répété à plusieurs reprises que les prélèvements devaient disparaître à terme. Une telle évolution ne se fait évidemment pas du jour au lendemain, mais nous devons veiller à ce que la Belgique ne néglige pas ses précieuses entreprises pharmaceutiques.

Nous souhaiterions obtenir plus de précisions concernant la répartition des médicaments en classes thérapeutiques. Même si la commission de Remboursement des Médicaments n'est pas associée à la démarche, un large dialogue doit avoir lieu. Il doit à notre sens exister un lien avec les thérapies applicables à une pathologie déterminée. Cette tâche de *disease management* est complexe et longue, mais elle constitue la seule manière de se représenter correctement la valeur des médicaments, des technologies et des thérapies dans le cadre du traitement d'une affection déterminée. A terme, il devrait en résulter une révision de la nomenclature. Les instruments politiques nécessaires sont disponibles. La méthode actuelle de classification des médicaments est principalement utile dans le cadre de la maîtrise des coûts.

J'espère enfin que le «dialogue en matière de santé» que le ministre mène pour l'instant débouchera sur la recherche d'un consensus à laquelle notre commission sera associée. Cette conférence pourrait éventuellement être organisée au Parlement.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik hoop dat mijn betoog niet te lang geduurd heeft en dat u nog niet te veel honger hebt. Ik ben benieuwd naar het antwoord van de minister.

De **voorzitter**: De parlementsleden antwoorden is een werk van barmhartigheid, de parlementairen voeden eveneens.

01.38 Dominique Tilmans (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, madame la secrétaire d'Etat, chers courageux et clairsémés collègues, je voudrais m'en tenir très brièvement à quelques points précis du volet "soins de santé" de la loi-programme qui concrétisent un certain nombre d'engagements annoncés en juillet dernier par le premier ministre lors de la présentation de l'accord de gouvernement.

Ainsi, en vue de répondre aux nouveaux besoins qui découlent à la fois du vieillissement de la population, des technologies nouvelles et de l'évolution sociale, l'article 90 adapte la norme de croissance du budget des soins de santé. Nous l'avons dit, la norme précédente de 2,5% était intenable et d'ailleurs elle n'a pas été tenue. Nous nous réjouissons donc de voir les dépenses de l'assurance maladie obligatoire qui vont croître au cours des quatre prochaines années en termes réels de 4,5% par an, majorés de l'indice santé. Dans cet ordre d'idées, je rappellerai que pour financer la santé, ce gouvernement a décidé de ne plus se reposer uniquement sur les revenus du travail puisqu'on va affecter, via l'article 92, une partie du financement alternatif vers les soins de santé. C'est ainsi qu'une partie des ressources de l'augmentation du prix du tabac sera affectée directement en recettes à l'INAMI.

Bien entendu, la mise en place de projets de lutte contre le tabagisme reçoit notre entier soutien et nous insistons, monsieur le ministre, pour que ceux-ci s'axent davantage en direction des jeunes.

Quant à l'article 104, il prévoit la base légale pour que le comité de l'assurance soit également compétent pour subordonner l'octroi de montants budgétaires à la réalisation d'un objectif déterminé. Il est dès lors prévu que cette compétence s'exerce d'initiative ou à la demande du ministre des Affaires sociales ou du Conseil général, mais nous estimons que cette mesure ne peut pas être, ne doit pas être un chèque en blanc. En tout état de cause, la concertation avec les organisations professionnelles doit être garantie et des mesures arbitraires et linéaires ne doivent pas être imposées sans un minimum de concertation.

C'est sur cette base légale que la revalorisation des actes intellectuels des médecins pourra se poursuivre puisque je rappelle qu'un montant de 40 millions d'euros en base annuelle est mis à disposition à partir du 1er octobre 2004. Mais ces moyens seront disponibles dans la mesure où certains objectifs seront atteints. Il s'agit d'une part d'un accord national médico-mutualiste et, d'autre part, de la maîtrise du volume des médicaments prescrits pour le 1er octobre 2004.

La médicomut négocie actuellement cette convention et, bien entendu, nous espérons de tous nos vœux qu'elle débouche sur des mesures qui vont donner entière satisfaction aux prestataires. En ce qui concerne ces prestataires, je relèverai quatre mesures très positives à leur égard.

La première est l'article 100. Cet article prévoit l'intervention de l'assurance soins de santé pour la gestion électronique des dossiers

01.38 Dominique Tilmans (MR): Het hoofdstuk Gezondheidszorg van de programmawet geeft een concrete invulling aan de verbintenissen die in het regeerakkoord zijn opgenomen.

De norm inzake de groei van het budget werd aangepast om tegemoet te komen aan de nieuwe noden. De gezondheidszorg wordt niet langer enkel via de inkomens uit arbeid gefinancierd, maar ook gedeeltelijk via een alternatieve financiering.

We dringen erop aan dat de tabakspreventie zich nog meer op de jeugd zou richten.

Artikel 104 bepaalt dat het Verzekeringscomité bevoegd is om de toekenning van begrotingsbedragen te laten afhangen van het feit of bepaalde doelstellingen al dan niet zijn gehaald, wat echter niet betekent dat het niet een minimum aan overleg zou moeten plegen.

Op deze wettelijke basis zullen onder bepaalde voorwaarden de intellectuele prestaties van de artsen gehervardeerd worden. We hopen dat de conventie waar de commissie artsen-ziekenfondsen thans over onderhandelt tot gepaste maatregelen zal leiden.

Vier maatregelen zijn positief voor de zorgverstrekkers: de medewerking van de verzekering voor geneeskundige verzorging aan het elektronisch dossierbeheer; het principe van de financiering van de representatieve organisaties van de geneesheren; het farmacotherapeutisch overleg; de voorgestelde wijzigingen om het huidige stelsel van de sociale voordelen voor zorgverstrekkers te laten voortbestaan.

des patients et c'est évidemment, on ne peut le nier, une avance incontournable dans la pratique de soins de santé modernes. Nous espérons d'ailleurs que cette généralisation conduira à réduire de manière significative le travail administratif des prestataires.

Comme deuxième mesure positive, la loi-programme prévoit le principe du financement des organisations représentatives des médecins pour le travail qu'elles fournissent au sein des instances de l'INAMI. Il est vrai que les concertations, les décisions, les grands projets nécessitent évidemment la présence des médecins dûment mandatés. Or, actuellement, il faut savoir que ces médecins prestent bénévolement au sein de ces instances, que ces réunions ont lieu pendant la journée, généralement surchargée professionnellement. De plus, ces réunions se sont multipliées au cours des dernières années. C'est pourquoi il semble important que ces médecins soient dédommagés pour le temps qu'ils prestent à l'occasion de leur mandat au sein de ces instances.

La troisième mesure positive est la concertation pharmaco-thérapeutique. Cette mesure nous réjouit, car elle concrétise la volonté de favoriser une meilleure collaboration sur le plan local entre le médecin, d'une part, et les pharmaciens, d'autre part, afin de déterminer un meilleur suivi thérapeutique pour les patients. Il s'agit donc d'une excellente chose.

La quatrième mesure positive que je voudrais mettre en évidence concerne les modifications proposées afin de faire perdurer le système actuel des avantages sociaux des prestataires de soins. En effet, ils méritent toute notre attention, parce que nous savons qu'ils sont incontournables dans notre société. Ils jouent un vrai rôle de proximité, un vrai rôle de service public. C'est la raison pour laquelle nous devons, au maximum, défendre pour eux un statut social digne de ce nom. Nous sommes donc forcément, monsieur le ministre, preneurs de toutes les mesures qui, d'une manière ou d'une autre, améliorent ce statut social.

Je voudrais, à présent, aborder les articles qui concernent les médicaments. En la matière, nous nous réjouissons de la simplification des procédures liées aux médicaments du chapitre IV. Cette simplification administrative est très importante dans le quotidien des médecins. Elle va leur faire gagner du temps - fini ces procédures lourdes et "chronophages" - et leur donner la possibilité de prescrire un médicament sous le nom de la molécule. C'est excessivement important et cela constitue également une mesure positive. La prescription DCI est aussi un moyen séduisant de prescription pour le médecin et représente potentiellement une source d'économies non négligeable pour le budget des soins de santé. Cependant, à l'heure actuelle, les médecins ont encore trop peu confiance dans les médicaments génériques. Un travail pédagogique doit donc être entamé à leur égard.

Ensuite, nous pensons bien évidemment à la bio-équivalence. Il serait important que nous puissions, par la publication de listes officielles, garantir aux médecins la bio-équivalence stricte d'un médicament générique par rapport à la molécule de référence, car nombre d'entre eux considèrent encore, hélas! la bio-équivalence du médicament générique comme potentiellement insuffisante. Sans cette garantie, les médecins ne seront pas stimulés de prescrire en DCI.

Il faudra également leur donner l'assurance quant à la présentation des médicaments et de leur forme galénique, que celle-ci ne soit pas modifiée. afin d'éviter surtout certaines erreurs au niveau de la prise par

We zijn voorts verheugd over de vereenvoudiging van de procedures inzake de geneesmiddelen. Positief is ook dat de arts voortaan een geneesmiddel kan voorschrijven onder de naam van de molecule of van de internationale generieke benaming (INN). De artsen hebben echter nog te weinig vertrouwen in de generische geneesmiddelen. Op dat vlak zouden we aan sensibilisatie moeten doen.

Daarnaast zou, via de publicatie van officiële lijsten, de bio-equivalentie moeten kunnen worden gewaarborgd. We moeten er ook voor zorgen dat de galenische vorm van de geneesmiddelen niet wordt gewijzigd.

Bij de behandeling van een chronische of een langdurige ziekte lijkt het ons aangewezen dat de patiënt de behandeling zou beginnen met een kleine verpakking. We vragen dat de minister zo snel mogelijk een constructief overleg rond het geneesmiddelenbeleid zou opstarten met de farmaceutische sector.

De uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet betreffende het wegnemen en het transplanteren van organen tot de cellen, tot slot, kadert in de aan de gang zijnde evolutie van het onderzoek. Die uitbreiding maakt het mogelijk rekening te houden met nieuwe concepten die na de totstandkoming van de wet werden ontdekt. In onze ogen is het evenwel noodzakelijk, de minister heeft dat goed begrepen, de machtiging die aan de Koning wordt gegeven om bepaalde activiteiten te verbieden, te omschrijven in een in Ministerraad overlegd besluit. Over deze ethische kwestie moet voorafgaandelijk en zo snel mogelijk worden overlegd tussen wetenschappers en industrie.

les patients.

Dans le cadre d'une maladie chronique ou de longue durée, nous estimons bénéfique pour le patient d'entamer son traitement par un petit conditionnement, les grands conditionnements étant sources de mauvaise "compliance" et de gaspillage. De plus, l'effort financier demandé aux patients pour ces grands conditionnements n'est pas proportionnel.

Enfin, pour terminer sur le volet "médicaments", nous vous demandons d'entamer au plus vite une concertation harmonieuse avec l'industrie. Nous estimons en effet qu'il y a lieu de développer une véritable politique de concertation entre les médecins, l'industrie et les autorités publiques sur toute la politique relative aux médicaments.

Je terminerai avec les dispositions qui modifient la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes. Les articles 133 à 145 envisagent d'étendre le champ d'application de la loi aux cellules. Incontestablement, ceci s'inscrit dans la logique de l'évolution de la recherche et permettra de prendre en compte de nouveaux concepts parus après l'élaboration de cette loi.

Il nous paraissait cependant essentiel – et vous l'avez bien compris, monsieur le ministre – de prévoir un arrêté délibéré en Conseil des ministres au niveau de l'habilitation à interdire certaines activités données au Roi. Nous souhaitons obtenir cette garantie supplémentaire car cette matière éminemment éthique – et je sais que vous y êtes sensible – doit faire l'objet d'une consultation prioritaire préalable avec les instances scientifiques et ensuite avec l'industrie concernée par cette matière.

Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, voilà les quelques propos que je voulais tenir sur le volet "soins de santé" de la loi-programme.

Le **président**: Chers collègues, je tiens à remercier Mme Tilmans pour son "maiden speech".

(Applaudissements)

(Applaus)

01.39 Isabelle Simonis, secrétaire d'Etat: Monsieur le président, je voudrais répondre à la question très précise de M. Goutry relative à l'amendement voté à l'unanimité par les partis démocratiques au sein de la commission et qui concerne le report, au 1er juillet 2004, d'une partie assez importante de la réforme votée notamment en juillet 2003.

Durant cette année, nous poursuivrons le travail entamé avec l'administration et le Conseil supérieur sur les arrêtés d'exécution. Je m'engage bien entendu à revenir en commission, le but étant que cette législation soit applicable par l'administration, au bénéfice des handicapés.

01.39 Staatssecretaris Isabelle Simonis: In antwoord op de vraag van de heer Goutry betreffende het uitstel van een gedeelte van de hervorming die in juli 2003 werd goedgekeurd, kan ik bevestigen dat wij onze werkzaamheden voortzetten. Ik verbind mij ertoe dit onderwerp opnieuw in de commissie te bespreken, opdat de wetgeving zowel door de administratie als door de gehandicapten zou kunnen worden toegepast.

01.40 Minister Rudy Demotte: Mijnheer de voorzitter, ik zal trachten zo kort mogelijk te zijn.

De **voorzitter**: Dat zou geapprecieerd worden, dank u.

01.41 Rudy Demotte, ministre: Je vais commencer par répondre à

01.41 Minister Rudy Demotte: Ik

Mme Tilmans qui est intervenue en dernier. Bien sûr, les honoraires des médecins sont une priorité du gouvernement, sachant que cette catégorie d'acteurs des soins de santé mérite une attention particulière, et plusieurs d'entre vous l'ont rappelé.

Sur la prescription DMI - les molécules - je sais que la question de la bio-équivalence est posée mais nous ne souhaitons évidemment pas avancer dans un cadre qui ne garantisse pas une médecine de qualité. "L'evidence based medicine" sera notre guide ici aussi.

Ik kom nu tot de gezondheidsdialogen dan. Ik moet zeggen dat ik in een dubbelzinnige situatie zit, mevrouw Avontroodt, omdat ik ze organiseren. Waarom? Ik wil natuurlijk het Parlement zoveel mogelijk bij het proces betrekken. Wat mij betreft, ik denk dat het een slecht signaal zou zijn om de verschillende gezondheidsactoren te zeggen dat nu de politiek het proces zal voeren. Ik zou graag iets anders voorstellen, namelijk dat de leden van onze commissie iets meer concreet betrokken worden bij de laatste fase van de gezondheidsdialogen. Hoe kunnen we dat doen? Natuurlijk kunt u deze keer een uitnodiging krijgen. Ik weet dat er voor de eerste fase van de gezondheidsdialogen een probleem was, maar niet tussen u en mij. Ik had de uitnodiging naar de commissievoorzitter verzonden, maar ze is niet bij de verschillende leden geraakt. Nu zal ik elk commissielid individueel uitnodigen en zo zullen de leden van de commissie de gelegenheid krijgen om met de betrokken actoren te dialogeren in de besluitfase. Dat lijkt mij een betere oplossing en het beantwoordt gedeeltelijk uw vraag.

Er zijn nog de andere aspecten van uw vragen. Natuurlijk wensen wij het mechanisme van claw back te veranderen, zo mogelijk. Zal dat vlug gaan? We denken het niet. We weten dat het een heel complex mechanisme is en wij moeten over waarborgen beschikken als men het mechanisme verandert. Ons probleem is dat wij tot nu toe in een vorm van verzekeringsmechanisme zitten. Als men de verschillende budgetten overschrijdt, kan men door ons stelsel 65% van het geld terugkrijgen. Voor ons is dat een belangrijke waarborg. We kunnen natuurlijk tot andere systemen overgaan, op voorwaarde dat wij het stelsel binnen de bakens kunnen houden.

Neem nu ons nieuw voorstel om met bepaalde groepen van geneesmiddelen te werken. Dat geeft ons een betere monitoring, wat ook onze bedoeling is. De volgende jaren zullen wij zien of het goed werkt of niet. We zullen daarvan een evaluatie kunnen maken.

Dan zijn er de sancties tegen de geneeskundigen in het algemeen. Ik wil natuurlijk geen onrechtvaardig systeem opbouwen.

Ik wens natuurlijk geen onrechtvaardig systeem op te bouwen. Zoals ik in de commissie al duidelijk heb uitgelegd, bestaan er echter verschillende procedures. Men kan dus niet in dezelfde sancties voorzien.

Wat zullen we doen met artikel 147 en de sancties die in het artikel zijn bepaald? We zullen natuurlijk een advies vragen aan de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen. We zullen daarna ons koninklijk besluit laten delibereren in de Ministerraad. Dat is nog een waarborg voor u. We zullen in de regering een deliberatie houden over het onderwerp.

Des questions ont été posées par différents intervenants sur la transplantation d'organes.

zal eerst de vraag van mevrouw Tilmans beantwoorden. De kwestie van de artsenhonoraria vereist bijzondere aandacht. Wat het voorschrijven van moleculen betreft, willen we ons niet wagen aan iets dat geen kwalitatief hoogstaande geneeskunde verzekert.

Concernant les dialogues sur la santé, je me trouve dans une situation ambiguë. Je souhaite bien entendu impliquer le Parlement autant que possible dans le processus, mais ce serait envoyer un mauvais signal que de dire maintenant aux acteurs de la santé que le politique dirigera le processus. Je propose que les membres de la commission se prononcent lors de la phase finale. Pour éviter des problèmes, j'inviterai personnellement chaque commissaire.

Le mécanisme de récupération dit *claw back* doit être modifié. Je ne suis pas en mesure de prévoir quand cela sera possible. Quoi qu'il en soit, il s'agit d'une affaire complexe. Jusqu'à présent, nous disposons d'un mécanisme d'assurance qui autorisait, en cas de dépassement des budgets, de récupérer jusqu'à 65 pour cent de l'argent. Pour nous, il s'agit d'une garantie importante. Nous pourrions passer à un autre mécanisme, mais à la condition que les budgets soient contenus.

Je ne veux pas mettre sur pied un système injuste mais il existe plusieurs procédures. Par conséquent, les sanctions sont susceptibles de varier. En ce qui concerne les sanctions prévues à l'article 147, nous demandons l'avis du Conseil national des établissements hospitaliers et, après réception de cet avis, nous en délibérerons au sein du gouvernement.

01.42 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de minister, wat dat laatste betreft, wil ik heel duidelijk stellen dat het advies van de Nationale Raad voor de Ziekenhuisvoorzieningen niet voldoende is. Natuurlijk, er is een zeker belang. Als alleen de Nationale Raad voor de Ziekenhuisvoorzieningen mag arbitrerende welke prestaties al dan niet in het ziekenhuis mogen gebeuren, dan is er een belangenvermenging mogelijk. Ik ben absolute pleitbezorger om dat open te trekken door eventueel het advies van verschillende colleges te vragen binnen de volksgezondheid, de verschillende colleges van de verstrekkers.

01.43 Minister Rudy Demotte: Mijn bedoeling is toch om dat geen heel jaar te laten duren. Wij moeten toch vlug beslissen. Een overleg zal ook binnen de regering plaatsvinden. Volgens mij zijn er genoeg waarborgen ter tafel.

Je parlais de la loi sur la transplantation et l'aspect des cellules. Bien sûr, là aussi, notre souci est de parvenir à un équilibre et de trouver des solutions qui permettent d'avancer dans la voie que voici.

Nous savons que les techniques évoluent très vite, nous savons que c'est un débat qui pourrait faire l'objet d'une discussion séparée, mais nous savons aussi que les risques, aujourd'hui, alors qu'on parle de commercialisation notamment dans la question de la vente et de l'achat de cellules, sont présents.

Ce que nous n'avons pas voulu faire, c'est prendre des dispositions qui obèrent la recherche. C'est la raison pour laquelle, à l'intervention de Mme Tilmans, ce fut rappelé. Nous avons dit que là aussi, nous agissons par le biais d'un arrêté délibéré en Conseil des ministres. C'est toujours cette voie du milieu que nous cherchons à trouver dans ces domaines délicats.

Une question a également été posée sur la norme de croissance. Mme Tilmans s'en réjouissait et tout le monde semble maintenant content de la norme de croissance: 4,5% correspondent à la réalité.

Je n'entrerai pas dans un débat technique vu que, la semaine prochaine, nous aurons l'occasion d'en débattre sous l'angle du budget.

Cependant, il est vrai que, en observant les chiffres réels de l'évolution des budgets des soins de santé de ces dernières années, nous ne nous trouvons pas devant un chiffre de 2,5% parce que nous avons toujours tenu compte des facteurs exogènes, sur base des recommandations du Conseil général de l'INAMI. Donc, les 4,5% correspondent à une moyenne historique dont nous avons déjà dû discuter en commission. On dira donc qu'on a ici une forme de réajustement qui me paraît tout à fait correcte.

Wat Farmanet betreft, deel ik uw mening, mijnheer Goutry, als u zegt dat dit volgens u een belangrijk instrument is voor ons beleid, meer bepaald wat betreft de responsabilisering van de verschillende actoren. U kunt natuurlijk geen auto besturen zonder uw snelheid te kennen. Het is een van de belangrijkste instrumenten waarover wij zullen kunnen beschikken. Als ik zeg "wij" is dit niet alleen het Parlement of de regering maar ook de verschillende andere instrumenten die de kwaliteit moeten besturen, bijvoorbeeld het Kenniscentrum waarover mevrouw Avontroodt het had.

Mijnheer de voorzitter. ik denk dat ik kort de belangrijkste vragen heb

01.42 Yolande Avontroodt (VLD): Si le seul Conseil national des Etablissements hospitaliers est en droit de décider des prestations admises en milieu hospitalier, le risque d'un conflit d'intérêts est réel. Il est indispensable de demander l'avis des collèges de prestataires.

01.43 Rudy Demotte, ministre: La décision ne peut plus se faire attendre pendant un an. Le gouvernement se concertera lui aussi. Il me semble qu'on dispose de garanties suffisantes.

In verband met de wet betreffende de transplantatie van cellen streven wij naar een evenwichtige tekst en willen wij oplossingen vinden.

Hoewel de techniek zeer snel evolueert, weten wij dat de aankoop en verkoop van cellen risico's inhouden.

Wij hebben geen maatregelen willen nemen om het onderzoek in te perken. Ook op dat gebied zullen wij bepalingen uitvaardigen bij in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Er werd een vraag gesteld over de groeinorm. Die bedraagt 4,5 percent. Dat komt overeen met een historisch gemiddelde van de evolutie van de begroting voor de gezondheidszorg.

Pharmanet est un instrument important pour sensibiliser les différents acteurs. Une meilleure connaissance peut améliorer la qualité.

kunnen beantwoorden.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Chers collègues, nous allons reprendre la séance à 14.15 heures comme prévu.

Wij vatten de namiddagvergadering aan met de artikelsgewijze bespreking. U weet dat elk artikel en de amendementen moeten worden aangehaald. Ik zal aan zij die dat wensen vragen om daarbij een korte toelichting te geven. Daarna zal ik de aangehouden artikelen en amendementen ter stemming brengen. Ik heb beloofd dat vóór de eindstemming een korte algemene verklaring kan worden afgelegd door zij die dit wensen.

Geen bezwaar? Aldus zal geschieden.
Pas d'observation? Il en sera ainsi.

De vergadering is gesloten.
La séance est levée.

*De vergadering wordt gesloten om 13.34 uur. Volgende vergadering vrijdag 12 december 2003 om 14.15 uur.
La séance est levée à 13.34 heures. Prochaine séance le vendredi 12 décembre 2003 à 14.15 heures.*

ANNEXE

SÉANCE PLÉNIÈRE

VENDREDI 12 DÉCEMBRE 2003

COMMUNICATIONS

COUR D'ARBITRAGE

Recours en annulation

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie:

- le recours en annulation du décret de la Commission communautaire française du 16 janvier 2003 modifiant la loi du 21 avril 1965 portant statut des agences de voyages, introduit par la SPRL Voyages Bizet Reizen;

(n° du rôle: 2801)

- le recours en annulation de l'article 7bis, alinéas 2 et 4, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants (inséré dans la loi-programme du 24 décembre 2002), tel que modifié par l'article 42 de la loi-programme du 8 avril 2003, introduit par P. De Leenheer et autres

(n° du rôle: 2802)

Pour information

COUR DES COMPTES

Rapports

Par lettre du 11 décembre 2003, le premier président de la Cour des comptes transmet, dans le cadre de la mission générale de contrôle des recettes fiscales de la Cour des comptes, le rapport relatif à l'audit concernant les accises sur les huiles minérales, exécuté en collaboration avec la Chambre générale des comptes des Pays-Bas.

Distribution

BIJLAGE

PLENUMVERGADERING

VRIJDAG 12 DECEMBER 2003

MEDEDELINGEN

ARBITRAGEHOF

Beroepen tot vernietiging

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van:

- het beroep tot vernietiging van het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 16 januari 2003 tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus, ingesteld door de BVBA Voyages Bizet Reizen;

(rolnummer: 2801)

- het beroep tot vernietiging van artikel 7bis, tweede en vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen (ingevoegd bij de programmawet van 24 december 2002), zoals vervangen bij artikel 42 van de programmawet van 8 april 2003, ingesteld door P. De Leenheer en anderen

(rolnummer: 2802)

Ter kennisgeving

REKENHOF

Verslagen

Bij brief van 11 december 2003 zendt de eerste voorzitter van het Rekenhof, in het kader van de controleopdracht van het Rekenhof met betrekking tot de fiscale ontvangsten, het verslag over betreffende het onderzoek aangaande de accijnzen op minerale oliën, uitgevoerd in samenwerking met de Nederlandse Rekenkamer.

Rondgedeeld